

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

२०७९

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति
रौतहट

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना संस्करण तथा अद्यावधिक विवरण
संस्करणहरु

- पहिलो संस्करण २०६८
प्रथम अद्यावधिक २०६९
दोस्रो अद्यावधिक २०७०
तेस्रो अद्यावधिक २०७१
पाचौं अद्यावधिक २०७३
छैटौं अद्यावधिक २०७४
सातौं अद्यावधिक २०७५
आठौं अद्यावधिक २०७६
नवौं अद्यावधिक २०७७
दशौं अद्यावधिक २०७८
एघारौं अद्यावधिक २०७९

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय

जिल्ला प्रशासन कार्यालय

रौतहट, गौर

पत्र संख्या :- २०७९/०८०

चलानी नं.:-

प्राप्त पत्र संख्या र मिति :-

कृप्या पत्र व्यवहार गर्दा प्राप्त पत्र संख्या र
मिति प्रष्ट उल्लेख गर्नु होला

कार्यालय { ५२००३३
५२०३६९
५२०४७

आवास { ५२०४५३
५२०१३३

मिति :- २०७९/०४/२५

मन्तव्य

जलउत्पन्न प्रकोपको दृष्टिले विश्वमा नेपाल ३० औं र भुकम्पीय दृष्टिकोणले ११ औं स्थानमा रहेकोले यसको उचित पूर्वतयारीका साथ व्यवस्थापन गरेर नागरिकको जिउधनको सुरक्षा गर्नु सरकारको दायित्व भित्रको कुरा हो। यस प्रक्रियालाई संस्थागत गर्नका लागि बाढीजन्य विपद्बाट प्रभावित हुने जिल्लाबाट कामको थालनी गर्नु पनि बढी फलदायी सावित हुन्छ। विश्वव्यापी चिन्ताको विषय बनेको विपद्को विषयमा भएका राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय सम्मलेनहरूमा नेपालले समेत विपद् व्यवस्थापनमा प्रभावकारी रूपले काम गर्ने प्रतिबद्धता जनाइसकेको छ।

रौतहट जिल्लामा विगतका वर्षबाट नै प्राकृतिक विपद्बाट उत्पन्न क्षतिलाई न्यूनीकरण गर्न पूर्व तयारीका कार्यहरू थालनी भएको सन्दर्भमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति रौतहटको आयोजनामा बाढी, आगलागी, भुकम्प, शितलहर, असिना र महामारीको परिस्थितिमा प्रभावकारी खोज उद्धार र राहत वितरण तथा पुनर्स्थापनाको कार्यलाई समन्वयात्मक रूपमा सञ्चालन गर्न विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७८ तयार गरिएको छ। वर्तमान अवस्थामा विपद् जोखिम न्यूनीकरणलाई विकासका कार्यक्रम मूलप्रवाहीकरण गरि कार्यान्वयन गर्नु पर्ने आवश्यकताको महसुस सबै पक्षलाई भएको छ र यो आवश्यकता पनि हो। विगत र वर्तमानको वास्तविकताको विश्लेषण गरेर बाढीबाट हुने क्षतिलाई कम गर्न आगामी दिनमा विकास कार्यक्रमलाई विपद् व्यवस्थापन मैत्री बनाउन पनि आवश्यक भएको अनुभव जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले पनि गरिसकेको छ। यसका लागि जिल्ला प्रशासन कार्यालयले र अन्य सरोकारवाला निकाय तथा संघसंस्थाहरूले विपद् व्यवस्थापन सम्पर्क व्यक्तिहरूको व्यवस्था गरेका छन्। विपद् व्यवस्थापनका सबै क्रियाकलापहरूको समन्वयात्मक र प्रभावकारी रूपमा व्यवस्थापन गरी प्राकृतिक तथा गैर प्राकृतिक विपद्बाट सर्वसाधारणको जिउधन र सार्वजनिक, निजी तथा व्याक्तिगत सम्पति, प्राकृतिक एवं सांस्कृतिक सम्पदा र भौतिक संरचनाको संरक्षण गर्न जारी भएको विपद् जोखिम न्युनिकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४ तथा सोको नियमावली २०७६ को व्यवस्थाहरू, राष्ट्रिय विपद् प्रतिकार्य ढाँचा २०७० कार्यान्वयन गर्न हामी पूर्णरूपमा क्रियाशिल छौं।

विपद् व्यवस्थापनलाई विकास प्रक्रियामा मूलप्रवाहीकरण गर्न सकिनेमा मात्र दिगो विकासले सार्थकता पाउँछ भन्ने कुरामा कसैको दुई मत नहोला। यस योजनाले जिल्लामा विपद्बाट हुने जिउधनको क्षतिलाई कम गर्नका लागि र प्रभावित मानिसहरूका आवश्यकताहरू पूर्ति गर्नका निमित्त समयमा नै एकनासको तथा समन्वयात्मक प्रतिकार्य उपलब्ध गराउने कुरा सुनिश्चित गर्ने र जोखिममा रहेका समुदायको सुरक्षित भविष्यको प्रत्याभूतिको लागि विपद्को सामना गर्न जिल्लाको क्षमता अभिवृद्धिमा समेत सहयोग पुऱ्याउने कार्यलाई अघि बढाउनेछ भन्ने विश्वास गर्दछु। २०७६ सालमा आएको बाढी, कोभिड १९ तथा अन्य विपद्का घटनाहरूमा मृत्यु भएका मृतक परिवार प्रति हार्दिक संवेदना प्रकट गर्दछु। साथै जिल्ला स्थित सरकारी निकायहरू, स्थानीय तहहरू, रेडक्रस, अक्सफाम नेपाल, पीपुल इन नीड तथा अन्य गैर सरकारी संघ संस्थाका प्रतिनिधिहरूलाई सकृय सहयोग गर्नु भएकोमा आभार व्यक्त गर्न चाहन्छु। जिल्लाको यस प्रयासमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको स्रोत, साधन र क्षमताले भ्याएसम्म सहयोग गर्ने र स्थानीय तहबाट पनि उच्च जोखिममा रहेका क्षेत्रको लागि प्राथमिकताका साथ बजेट विनियोजन गरि यस योजनाको कार्यान्वयन गर्ने कुरामा सबैसँग सहयोगको समेत अपेक्षा गर्दछु। धन्यवाद!

कृष्ण बहादुर शाही
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

प्रमुख जिल्ला अधिकारी

तथा

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति

अध्यक्ष

संक्षिप्तीकरण

गाविस
गैसस
जिसस
जि.वि.व्यव.स
डिवका
भू.जा.का
नेरेसो
नेकपा
ने का
प्रजिअ
जिसअ
सप्रजिअ
गा.पा.
न.पा.

गाउँ विकास समिति
गैर सरकारी संस्था
जिल्ला समन्वय समिति
जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति
डिभिजन वन कार्यालय
भू तथा जलाधार कार्यालय
नेपाल रेडक्रस सोसाईटी
नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी
नेपाली कांग्रेस
प्रमुख जिल्ला अधिकारी
जिल्ला समन्वय अधिकारी
सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी
गाउँपालिका
नगरपालिका

ARI
CCCM
DCC
DDRC
DDMC
FCHV
GBV
H/N
HW
IEC
MIRA
MoU
NFI
NGO
NRCS
ORT
PCVA
RRT
SAM
SFP
TLC
VDC
WASH

Acute Respiratory Infection
Camp Coordination and Camp Management
District Coordination Committee
District Disaster Relief Committee
District Disaster Management Committee
Female Community Health Volunteer
Gender Based Violence
Health and Nutrition
Health Worker
Information, Education and Communication
Multi Sector Initial Rapid Assessment
Memorandum of Understanding
Non-Food Items
Non-Governmental Organization
Nepal Red Cross Society
Oral Re-hydration Therapy
Participatory Capacity and Vulnerability Assessment
Rapid Response Team
Severe Acute Malnutrition
Supplementary Feeding Programme
Temporary Learning Center
Village Development Committee
Water Supply, Sanitation and Health Promotion

बिषय सूची

क. पृष्ठभूमि	१
ख. विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अपेक्षित नतिजा	१
ग. सामान्य पूर्वतयारी कार्य योजना	२
१. मानवीय सहायतामा संलग्न साभेदार निकायको सूची	२
२. सन्दर्भ सामग्री पुनरावलोकनको नतिजा	२
३. विभिन्न बैठकका निर्णयहरु	३
३.१. पहिलो बैठक	३
३.२. क्षेत्रगत बैठक	३
३.३. कार्यशाला गोष्ठी	३
४. प्रकोप जोखिम विश्लेषण	३
४.१. प्रकोप नक्साडकन	३
४.२. संकटासन्नता नक्साडकन	४
५. विपद्को अवस्था तथा कार्य योजना	५
५.१ बाढी	५
५.२ भूकम्प	५
५.३ आगलागी	५
५.४ महामारी	५
५.५ शितलहर	६
घ. मन्त्रालयबाट प्राप्त योजना अनुसार (निकायगत भूमिका तथा जिम्मेवारी र पूर्वतयारी योजना)	७
१. समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन क्षेत्र	७
२. खोजतलास तथा उद्धार क्षेत्र	७
३. खाद्य सुरक्षा क्षेत्र	८
४. आवास तथा गैर खाद्य सामग्री क्षेत्र	१०
५. खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वास्थ्य प्रवर्द्धन क्षेत्र	११
६. स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र	१२
७. शिक्षा क्षेत्र	१४
८. संरक्षण क्षेत्र	१५
९. पूर्नस्थापना र पूनर्निमाण क्षेत्र	१७
ड) निकायगत श्रोत साधनको आंकलन	१७
१. उद्धार सामग्री विवरण	१८
१.१ जिल्ला आपतकालिन कार्य संचालन केन्द्र (DEOC) मा रहेको उद्धार सामग्री	१८
१.२ नेपाली सेनासंग रहेको उद्धार सामग्री	१८
१.३ सशस्त्र प्रहरी वल नेपाल ११ नं. गण रौतहटसंग रहेको उद्धार सामग्री	१८
१.४ नेपाल प्रहरी रौतहटसंग रहेको उद्धार सामग्री	२०
१.५ नेपाल रेडक्रस सोसाइटीसंग रहेको उद्धार सामग्री	२०
सामान्य प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्य	२०

आवश्यकताको लेखाजोखा तथा खाडल पहिचान	२१
च. क्षेत्रगत विपद्को प्रकृतिमा आधारित प्रतिकार्य योजना	२१
१. विषयक्षेत्रको परिचय	२१
३. प्रतिकार्य योजनाहरु	२२
३.१. समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन क्षेत्र	२२
३.२. खोजतलास तथा उद्धार क्षेत्र	२४
३.३. खाद्य सुरक्षा क्षेत्र	२६
३.४. गैह्रखाद्य सामग्री तथा आपतकालीन आवास	२८
३.५. खानेपानी, सरसफाई तथा स्वास्थ्य प्रवर्द्धन क्षेत्र	३१
३.६. स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र	३४
३.७. शिक्षा क्षेत्र	३६
३.८. संरक्षण क्षेत्र	३८
३.९. पुनस्थापना र पुननिर्माण क्षेत्र	४०
छ. कार्यान्वयन तथा पुनरावलोकन रणनीति	४१
१. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना क्रियाशील हुने	४१
२. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको कार्यान्वयन योजना	४१
ज. प्रतिवेदन तथा अभिलेखन	४२
अनुसूची १: जिल्लाका सबै स्थानीय तहका प्रमुखहरुको सम्पर्क फोन नम्बर	४३
अनुसूची ४: जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति तथा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको काम कतर्ब्य र अधिकार	४७
अनुसूची ५: जिल्ला अगुवा सहयोगी संस्था (DLSA) को कार्यशर्त निर्देश	५३
अनुसूची ६: एम्बुलेन्स सेवा सम्बन्धी जानकारी विवरण	५४
अनुसूची ७: मनसून पूर्वतयारी कार्ययोजना २०७८	५५
अनुसूची ८: रौतहट जिल्लाको संकटासन्नता नक्साकन	५७
अनुसूची ९ : विपद्को किसिम र श्रोतको विवरण	५८
अनुसूची १०: शीतलहर पूर्वतयारी	६५

क. पृष्ठभूमि

रौतहट जिल्लाको पूर्वमा सर्लाही, पश्चिममा बारा, उत्तरमा मकवानपुर र दक्षिणमा मिर्चराना भारतको विहार जिल्ला राज्यको सितामढि जिल्ला रहेको छ। यो जिल्ला समुन्द्री सतहबाट न्यून (१२२-२४४ मिटर) उचाईमा रहेको, अधिकाँस गाँउहरु बागमती, लालबकैया, भ्रँभ्र र चाँद नदीको किनारमा अव्यवस्थित, उचित ढल निकासको व्यवस्थाको अभाव, र दक्षिणी सिमाबर्ति क्षेत्रमा निर्माण गरिएका बाँधहरुका कारण रौतहट जिल्ला वर्षेनी डुवानको समस्याले जीवनयापन ग्रस्त हुने गरेको छ। त्यस्तै गरी मानवीय कारणले हुने आगलागि, महामारीको प्रकोपले समेत यो जिल्ला प्रभावित छ। खुल्ला दिशा मुक्त जिल्ला घोषणा भएता पनि ब्यक्तिगत सरसफाईमा समेत ध्यान न दिनाले र खुल्ला दिशा गर्ने प्रवृत्तिका कारण वर्षेनी पानीजन्य रोगहरुबाट समुदाय प्रभावित हुने गरेको छ।

पानीजन्य प्रकोपका हिसावले नेपाल संसारका सबै देशहरु मध्ये ३० औं जोखिम स्थानमा पर्दछ भने समग्र प्रकोपका दृष्टिकोणले २० औं जोखिम स्थान, भुकम्पको हिसावले ११ औं स्थानमा र जलवायु परिवर्तनको हिसावले चौथो जोखिम स्थानमा पर्दछ (UNDP 2004)। नेपालमा प्रत्येक वर्ष बाढीको कारणले सरदर ३५० जनाको मृत्यु हुने गरेको छ। रौतहट जिल्ला नेपालको बाढी प्रभावित जिल्लाहरु मध्ये एक हो। बागमती, भ्रँभ्र, लालबकैया र चाँदी नदीहरुको प्रभावमा वर्षेनी रौतहट जिल्लाको गौर नगरपालिका लगायत अन्य पालिकाहरु बाढीको चपेटामा परी मानिसहरु विस्थापित तथा भौतिक संरचनाहरुको क्षति हुने गरेको तथ्याङ्कले देखाएको छ। त्यस्तै गरेर आगलागि, बाढी पश्चात् खानेपानी, सरसफाईको अभावका कारणले पानी तथा भ्रँभ्र पखलाजन्य रोगहरुको प्रकोपले पनि जिल्लाका वासिन्दाहरु उत्तिकै प्रभावित हुने गरेका छन्। त्यस्तै भारी वर्षा तथा बाढीको कारण कृषि क्षेत्रमा पनि ठूलो क्षति हुने गरेको छ। भुकम्पीय प्रकोपको हिसावले पनि रौतहट जिल्लाका विभिन्न स्थानिय तहहरु लगायत गौर न.पा. संकटासन्न रहेको पाईयो। यस योजनामा जिल्लामा विगतमा कुन प्रकोपले कुन कुन स्थानीय तहहरु भएको क्षतिको आकलनको आधारमा जोखिम स्तरीकरण गरिएको छ। साथै योजनाले बहुक्षेत्रगत जोखिमलाई समेटेको छ।

विपद्का कारण जनधनमा पर्ने असर तथा क्षतिलाई न्यूनीकरण गर्न जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य आपत्कालीन योजनाको निर्माण गरी विपद् प्रतिकार्यलाई व्यवस्थित गर्ने प्रयासको थालनी गरिएको हो। फलस्वरूप, सम्भावित विपद् व्यवस्थापन तथा पूर्वतयारीका लागि योजनाबद्ध ढंगले अधिबढ्न अपरिहार्य भएको हुँदा तत्कालीन जिल्ला दैवी प्रकोप उद्धार समिति (हाल जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति) रौतहटको आयोजना र नेपाल रेडक्रस सोसाईटी रौतहट एवं अक्सफाम नेपालको सहयोगमा जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण गरिएको हो।

योजना निर्माण तथा अद्यावधि प्रक्रिया

२०६७ मा बाढीको परिस्थितमा निर्माण गरिएको जिल्ला आपत्कालीन योजना २०६७ को आधारमा जिल्ला स्थित विभिन्न सरकारी एवम् गैर सरकारी निकायहरु बीच भएका छलफल र सहकार्यमा बाढी, आगलागि, महामारी र भुकम्पको परिस्थितिलाई समावेश गरी जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०६८ विभिन्न सरोकारवालाहरुको सहभागितामा आवश्यक चरणहरु पुरा गरी निर्माण गरिएको हो। हाल विपद्को अवस्था विश्लेषण गर्दा यस जिल्लामा बाढी, शितलहर, आगलागि, महामारी, भुकम्प र चट्याङ्गबाट हुन सक्ने सम्भाव्य क्षतिलाई न्युनिकरण गर्न जिल्ला विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७९ अद्यावधि गरिएको छ।

ख. विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अपेक्षित नतिजा

यस विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाबाट विपद् प्रतिकार्यलाई व्यवस्थित गर्नुका साथै सरोकारवाला निकायहरुले निम्न बमोजिमको उपलब्धि हासिल गर्नेछन्।

- मानवीय सहायतामा संलग्न निकायका वारेमा जान पहिचान हुने
- समन्वय बैठक तथा पद्धति स्थापना हुने
- प्रभावकारी योजनाका लागि जिल्लाको विपद्को पूर्व इतिहास संकलन हुने
- सबै निकायहरुको भूमिका पहिचान गर्ने
- प्रकोप तथा जोखिम नक्सा तयार गर्ने
- संभावित विपद्को क्षेत्रमा छुट्टाछुट्टै योजना तर्जुमा गर्ने
- साभेदार निकायको सम्पर्क सूची तयार गर्ने
- हरेक निकायमा सम्पर्क व्यक्ति तोक्ने
- जिल्ला विपद् समितिले सबै विषयगत अगुवाहरुलाई विपद्को निश्चित प्रकृतिमा आधारित छुट्टाछुट्टै प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्न निर्देशन दिने
- साधन/स्रोतको आंकलन गर्ने
- प्रतिकार्यको साभ्ना मापदण्डमा सहमति गर्ने
- विस्थापितहरुलाई राख्नका लागि शिविरको स्थान पहिचान गर्ने
- खोज तथा उद्धार टोलीको गठन गर्ने

- यो योजनालाई अनुमोदन गरी जिल्ला विकास योजनाको अभिन्न अङ्गका रूपमा ग्रहण गर्नेछ, र कार्यान्वयनका लागि वार्षिक रूपमा आवश्यक बजेट तथा कार्यक्रम स्थानीय तहले गर्नेछ ।

ग. सामान्य पूर्वतयारी कार्य योजना

१. मानवीय सहायतामा संलग्न साभेदार निकायको सूची

यस जिल्लामा मुख्यतया अक्सफाम नेपाल जस्ता अन्तराष्ट्रिय मानवीय सहयोगी संस्थाका साथै विभिन्न गैर सरकारी संस्था लगायत संयुक्त राष्ट्रसंघीय सहयोगी निकायहरूको उपस्थिति रहेको छ । यस जिल्लामा विपद्का समयमा र पूर्वतयारीमा सहयोग गर्न अक्सफाम नेपाल जिल्ला अगुवा सहयोगी संस्थाको रूपमा रहेको छ । यस जिल्लामा मानवीय सहयोग कार्यमा संलग्न सयुक्त राष्ट्रसंघीय निकाय, अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्था र स्थानिय संघ संस्थाहरूको सूची क्षेत्रगत पूर्व तयारी योजना घ मा उल्लेख गरिएको छ ।

२. सन्दर्भ सामग्री पुनरावलोकनको नतिजा

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमाका लागि गरिएको सन्दर्भ सामग्री पुनरावलोकनको नतिजा

सि.नं.	प्रतिवेदनको नाम	पूर्व असल अभ्यासहरू	मुख्य सिकाई	कुनै सुझाव भए
१.	जिल्ला आपत्कालीन योजना २०६७, रौतहट	२०६७ मा पहिलो योजना निर्माण	क्लष्टरको अवधारणमा कार्य गरिदा आवश्यकता अनुसारको उपलब्धता हुने ।	आपत्कालीन कोषको स्थापना गर्नुपर्ने । नियमित बैठक बसी पुनरावलोकन तथा समीक्षा गर्नुपर्ने ।
२.	सम्बन्धित गा.पा./न.पा. को तथ्यांक	योजना निर्माण गर्दा तत्कालीन गा.वि.स.को र न.पा. को तथ्यांकको आधारमा निर्माण गरिएको ।	जोखिम तथा संकटासन्नता स्तरिकरण गर्न सहयोग पुगेको ।	ग.पा./न.पा. स्तरीय विपद् व्यवस्थापन योजना बाउनु पर्ने
३.	जिल्ला पार्श्व चित्र	जिल्लाको सम्पूर्ण जानकारीहरू सूचीकृतरूपमा रहेकोले आवश्यक तथ्यांकको उपलब्धता रहेको छ ।	कच्ची र पक्की घरको अवस्था पहिचान गर्दा विकासको अवस्था संगै बाढी, आगलागी र भूकम्पको जोखिमको बारेमा जानकारी प्राप्त गर्न सजिलो हुने ।	जिल्लामा कार्यरत संघ संस्थाहरूबाट संकलित सूचनाहरूको आधारमा अध्यावधिक गर्नुपर्ने ।
४.	उदयपुर जिल्ला त्रियुगा न.पा. मा गरिएको भूकम्प सम्बन्धी अध्ययन		भूकम्पको सम्भावित क्षतिको आँकलन गरिएका	
५.	गा.वि.स. स्तरीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना	खोज तथा उद्धार टोलीले २४ जनालाई बाढीबाट उद्धार गरिएको	स्थानीय स्तरमा क्षेत्रगत रूपमा समुदायको क्षमता विकास गर्दा विपद् व्यवस्थापन प्रभावकारी हुने ।	स्थानीय स्तरमा नै खोज तथा उद्धार सहित अन्य क्षेत्रमा समेत तालिम प्रदान गर्नुपर्ने
६.	विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना रौतहट, २०६८ र अद्यावधिक योजनाहरू २०६९, २०७०, २०७१, २०७३, २०७४, २०७५ र २०७६	२०६८ मा पहिलो योजना निर्माण	क्लष्टरको अवधारणमा विपद् प्रतिकार्य गर्दा सहज तथा प्रभावकारी हुने रहेछ ।	विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्यका लागि क्लष्टर हेडहरूले अझ बढि काम गर्नुपर्ने

कृष्ण बहादुर शाही
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

३. विभिन्न बैठकका निर्णयहरु

३.१. पहिलो बैठक

तत्कालीन जिल्ला दैवी प्रकोप उद्धार समितिले मिति २०६८/२/३० मा प्रमुख मानवीय सहायताको कार्यमा संलग्न निकाय तथा विषयगत अगुवा निकाय (Cluster leads) समेतको सहभागितामा पहिलो समन्वय बैठक आयोजना गरी सन्दर्भ सामग्रीको पुनरावलोकन तथा भूकम्पमा आधारित क्षति प्रक्षेपण गर्नका लागि जिल्ला प्राविधिक कार्यालय प्रमुख श्री जीतेन्द्र कुमार कर्णको संयोजकत्वमा अनुभव प्राप्त विज्ञ सम्मिलित ५ सदस्य कार्यटोली (Task force) को गठन प्रारम्भ गरियो ।

कार्यदल

१. जितेन्द्र कुमार कर्ण - संयोजक (जि.प्रा.का, रौतहट)
२. बसन्त न्यौपाने - सदस्य (जि.प्रा.का, रौतहट)
३. सुभाष कुमार ठाकुर - सदस्य (जि.वि.स., रौतहट)
४. दुर्योधन प्रसाद चन्द्रवंशी - सदस्य (जि.स्वा.का., रौतहट)
५. रामकुमार बानिया - सदस्य (नेपाल रेडकस सोसाइटी., रौतहट)

३.२. क्षेत्रगत बैठक

योजना तर्जुमाका लागि पूर्वतयारी क्षेत्रगत बैठक (Cluster Meeting) : योजना तर्जुमा सम्बन्धी तयारी गर्ने उद्देश्यले २०६८ असारको पहिलो हप्तामा विभिन्न क्षेत्रहरुको बैठकको आयोजना गरी देहायनुसारको विषय वस्तुमा छलफल गरियो :

- क्षेत्रगत सदस्यहरुको समिक्षा र पुनरावलोकन
- क्षेत्रगत रुपमा संघ संस्थाहरुको श्रोतसाधन र क्षमताको नक्शाकन गरि विश्लेषण
- जिल्ला स्थित क्षेत्रगत सदस्यहरूसँग आपत्कालीन योजना सम्बन्धमा छलफल र तयारी गरिएको

३.३. कार्यशाला गोष्ठी

विभिन्न चरणको बैठक पछि मिति २०६८/३/१९ गते तत्कालिन जि. वि. स. भवनमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गोष्ठी आयोजना गरी आएका सुभाषहरुका आधारमा योजनालाई थप परिमार्जन गरिएको हो । प्रत्येक साल पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमाको आयोजना गरी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनालाई निरन्तर रुपमा अध्यावधिक गर्दै आएको छ ।

४. प्रकोप जोखिम विश्लेषण

४.१. प्रकोप नक्साङ्कन

जिल्ला स्तरीय विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गोष्ठीले विगतका घटनाहरुका आधारमा प्रकोपलाई निम्न बमोजीम स्तरीकरण गरेको छ ।

१. बाढी
२. महामारी
३. आगलागी
४. भूकम्प
५. शीतलहर
६. चट्याङ्ग

माथि उल्लेखित विपद्बाट रौतहट जिल्लाका विभिन्न गा.पा तथा न.पा.हरुमा अधिकतम प्रभाव पर्न सक्ने हुँदा सम्भावित क्षतिलाई ध्यानमा राखी जिल्ला विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७८ अद्यावधिक गरिएको छ ।

४.२. संकटासन्नता नक्साडकन

विगत २५ वर्षको तथ्यांकलाई केलाउदा तल उल्लेखित न.पा. तथा गा.पा.हरुको वडाहरु संकटासन्न अवस्थामा रहेको पाइन्छ। यसको विस्तृत विवरण देहाय बमोजिम राखिएको छ।

क्र.सं.	पालिकाहरु	संकटासन्नताको अवस्था हालको वडानुसार			पालिका संकटासन्नता	कैफियत
		उच्च संकटासन्नता	मध्यम संकटासन्नता	न्यून संकटासन्नता		
१	गौर नगरपालिका	१ देखि ९ वडा सम्म			उच्च जोखिम	वाढी
२	राजदेवी नगरपालिका	३,४,६,८,९	७	१,२,५	उच्च जोखिम	वाढी
३	यमुनामाई गाउँपालिका	२,३	४	१,५	मध्यम जोखिम	वाढी
४	दुर्गा भगवती गाउँपालिका	५	१,२,३,४		उच्च जोखिम	वाढी
५	ईशानाथ नगरपालिका	१	२,३,६,७,९	४,५,८	उच्च जोखिम	वाढी
६	राजपुर नगरपालिका	१,२,८,९	६,७	३,४,५	उच्च जोखिम	वाढी
७	परोहा नगरपालिका	१,२,३	४,९	५,६,७,८	उच्च जोखिम	वाढी
८	बोद्धीमाई नगरपालिका	१,२,३,४		५,६,७,८,९	उच्च जोखिम	वाढी
९	मौलापुर नगरपालिका	८,९	१,२,३,४,५	६,७	उच्च जोखिम	वाढी
१०	देवाही गोनाहि नगरपालिका	१,२,३,४,५,६	७,८	९	मध्यम जोखिम	वाढी
११	कटहरिया नगरपालिका	१,४,५	२,३	६,७,८,९	उच्च जोखिम	वाढी
१२	गरुडा नगरपालिका			१ देखि ९ सम्म	मध्यम जोखिम	वाढी
१३	माधवनारायण नगरपालिका	७,८,९		१,२,३,४,५,६	मध्यम जोखिम	वाढी
१४	गढिमाई नगरपालिका	१,२,३,५	६	४,७,८,९	मध्यम जोखिम	वाढी
१५	बृन्दावन नगरपालिका		१,२,३,४,५	६,७,८,९	मध्यम जोखिम	वाढी
१६	गुजरा नगरपालिका		५	१,२,३,४,६,७,८,९	मध्यम जोखिम	वाढी

१७	फतुवा विजयपुर नगरपालिका	१,२,७,८,९,१०,११	३,४,५,६	नेपाल सरकार गृह मन्त्रालय कार्यालय जिल्ला प्रशासन कार्यालय रौतहट.	उच्च जोखिम	वाढी
१८	चन्द्रपुर नगरपालिका		सबै		मध्यम जोखिम	वाढी
जम्मा		४७	४८	६२		

श्रोत: स्तरीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना २०७१

५. विपद्को अवस्था

५.१ बाढी

विगत २०६२ देखि २०७९ सालसम्मको तथ्याङ्कको आधारमा गरुडा नगरपालिका देखि दक्षिणी भेगमा रहेको सबै पालिकाहरु बाढीबाट प्रभावित रहेका छन । विभिन्न तहमा सहभागितामूलक सडकटाभिमुख तथा क्षमता विश्लेषण (PVCA) गर्दा सबै भन्दा बढी बाढीबाट यो जिल्ला प्रभावित रहेको देखिन्छ । तथ्याङ्क विश्लेषणबाट प्राप्त नतिजा अनुसार गत २०७४ को बाढीबाट ४९९९ घर पूर्ण रुपमा क्षति, २०००० भन्दा वढि घरहरुको आंशिक क्षति, २० जनाको बाढीजन्य विपद्बाट मृत्यु र २०७६।३।२७।२८ गते आएको बाढीले २० जनाको मृत्यु तथा २ जना वेपता भएको थियो। हाल सम्म ३२ जनाले भाडापखालाको महामारीबाट ज्यान गुमाउनु परेको साथै प्रतिवर्ष सरदर ११ करोड भन्दा बढी बाढीबाट सम्पत्तिको क्षति हुने गरेको तथ्यांकले देखाउँछ । बाढी बाट भएको मानवीइ क्षति वारे अनुसूचि ९ मा राखिएको छ ।

५.२ महामारी

यस जिल्लामा भाडापखाला, पानी जन्य रोग, श्वास प्रश्वास तथा विभिन्न जीवाणुबाट हुने महामारीको कारण ज्यान गुमाएको देखिन्छ । जिल्ला विपद् तथा पूर्व तयारी प्रतिकार्य योजना २०७६ को ५.१ मा उल्लेख भए अनुसार यस जिल्लामा हाल सम्म ३२ जनाले भाडापखालाको कारण ज्यान गुमेको देखिन्छ ।

हाल विश्व नै कोभिड १९ महामारीको चपेटामा परेको अवस्थामा नेपालको साथै यो जिल्लामा पनि व्याप्त प्रभाव देखिएको छ । जिल्ला प्रशासन कार्यालय र स्वास्थ्य कार्यालयको तथ्यांक अनुसार मिति २०७९।०।४। २२ गते सम्म जम्मा २९१९ जना कोभिड संक्रमित भएको साथै ११ जनाले ज्यान गुमाएका छन् । यस महामारीको कारण सामाजिक, मांसिक, आर्थिक, शैक्षिक लगायत चौतर्फी असर परेको थियो ।

५.३ आगलागी

विगतमा घटेको घटनाहरु तथा तत्कालीन जिल्ला दैविप्रकोप उद्धार समितिको तथ्याङ्कको आधारमा वार्षिक २०० देखि ३०० जना सम्म आगलागीबाट प्रभावित भएको हुँदा यस योजनामा सम्बन्धीत क्षेत्रहरुको आपतकालीन योजनामा आगलागिलाई समेत समावेश गरी लक्षित जनसंख्याको उद्धारका लागि गरिएको पूर्व तयारी योजना अनुरूप सम्भावित क्षतिलाई व्यवस्थापन गर्न बाढी तथा भूकम्पीय प्रतिकार्य योजनामा सम्भावित आगलागी तथा महामारी जस्ता विपद्हरुलाई समेत योजना निर्माण गर्दा ध्यान पुरयाएको छ । अतः यस योजनाले आगलागी भन्नाले १/२ घर देखि सम्पूर्ण बस्तीसम्मको क्षती जनाउँदछ । आ. व. २०७२/०७३ मा २ जना, आ. व. २०७३/०७४ मा २ जना र आ. व. २०७५/०७६ मा १ जनाको मृत्यु भएको छ । आ.व. २०७८ । ०७९ को ३ । २९ सम्म १२६ वटा आगलागीको घटना भएको, जसबाट ७१ वटा घर, वटा गोठ जलेर नष्ट भएको, गाई, भैरी, बाखा गरी ४१ वटाको मृत्यु भएको, १५ वटा भाईते भएका छन । जसबाट रु. २१४०१५०० बराबरको धनमालको क्षती भएको छ । आगलागीबाट भएको क्षति विवरण अनुसूचि ९ मा राखिएको छ ।

५.४ भूकम्प

तत्कालीन जिल्ला दैवी प्रकोप उद्धार समिति रौतहटको मिति २०६८।२।३० गते बसेको बैठकको निर्णयानुसार रौतहट जिल्लाको नगरपालिका लगायत नगर उन्मुख गा.वि.स.हरुको तथ्याङ्क संकलन गर्न जिल्ला प्राविधिक कार्यालयका प्रमुख श्री जीतेन्द्र कुमार कर्ण ज्यूको संयोजकत्वमा गठित कार्यदलले दिएको तथ्याङ्क अनुसार यस रौतहट जिल्लामा ८ रेक्टर स्केल भन्दा माथि मध्य रातमा भुकम्प गएको अवस्थामा निम्न वमोजिमको क्षति हुन सक्ने आंकलन गरिएको छ । यो क्षति आंकलन उदयपुरको त्रियुगामा गरिएको भूकम्पीय जोखिम अध्ययन प्रतिवेदनको आधारमा रौतहट जिल्लामा हुन सक्ने क्षति अनुमान गरिएको हो । २०४५ सालमा उदयपुरमा केन्द्र विन्दु भएको भुकम्प पछि धेरै मात्रामा जनधनको क्षति भएको थियो भने २०७२ साल बैशाख महिनामा नेपालका विभिन्न जिल्लाहरुमा भएको भुकम्पबाट रौतहट जिल्लाको

२ जना सहित ८७८६ जनाको मृत्यु र २२,३०३ जना घाइते भएका थिए भने ६२६६ सरकारी भवनहरु र ८,०२,४०९ निजी भवनहरु पूर्ण तथा आंशिक क्षति भएका थिए (१३ जुन २०१५को सरकारी तथ्यांक अनुसार) ।

रौतहट चुरे फेदीमा अवस्थित भूकम्पीय चौरा (fault line) देखि ३५ कि. मि. भन्दा टाढा पर्ने भएकोले कूल घर मध्ये ५% पूर्ण रुपमा क्षति हुने र जनसंख्याको १६% र २.३७% कमश घाइते र मृत्यु हुन सक्ने अनुमान गरिएको छ ।

क्र सं	गा.वि.स. तथा न.पा. को नाम	घरधुरी संख्या	जनसंख्या			भूकम्पबाट क्षति हुन सक्ने घर संख्या	भूकम्पबाट मृत्यु हुन सक्ने संख्या	भूकम्पबाट घाइते हुन सक्ने संख्या	भूकम्पबाट विस्थापित हुन सक्ने जनसंख्या
			महिला	पुरुष	जम्मा				
१	गौर न.पा.	५९१६	१२०१५	१३३६८	२५३८३	१९८	६०२	४०६१	१२७०
२	चपुर	३३२७	९१५६	९५०३	१८६५९	१६६	४४२	२९८५	९३१
३	गरुडा	५२२	१५५८	१८०३	३३६१	२६	८०	५३८	१६७
४	कटहरिया	११६४	३५३५	३७८१	७३१६	५८	१७३	११७१	३६५
५	सन्तपुर (म.)	२२२७	६१५९	६४८८	१२६४७	१११	३००	२०२३	६३८
६	समनपुर	११०६	३१२९	३५०९	६६३८	५५	१५७	१०६२	३३०
७	गंगापिपरा	५७२	१५२२	१७०८	३२३०	२९	७६	५१७	१६४
८	महम्मदपुर	९६०	३१८६	३३६७	६५५३	४८	१५५	१०४८	३२८
जम्मा		१३८३४	४०२६०	४३५२७	८३७८७	६९१	१९८५	२२४०५	४१९३

(८ रेक्टर भन्दा बढीको भूकम्प राती आएमा हुने सक्ने क्षति पूर्वानुमान)

५.५ शितलहर

विगतमा घटेको घटनाहरु तथा जिल्ला दैवीप्रकोप उद्धार समितिको तथ्याङ्कको आधारमा वार्षिक रुपमा शितलहरबाट वाट प्रभावित भएको हुँदा यस योजनामा सम्बन्धीत क्षेत्रको आपतकालीन योजनामा शितलहरलाई समेत समावेश गरी लक्षित जनसंख्याको उद्धारका लागि गरिएको पूर्व तयारी योजना अनुरूप सम्भावित क्षतिलाई व्यवस्थापन गर्न बाढी तथा भूकम्पीय प्रतिकार्य योजनामा सम्भावित शितलहर, आगलागी तथा महामारी जस्ता विपद्हरुलाई समेत योजना निर्माण गर्दा ध्यान पुर्याएको छ । वर्षेनी रुपमा शितलहरको कारणले कठ्याङ्ग्रीएर ज्यान गुमाउने गरेको छ अतः यस योजनाले विशेष पूर्वतयारिको सुनिश्चित पुर्याउने छ । आ. व. २०७४/०७५ मा २८ जनाको मृत्यु भएको छ । शितलहरबाट आ.व. २०७८ । ०७९ मा १ जनाको मृत्यु भएको छ । साथै शितलहरबाट भएको क्षति वारे अनुसूचि ९ मा राखिएको छ ।

५.६ चट्याङ्ग

हुरीबतासको मौसम वा वर्षायाममा वायुमण्डलमा विपरीत दिशाबाट हुँदैगएको वायु एकआपसमा प्रचण्ड वेगले ठोकि उत्पन्न हुने अत्यन्त बढी भोल्टको विद्युतीय लहर खास पथ बनाएर पृथ्वीको सतहतर्फ आएमा त्यसले मानिस, जनावर, बोटविरुवा मर्ने तथा घरगोठ, सुखेका रुख, परालको माच आदिमा आगलागी हुने गर्दछ । खास गरी चुच्चो गरेर ठडिएका घर र अन्य वस्तुमा चट्याङको विद्युत ठोक्किने गर्दछ । यसबाट घरमा प्रयोग भईरहेका इलेक्ट्रोनिक सामान तथा उपकरण पनि विग्रने गर्दछ । यस जिल्लामा चट्याङबाट निकै जिउधनको क्षति भइरहेको र हुने गरेको पाइन्छ । यस जिल्लामा वार्षिक सरदर २ जनाको मृत्यु भएको देखिन्छ जुन अनुसूचि न. ९ मा राखिएको छ । चट्याङबाट आ.व. २०७८ । ०७९ मा ३ वटा घटना भएको र जसबाट २ जनाको मृत्यु भएको र १ वटा चौपायको मृत्यु भएको थियो ।

यसबाट बच्नको लागि आकाश गडयाङगुडुड गर्न थालेपछि सुरक्षित स्थानमा तवरले अरथिड गर्नु उपयुक्त हुन्छ । चट्याङ न्यूनीकरण गर्नको लागि आ-आफ्नो घर संरचनामा अरथिड गर्न गराउन जनचेतना तथा प्रचार प्रसार गर्नु पर्ने आवश्यकता रहेको छ ।

५.७ डुबेको तथा बगेको घटना

आ.व. २०७८ । ०७९ मा डुबेको घटना २५ वटा भएको जसको कारण विभिन्न उमेर समुहका २७ जनाको मृत्यु भएको थियो । साथै यसै वर्ष बगाएको ३ वटा घटना भएको र जसबाट ३ जनाको मृत्यु भएको थियो । वर्षादको कारण घर भत्किदा १ जनाको मृत्यु भएको थियो ।

५.८ करेन्ट लागेको तथा सर्पदंषको घटना

आ.व. २०७८ । ०७९ मा करेन्ट लागेको घटना २६ वटा भएको र जसबाट विभिन्न उमेर समुहका २६ जनाको मृत्यु भएको थियो । यस आर्थिक वर्ष सर्प दंषका कारण एक जनाको मृत्यु भएको थियो ।

घ. मन्त्रालयबाट प्राप्त योजना अनुसार (निकायगत भूमिका तथा जिम्मेवारी र पूर्वतयारी योजना)

१. समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन क्षेत्र

(Coordination and Information Management Cluster)

समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन क्षेत्रको सम्पर्क व्यक्ति तथा संस्थाको विवरण:

क्र.सं.	नाम	संस्था	टेलिफोन नं.	मोवाईल नं.
१	रामनरेस साह	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, रौतहट	०५५ ५२०३६९	९८४९९७४६०
२	जगत प्रसाद साह	जिल्ला समन्वय समिति, रौतहट	०५५-५२०१४४	९८५५०४०४५३
३	प्रमुख सेनानी श्री राजन दहाल	वीर दल गाण रौतहट	०५५ ५२०९३०	९८५११५९९८८
४	सशस्त्र.प्र. उ. श्री ध्रुव बहादुर कार्की	शसस्त्र प्रहरी बल नं. ११ गण, रौतहट	०५५ ५२०१४६	९८५१२७२१०९
५	उप अनुसन्धान निर्देशक श्री मुकुन्द बहादुर खड्का	रा.अ. जि. का.	०५५ ५२००७७	९८५१०९२७०४
५	प्र.उ. श्री बिर बहादुर बुढामगर	जिल्ला प्रहरी कार्यालय, गौर	०५५ ५२००९९, ५२०८४०	९८५५०३५५५५
७	धर्मेन्द्र प्रसाद सिंह	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, जिल्ला शाखा, रौतहट	०५५ ५२०१४१, ५२१२७८	९८५५०४०९४१
८	धर्मेन्द्र पासवान	ECDC	०५५ ५२१०९४	९८४५११८४९९
९	राम आनन्दी दास	NCDMC Rautahat		९८४५२२३५९०
१०	प्रेमचन्द्र भाग	नेपाल पत्रकार महासंघ		९८५५०४२४८२
११	श्री जगन्नाथ प्रसाद केसरी	नागरिक समाज गौर		९८४५२८०१५२
१२	प्र.ब.ह. सत्येन्द्र साह	DEOC		९८४४२३७३६३
१३	पारस हुसैन	आर. डि. सी नेपाल		९८५५०४३८८६

२. खोजतलास तथा उद्धार क्षेत्र

(Search and Rescue Cluster)

खोजतलास तथा उद्धार क्षेत्रको सम्पर्क व्यक्ति तथा संस्थाको विवरण :

क्र. सं.	नाम	संस्था	टेलिफोन नं.	मोवाईल नं.
----------	-----	--------	-------------	------------

१	प्रमुख सेनानी श्री राजन दहाल	वीरदल गण रौतहट	०५५५२०९३०	९८६३०२८८७३
२.	सशस्त्र.प्र. उ. श्री ध्रुव बहादुर कार्की	शसस्त्र प्रहरी बल नं. ११ गण, रौतहट	०५५ ५२०१४६	९८५१२७२१०९
३.	उप अनुसन्धान निर्देशक श्री मुकुन्द बहादुर खड्का	रा.अ. जि. का.		९८५१०९२७०४
४.	प्र.उ. बिर बहादुर बुढामगर	जिल्ला प्रहरी कार्यालय, गौर	०५५ ५२०८४०	९८५५०३५५५५
५..	धर्मेन्द्र प्रसाद सिंह	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, जिल्ला शाखा रौतहट	०५५५२०१४१, ५२१२७८	९८५५०४०९४१
६.	राजेश गौतम	ग्रामीण विकास केन्द्र नेपाल	०५५५४०२०३	९८६००२२००३

आपत्कालीन परिस्थितिको पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि

पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि	जिम्मेवारी निकाय	लगत (रु)	समय अवधि
आवश्यक पर्ने जनशक्ति छनौट तथा व्यवस्थापन गर्ने	क्षेत्रका सबै निकाय		चैत्र महिना सम्म
प्रभावित हुने स्थानबाट उपलब्ध हुने श्रोत साधन (जनशक्ति समेत) को पहिचान	क्षेत्रका सबै निकाय		बैशाख महिना
पूर्वतयारी तालिम र सचेतना कार्यक्रम	क्षेत्रका सबै निकाय		बैशाख
आवश्यक राहत तथा उद्धार सामग्रीको क्षेत्रगत व्यवस्थापन एवं भण्डारण	क्षेत्रका सबै निकाय		जेष्ठ महिना
सूचना संजालको व्यवस्था	क्षेत्रका सबै निकाय		निरन्तर
सुरक्षित स्थान (आश्रय स्थल) को पहिचान तथा यकिन गर्ने	क्षेत्रका सबै निकाय		बैशाख महिना
अपराध नियन्त्रण सम्बन्धि सचेतना कार्यक्रम र अनुसंधानकर्ताको तयारी	क्षेत्रका सबै निकाय		बैशाख महिना
संभावित क्षेत्रका गाउँहरुमा गठीत क्लब, संस्थाहरुका युवाहरुलाई आवश्यक प्रशिक्षण दिई आवश्यक साधन श्रोत साथ तयारी अवस्थामा राख्ने	क्षेत्रका सबै निकाय		बैशाख महिना
संभावित क्षेत्रहरुमा आम नागरिकहरुलाई सचेतना कार्यक्रममा सहभागी गराई सचेत गराउने ।	क्षेत्रका सबै निकाय		बैशाख महिना
सवारी साधन, इन्धन र चालकको व्यवस्था र यकीन गर्ने	क्षेत्रका सबै निकाय		जेष्ठ महिना
पूर्वाभ्यास गर्ने	क्षेत्रका सबै निकाय		जेष्ठ महिना
पूर्व सूचनाको व्यवस्था र समन्वय गर्ने	क्षेत्रका सबै निकाय		जेष्ठ महिना

३. खाद्य सुरक्षा क्षेत्र

(Food Security Cluster)

खाद्य क्षेत्रको सम्पर्क व्यक्ति तथा संस्थाको विवरण

क्र.सं.	नाम	संस्था	टेलिफोन नं.	मोवाईल नं.
१	श्री मिश्रीलाल यादव	कृषि ज्ञान केन्द्र रौतहट		९८६२९८३७४४

२	श्री हरिशंकर प्रसाद जयसवाल	"	०५५ ५२०२२८	९८५५०४४२०४
३	श्री धर्मेन्द्र प्रसाद सिंह	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, जिल्ला शाखा रौतहट	०५५ ५२०१४१	९८५५०४०९४१
४	श्री पंडित जयसवाल	रौतहट उद्योग व्याणिज्य संघ	०५५ ५२००२५	९८५५०४००१४
५	श्री राजेश गौतम	ग्रामीण विकास केन्द्र नेपाल	०५५ ५२०२४०	९८६००२२००३
६	श्री धर्मेन्द्र पासवान	ECDC		९८४५११८४९९
७	श्री सज्जन योगेश	आसमान नेपाल		९८४१३७३७७०
८	श्री अन्जु भा	माण्डवी		९८५१२३६३७८

आपत्कालीन परिस्थितिको पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि

पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	लागत (रु)	कहिलेसम्म
खाद्य क्षेत्रको समन्वय बैठक • बैठकलाई नियमित गर्न मिति तोक्ने • जिम्मेवारी बाँडफाँड गर्ने	खाद्य क्षेत्र प्रमुख		बैशाख महिना
स्थलगत सर्वेक्षण टोली निर्माण र अभिमुखिकरण, परिचालन	खाद्य क्षेत्र		बैशाख महिना
तयारी तथा खाद्य सामग्रीको उपलब्धता सम्बन्धी सबै संस्थासँग भएको मौज्जात विवरण संकलन गर्ने	खाद्य क्षेत्र प्रमुख र खाद्य क्षेत्र		जेष्ठ मसान्त सम्म
तयारी तथा खाद्य सामग्री उपलब्ध गराउन सक्ने व्यक्ति तथा व्यवसायीसँग इच्छापत्र	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति/खाद्य क्षेत्र प्रमुख		जेष्ठ मसान्त सम्म
खाद्य सामग्रीको गुणस्तर सुनिश्चितताका लागि गुणस्तर तथा नापतौल विभाग र खाद्य प्राविधिकसँग समन्वय गर्ने	खाद्य क्षेत्र प्रमुख		जेष्ठ मसान्त
खाद्य सामग्री भण्डारणको लागि स्थान तथा गोदामको छनौट साथै ढुवानीका लागि गाडीको व्यवस्थापन गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति/खाद्य क्षेत्र प्रमुख		जेष्ठ मसान्त सम्म
खाद्य सामग्री वितरणका विभिन्न संस्थासँग समन्वय गरी स्वयंसेवकहरुको छनौट गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति/खाद्य क्षेत्र प्रमुख		आषाढ मसान्त सम्म
अनुगमन टोली निर्माण गरी अनुगमन फारम तयार गर्ने	खाद्य क्षेत्र		जेष्ठ
अनुगमन टोलीलाई अभिमुखिकरण गर्ने	खाद्य क्षेत्र		जेष्ठ

आपत्कालीन गोदाम घर विवरण

स्थानीय तह	आपत्कालीन गोदाम घर	कैफियत
गौर तथा गरुडा नगरपालिका	राईस मिल, गौर क्रिकेट सँघ, गौर सिनेमा हल, गौर दाल मिल गौर -१०, सवगाढा नेपाली कांग्रेस पार्टी कार्यालय, गरुडा ने.क.पा. ए.मा.ले. पार्टी कार्यालय, गरुडा नन्दनी सिनेमा हल, गरुडा	
कटहरिया नगरपालिका	श्री जनता उच्च मा. वि कटहरिया	
चन्द्रपुर नगरपालिका	श्री जनज्योति उच्च मा. वि चपुर	
दुर्गा भगवति गाउँपालिका	श्री सरस्वती उच्च मा. वि पिपरा भलोहिया	
बैद्धिमाई नगरपालिका	सिनेमा हल, बंकुल	
गढिमाई नगरपालिका	श्री उच्च मा.वि समनपुर	
फतुवा विजयपुर नगरपालिका	श्री कंकाली उच्च मा. वि जंगलसहिया श्री उच्च मा वि विजयपुर	

गुजरा नगरपालिका	श्री उ. मा. वि. सिमरा भवानीपुर
-----------------	--------------------------------

माथि उल्लेखित तालिकामा जम्मा ८ स्थानीय तहहरूमा आपतकालिन गोदाम घर व्यवस्थापन देखिएको र बाँकी १० स्थानीय तहमा गोदाम घर व्यवस्थापन गर्न आवश्यक देखिएको छ ।

४. आवास तथा गैर खाद्य सामग्री क्षेत्र

(Shelter and Non-Food Items-NFI)

आवास तथा गैर खाद्य क्षेत्रको सम्पर्क व्यक्ति तथा संस्थाको विवरण :

क्र.सं.	नाम	संस्था	टेलिफोन नं.	मोवाईल नं.
१	धर्मेन्द्र प्रसाद सिंह	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, जिल्ला शाखा रौतहट	०५५५२०९४९, ०५५ ५२९२७८	९८५५०४०९४९
२	रामनरेस साह	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, रौतहट		९८४९९७९४६०
३	पण्डित प्रसाद जयसवाल	रौतहट उद्योग ब्याणिज्य संघ	०५५ ५२००२५	९८५५० ४००९४
४	जगन्नाथ प्रसाद केसरी	नागरिक समाज गौर		९८४५२८०९५२
५	कृष्णदेव यादव	निर्माण व्यवसायी संघ		९८५९०७३८३६
६	सुनिल कुमार कर्ण	डिभिजन वन कार्यालय, रौतहट	०५५५४०२९०	९८५५०४९८२३
७	प्रेमचन्द्र भ्वा	पत्रकार महा संघ		९८५५०४२४८२
८	राजेश गौतम	आर डि सी नेपाल		९८६००२२००३
९	अन्जु भ्वा	माण्डवी		९८५९२३६३७८
१०	हरैराम ठाकुर	आसमान नेपाल		९८४५०३५४४२
११	धर्मेन्द्र पासवान	ECDC		९८४५९९८४९९

आपतकालीन परिस्थितिको पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि

पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	लागत (रु)	समय अवधि
जिल्ला तथा स्थानीय सरोकारवालाको क्षमता तथा स्रोत नक्सांकन गर्ने ।	कार्यदल		बैशाख
स्रोतको कमी मापन गरी सोको पूर्तिका लागि सरोकारवालासँग समन्वय गरी व्यवस्थापन गर्ने	कार्यदल		जेष्ठ
सरोकारवालासँग परिस्थिति विश्लेषण र स्रोत उपलब्धता बारे बैठक बसी छलफल गर्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति/खाद्य क्षेत्र प्रमुख, कार्यदल		जेष्ठ
विस्थापित १००० परिवारका लागि गैर खाद्य सामग्री (एन एफ आई) सङ्कलन गरी भण्डारण गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, NRCS, कार्यदल		जेष्ठ
आवासका सामग्री तथा एन एफ आई वितरणका लागि आवश्यक यातायातको पहिचान तथा व्यवस्थापनका साथै स्वयमसेवकको पहिचान गरी अभिमुखीकरण गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, क्षेत्र प्रमुख, NRCS		जेष्ठ
गोदाम घरको नियमित अनुगमन निरिक्षण र रेखदेख गर्ने	कार्यदल, सुरक्षा निकाय, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, NRCS		नियमित

भूकम्पबाट विस्थापितका लागि सम्भावित आश्रय स्थल

क्र.सं	सम्भावित आश्रय स्थल	भूकम्पीय उच्च जोखिममा पर्ने स्थान	क्षेत्रफल (अनुमानित)	कैफियत
१.	राईस मिल	गौर नपा	६ विगाहा	गौर ५
२.	सुवर्ण माई	गौर नपा	२ विगाहा	गौर ७ टिकुलिया
३.	बसतपुर	गौर नपा	४-५ कठ	गौर न.पा. वाट ६ कि.मि.

४.	सिर्सिया	गौर नपा	४-५ कठा	गौर न.पा. वाट २ कि.मि.
५.	सरुअठा	गौर नपा		गौर न.पा. वाट ७ कि.मि.
६.	रामजानकी धर्मशाला	गौर नपा		गौर
७.	गरुडा बैरिया	गरुडा नपा		
८.	चिनी मिल	गरुडा नपा	५ विगाहा	गरुडा
१०.	महादेव स्थान, शीवनगर	गरुडा नपा	१ विगाहा	शीवनगर, महम्मदपुर गौर सडक खण्डमा
११.	समनपुर चौर	बृणदावन नपा १,२,३	४० विगाहा	
१२.	सरसस्वती उच्च मा.वि. परिसर	दुर्गा भगवति गापा १,२	५ विगाहा	स्कूल भवन पछाडी रहेको मैदान
१३.	आप बगैचा र हाट बजार	राजपुर नपा ३,४	४ विगाहा	
१४.	डुमरिया बजार चौक	चन्द्रपुर नपा (सन्तपुर म.)	२ विगाहा	
१५.	सिनेमा हल, सरमुजवा बंकुल	बौद्धिमाइ नपा ७	१ बिगाहा	
१६.	कटहरिया हाट बजार	कटहरिया नपा	३ बिगाहा	
१७.	श्री जन ज्योती उ. मा. बि च. पुर	चन्द्रनिगाहपुर	४ बिगाहा	
१८.	ब्यारेक फिल्ड	गौर	१ बिगाहा	

च.पुर र कटहरियामा प्रशस्त खुल्ला ठाउँ प्रयोग गर्न सकिने ।

५. खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वास्थ्य प्रवर्द्धन क्षेत्र

(Water, Sanitation and Hygiene Promotion Cluster)

खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वास्थ्य प्रवर्द्धन क्षेत्रको सम्पर्क व्यक्ति तथा संस्थाको विवरण :

क्र.सं.	नाम	संस्था	टेलिफोन नं.	मोवाईल नं.
१	जानकी शरण भगत	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय, गौर	०५५ ५२१५४४	९८४५१३१५४४
२	अजय ठाकुर	पूर्वाधार विकास कार्यालय, रौतहट	०५५५२०४८३	९८५५०४०१५५
३	धर्मेन्द्र प्रसाद सिंह	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, जिल्ला शाखा रौतहट	०५५५२०१४१, ०५५ ५२१२७८	९८५५०४०९४१
४	सुनिल कुमार कर्ण	डिभिजन वन कार्यालय, रौतहट	०५५५४०२१०	९८५५०४१८२३
५	दिपेन्द्र ठाकुर	UN HABITAT		९८५५०२०१३२
६	बोधनरायण श्रेष्ठ	UNICEF		९८५५०११८३८
७	चन्दन पण्डित	OXFAM in Nepal	०१५५४२८८१	९८५२०५५०७०
८	धर्मेन्द्र पासवान	ECDC	०५५५२१०९४	९८४५११८४९९
९	हरेश्याम भ्ना	Impact Nepal		९८५५०४०१२२
१०	पारस हुसैन	RDC Nepal	०५५५२०२४०	९८५५०४३८८६
११	सुनिल यादव	आसमान नेपाल		९८५५०४५६३५
१२	मिथलेश कुमार भ्ना	सामुदायिक नेपाल		९८५५०४०१०७
१३	अन्जु भ्ना	माण्डवी		९८५१२३६३७८
१४	शत्रुघन सिंह	अभियान नेपाल		९८५५०२५७७५

यस जिल्लाका सबै स्थानीय तहका प्रमुखहरुको सम्पर्क न.तल अनुसूची नं. १

पूर्वतयारी सम्बन्धी योजना (सङ्कटकालीन परिस्थितिभन्दा पहिले)

पूर्व तयारी योजना सम्बन्धी गतिविधि	जिम्मेवारी	कार्यान्वयन गर्ने तरिका (बैठक, कार्यशाला, तालिम)	लागत (रु)	समय अवधि
WASH कलष्टरको बैठक गर्ने	WSSDO, WASH Cluster			बैशाख

<ul style="list-style-type: none"> जोखिम पूर्ण क्षेत्रको पहिचान र क्षमताको विश्लेषण गर्ने, हरेक संस्थाको सम्पर्क व्यक्ति पहिचान गर्ने 				
बडा अध्यक्षहरुको नाम, फोन र सम्पर्क ठेगाना तयार गर्ने	WASH Cluster			बैशाख
जिल्ला तथा गापा/नपा तहका विभिन्न संस्थासँग भएको खानेपानी तथा सरसफाई तथा स्वास्थ्य सामग्रीको मौज्जात विवरण सङ्कलन गर्ने	WSSDO, WASH Cluster			जेष्ठ मसान्तसम्म
WASH Cluster का फोकल व्यक्ति सबैलाई स्थलगत सर्वेक्षण सम्बन्धी तालिम दिन DDMC सँग समन्वय गर्ने	RDC Nepal and Oxfam			बैशाख
सामग्री तथा श्रोतको व्यवस्थापन गर्ने				
वाटर गार्ड/प्यूस/Pure /Aqua tab (1500)	WSSDO, Oxfam, UNICEF, UN-HABITAT, RDC Nepal, NRCS and WASH Cluster		मांग गर्ने	असार सम्म
वालटिन/जरकिन २० लि./जग २ लिटर	WSSDO, NRCS, RDC		मांग गर्ने	असार सम्म
सरसफाई किट व्यवस्थापन गर्ने	WSSDO, NRCS, RDC Nepal, WASH Cluster		मांग गर्ने	असार सम्म
शौचालय व्यवस्थापनका लागि आवश्यक पर्ने सामग्रीको मौज्जात राख्ने -चर्पी १० जनाको लागि १ वटा जम्मा २०० वटा)	WSSDO, UNICEF, UN-HABITAT, Plan Nepal, Oxfam, WASH Cluster		मांग गर्ने	असार सम्म
हाते पम्प व्यवस्थापन (१० परिवारको लागि १ हेण्डपाइप जम्मा ७५ वटा)	DCC, WSSDO and WASH Cluster		२००००००	असार सम्म
फोहर फाल्ने भाडाको व्यवस्था (ड्रम ५० वटा)	WASH Cluster		मांग गर्ने	असार सम्म
अन्य क्षेत्रसँग सहमति तथा सम्झौता गर्ने	WSSDO, WASH Cluster			जेष्ठ
ग्रामिण महिला स्वास्थ्य कार्यकर्ता तथा अन्य स्वयमसेवकहरुलाई खानेपानी तथा सरसफाई सम्बन्धि क्षमता अभिवृद्धि गर्ने	WASH Cluster,		३००००	जेष्ठ सम्म
व्यक्तिगत तथा सामुदायिक सरसफाई र पानी शुद्धिकरण, हाईजिन किट सम्बन्धी सामुदायलाई अभिमूखिकरण गर्न ग्रामिण महिला स्वास्थ्य कार्यकर्तालाई परिचालन गर्ने	WSSDO, Oxfam, NRCS			जेष्ठ देखि आश्विन
कर्मचारी तथा स्वयमसेवकहरुको सूची तयार गर्ने (खा.पा. तथा स.स.डि.का.- ३ जना, इसीडिसी- २ जना, प्लान नेपाल- २ जना, लम्बु- २ जना, रेडक्रस - २ जना, कउबअत- २ जना, HO - २ जना गरी जम्मा १५ जना	WSSDO, WASH Cluster			जेष्ठ १५ सम्म
आकस्मिक योजनाको समिक्षा र कार्यन्वयन	WASH Cluster, DDRC			विपद्को समयमा
अनुगमन मूल्यांकन तथा प्रतिवेदनका लागि टोली निर्माण गरी कार्य गर्ने ।	WSSDO, WASH Cluster		५०००	जेष्ठ

६. स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र

(Health and Nutrition Cluster)

स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको सम्पर्क व्यक्ति तथा संस्थाको विवरण :

 कृष्ण बहादुर शाही
 प्रमुख जिल्ला अधिकारी

क्र.सं.	नाम	संस्था	टेलिफोन नं.	मोवाईल नं.
१	हरेन्द्र प्रसाद गुप्ता	स्वास्थ्य कार्यालय, रौतहट	०५५-५२०१४२	९८५५०७९१४९
२	डा. शिवशंकर राय	जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र चपुर	९८४५०४९३२९	९८५५०४२४०२
३	संजय शर्मा	UNFPA Rautahat		९८०२०४९४००
४	हरेश्याम भ्वा	Impact Nepal	०५५ ५२०३८२	९८४५० ४०९२२
५	कुमारी ममता भ्वा	RDC Nepal		९७४५३८३४७४
६	उवशी साह	बगमति सेवा समाज		९८५५०४०६६८
७	काजल उपाध्याय	ADRA Nepal		९८६८७९५५७५
८	शत्रुधन सिंह	अभियान नेपाल		९८५५०२५७७५
९	धर्मेन्द्र पासवान	ECDC		९८४५९९८४९९
१०	अन्जु भ्वा	माण्डवी		९८५९२३६३७८

आपत्कालीन परिस्थितिको पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि (सङ्कटकालीन परिस्थितिभन्दा पहिले)

क्र.सं	पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि	जिम्मेवारी	लागत (रु)	समय अवधि
१	RRT सक्रिय राख्ने र द्रुत लेखाजोखा सम्बन्धी अभिमूखिकरण कार्यक्रम संचालन गर्ने (जिल्ला स्तर, प्राथमिक स्वास्थ्य स्तर, हेल्थ पोष्ट स्तर, जिल्ला आयुर्वेद स्वा. केन्द्र, आयुर्वेद औषधालय)	स्वा.का,		बैशाख
२	हरेक पालिकाले आवश्यक औषधि तथा औजार आपत्कालीन अवस्थाको लागि Emergency Kit बनाई तयारी अवस्थामा राख्ने तथा प्रत्येक वर्ष औषधी फेर बदल गर्ने	स्वा.का र पालिका स्वास्थ्य शाखा		बैशाख
२	विपद्को समयमा आवश्यक पर्ने Control तथा Store Room, Phone, Fax machine, Stationary, etc को व्यवस्थापन गर्ने	स्वास्थ्य कार्यालय		जेष्ठ सम्म
३	आत्यावश्यक औषधी तथा उपकरण भण्डारण -नेपाल सरकारको मूल्य सूची अनुसार) गरी मौज्जात कायम राख्ने ।	HO, ECDC, Plan, Impact, NFHP, स्वा. सेवा विभाग, DDMC, DCC		जेष्ठ सम्म
४	कम्तिमा १ महिनाको लागि एमबुलेन्स परिचालन -इन्धन, चालक) का लागि व्यवस्था गर्ने ।	HO, DDMC, DCC		असार सम्म
५	स्वास्थ्य शिविर संचालन गर्न आवश्यक पर्ने सामग्रीको व्यवस्थापन गर्ने जस्तै: मटितेल, निर्मलीकरणको समान, कर्मचारी भत्ता, अन्य	HO, DDMC, DCC, ECDC, DHS		असारसम्म
६	स्वास्थ्य सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि गर्न माईकिंग, व्यानर, पोस्टर, पम्पलेट एफ.एम. रेडियो, आदीको प्रयोग गर्ने ।	HO, DCCR, DCC, ECDC, DHS, Impact Nepal		बैशाख देखि असारसम्म
७	औषधी छर्ने तथा भूल वितरण कार्यक्रम सन्चालनका लागि औषधी तथा भूल भण्डारण गरी पूर्व तयारी अवस्थामा रहने	HO, DCC, ECDC, DHS, Impact Nepal		जेष्ठ असार
८	विशेष प्रसूति सेवा र पोषण कार्यक्रमका लागि तयारी गर्ने ।	DCC, ECDC, DHS, Impact Nepal		असार
९	उच्च जोखिममा रहेका पालिकाका स्वास्थ्यकर्मीहरुलाई सतर्क भै बस्न परिपत्र गर्ने ।	जि.स्वा.का र UNICEF		श्रावण
१०	अनुगमन तथा प्रतिवेदन तयारीका लागि यअबि एभकयल तोक्ने	स्वाका, क्षेत्रका सदस्यहरु		अषाढ मसान्तसम्म
११	सूपरिवेक्षण, अनुगमन, प्रतिवेदन, मूल्यांकन	स्वाका, क्षेत्रका सदस्यहरु		
१२	जिल्ला अस्पतालको आपत्कालीन योजना निर्माण	स्वा.का		जेष्ठ
१३	महामारी फैलन नदिन र स्वास्थ्य सेवा प्रवाह गर्न सतर्कता अपनाउदै जनशक्ति, औषधी/औजारको पूर्व भण्डारण लगायत आवश्यक तयारी	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति जिल्ला सुरक्षा समिति		निरन्तर

<p>अवस्थामा रहने ।</p> <p>➤ एम्बुलेन्सहरु तयारी अवस्थामा राख्ने र परिचालनको व्यवस्थापन गर्ने ।</p> <p>➤ COVID-19 बाट हुन सक्ने जोखिम पहिचान र सेवा उपलब्धको व्यवस्थापन गर्ने</p> <p>➤ COVID-19 बाट हुन सक्ने जोखिम पहिचान र सेवा उपलब्धको व्यवस्थापन गर्ने ।</p>		
--	---	--

७. शिक्षा क्षेत्र

(Education Cluster)

शिक्षा क्षेत्रको सम्पर्क व्यक्ति तथा संस्थाको विवरण

क्र.सं.	नाम	संस्था	टेलिफोन नं.	मोवाइल नं.
१.	राम विनय सिंह	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	०५५५२०१२०	९८५५०४०९४८
२	धर्मेन्द्र प्रसाद सिंह	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी जिल्ला शाखा, रौतहट	०५५५२०१४१	९८५५०४०९४१
३	श्री बिमला मानान्धर	UNICEF		९८५१०९८९५५
४	सुशिल यादव	WORLD EDUCATION		९८४५०६१६०८
५	कामदेव यादव	आर डि सी नेपाल	०५५५२०२४०	
६	जगरनाथ प्रसाद केसरी	नागरिक समाज गौर		९८४५२८०१५२
७	जमुना श्रेष्ठ	आसमान नेपाल		९८४९४२२२५४
८	मिथिलेस भ्ना	सामुदायिक शक्ति		९८५५०४०१६०
९	धर्मेन्द्र पासवान	ECDC		९८४५११८४९९
१०	विजय साह बनिया	SODCC, Parsa		९८५५०२३६३०

यस जिल्लाका सबै स्थानीय तहका प्रमुख हरु: सम्पर्क न.तल अनुसुचि नं. १

आपत्कालीन परिस्थितिको पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि

क्र.सं	पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि	जिम्मेवारी	लागत (रु)	समय अवधी
१	समन्वय बैठकको आयोजना थापा क) जिम्मेवारी बाँडफाँड गर्ने र सम्पर्क व्यक्ति तोक्ने ख) अन्य क्षेत्रसँग समन्वय गर्ने	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई को नेतृत्व, र शिक्षा क्षेत्रका सदस्यहरु तथा स्थानीय तहहरु		बैशाखे
२	घटना अध्ययन/सिकाई क) विगतमा प्रभावित विद्यालय मदरसाको अध्ययन, विश्लेषण गरी बाढी, भूकम्प सम्बन्धमा प्र.अ., शिक्षक तथा वि.व्य.समितिलाई विद्यालय स्तरीय चेतनामूलक कार्यक्रम गर्ने, गराउने (५० विद्यालय)	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई को नेतृत्व र शिक्षा क्षेत्रका सदस्यहरु		बैशाख मसान्तसम्म
३	व्यवस्थापन अस्थायी विद्यालय स्थापना र संचालनका लागि आवश्यक सामग्री तथा श्रोत व्यक्तिहरुको पहिचान गर्ने । पाठ्यपुस्तक, शैक्षिक सामग्रीहरु तथा खेलखुद सामग्री, खाजा) व्यवस्थापन गर्ने	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई को नेतृत्व र शिक्षा क्षेत्रका सदस्यहरु		जेष्ठ मसान्तसम्म

क्र.सं	पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि	जिम्मेवारी	समय अवधी
४	Survey Format developing & team formation, Data Collection		
५	उच्च जोखिम क्षेत्रका शिक्षक, सामाजिक कार्यकर्ता (मानवीय श्रोत र अन्य श्रोत समेतको) को रोष्टर निर्माण गर्ने र सचेत गराउने	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ को नेतृत्व र शिक्षा क्षेत्रका सदस्यहरु	जेष्ठ मसान्त भित्र, आवश्यकतानुसार
६	उच्च जोखिम क्षेत्रका विद्यालयहरुमा जोखिम न्यूनीकरण गर्न रोकथाममूलक कार्यक्रम संचालन गर्न शिक्षक, विद्यालय व्यवस्थापन समिति तथा अभिभावकहरुलाई अभिमूखिकरण गर्ने।	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ को नेतृत्व र शिक्षा क्षेत्रका सदस्यहरु, DCC, जल.उ.प्र.नि.का.	जेष्ठ मसान्त सम्म र आवश्यकतानुसार
७	उच्च जोखिम क्षेत्रमा प्रचार प्रसारका लागि IEC सामग्रीको व्यवस्थापन गर्ने	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ, UNICEF, World Education, OXFAM, PIN	जेष्ठ मसान्तसम्म
८	अनुगमन चेक लिष्ट तयार गर्ने र अभिमूखिकरण गर्ने	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ को नेतृत्व र शिक्षा क्षेत्रका सदस्यहरु	असार
९	पूर्वतयारी योजनाको समिक्षा गर्न समन्वय बैठकको आयोजना	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ को नेतृत्व, UNICEF र शिक्षा क्षेत्रका सदस्यहरु	
१०	अनुगमन गर्ने	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ को नेतृत्व र शिक्षा क्षेत्रका सदस्यहरु, जिसस	असार मसान्त तथा आवश्यकतानुसार

द. संरक्षण क्षेत्र

(Protection Cluster)

संरक्षण क्षेत्रको सम्पर्क व्यक्ति तथा संस्थाको विवरण

क्र.सं.	नाम	संस्था	टेलिफोन नं.	मोवाइल नं.
१	जगत प्रसाद साह	जिल्ला समन्वय समिति		९८५५०४०४५३
२	फुलमाया गुरौ चौधरी	महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक सेवा केन्द्र, गरुडा	०५५५२०५०८	९८४४०९२४४९
३	कपिल देव पण्डित	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, जिल्ला शाखा रौतहट	०५५५२०९४९ ०५५५२९२७८	९८४५३ ८६३९९
४	कुमारी ममता भा	ग्रामिण विकास केन्द्र (RDC) नेपाल	०५५५२०२४०	
५	देवकी नेपाल	महिला सुरक्षा दवाव समूह		९७४५००४२६६
६	संजय शर्मा	यू.एन.एफ. पि.ए.		९८०२०४९४००
७	लक्ष्मी वराल	नारी अवाज केन्द्र		९८४५०३५४९२
८	अन्जु भा	माण्डवी		९८५९२३६३७८
९	निलु भा	मनोसामाजिक विमर्शकर्ता		९८५५०४३६६४

१०	जमुना श्रेष्ठ	आसमान नेपाल		९८४९४२२२५४
११	सोनेलाल पासवान	ECDC		९८४५१३५०९२
१२	साईक्षा नेपाल	SODCC, Parsa		९८४४६९४३५५

यस जिल्लाका सबै स्थानीय तह अन्तर्गतका महिला तथा बालबालिका शाखा प्रमुख र नपा प्रमुखहरु सम्पर्क न.तल अनुसुची नं. १

आपत्कालीन परिस्थितिको पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि

पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	लागत (रु)	कहिले सम्म
संरक्षण क्षेत्रको समन्वय बैठकको आयोजना गरी कार्य जिम्मेवारी बाँडफाँड र सम्पर्क सूचि तयार गर्ने	महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक सेवा केन्द्र, गरुडा		जेष्ठ भित्र
जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिसँग समन्वय गरी स्थलगत सर्वेक्षण टोली गठन गरि सर्वेक्षण सम्बन्धि अभिमूखीकरण गर्ने र सम्पर्क व्यक्ति तोक्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक सेवा केन्द्र		जेष्ठ भित्र
BASELINE तथ्यांक संकलन गर्ने:- जोखिम क्षेत्रका महिला, बालबालिका, अपाङ्ग अनाथ, गर्भवती महिला, अशक्त, सुत्केरी, एकल महिला, एचआईभी / एड्स आदी	महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक सेवा केन्द्र, NGOs, COMMUNITY		असार भित्र
संकटासन्न गा.पा/नपाको समाजिक नक्सा बनाउने	महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक सेवा केन्द्र, NGOs, COMMUNITY		असार भित्र
प्रकोप प्रभावित गा.पा/नपाको विपद् व्यवस्थापन समितिसँग छलफल गरी पूर्वतयारी योजनाको महत्व जानकारी गराउने	महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक सेवा केन्द्र, OXFAM, PIN, RED CROSS, NGOs		असार भित्र
सम्बन्धीत सबै CLUSTER सँग समन्वय बैठक वसी लैङ्गिकताका आधारलाई ध्यान दिई सहयोग गर्ने व्यवस्था गर्न निर्णय गर्ने	संरक्षण समूह		असार भित्र
मानवीय सहयोगमा महिलाहरुको लागि बस्ने, नुहाउने, चर्पी र लुगा धुने पर्याप्त ठाँउ र छुट्टा छुट्टै राख्ने व्यवस्थाका लागि आश्रय र WASH क्षेत्रसँग छलफल गरि व्यवस्था मिलाउने ।	संरक्षण समूह		असार भित्र
यौन किशोरी तथा महिलाहरुको महिनावारी सुरक्षित राख्न आवश्यक सामग्रीहरुको व्यवस्था मिलाउने	संरक्षण समूह		असार भित्र
फरक क्षमता भएका व्यक्तिहरुको लगत अनुसार आवश्यक सर सामग्रीहरुको व्यवस्थापन गर्ने	संरक्षण समूह		असार भित्र
बाल क्लब, आमा समूह, अन्य समूहलाई लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशीकरण बारे जानकारी गराई अधिकार र हिंसा विरुद्ध जागरुक बनाउने	संरक्षण समूह		असार भित्र
बाल बालिका तथा महिलाको नेतृत्व विकास सम्बन्धी अभिमूखीकरण गोष्ठी संचालन गर्ने	संरक्षण समूह		असार भित्र

यौन जन्य हिंसा न्यूनिकरण गर्न देहाय बमोजिम कार्य गर्ने;

- भौतिक सुरक्षालाई अभिवृद्धि गर्न खासगरी महिलासंगको परामर्शमा विस्थापित मानिसका लागि आवासको डिजाइन र छनौट गर्ने ।

- पहुँच योग्य सुरक्षित स्थलहरुमा खानेपानी, सरसफाई तथा शौचालयका बिन्दुहरु छनौट गर्ने ।
- रातको समयमा बाटोमा प्रयाप्त प्रकाशको व्यवस्था गर्ने ।
- सुरक्षा गस्तीको व्यवस्था गर्न तथा महिला प्रहरी परिचालनका लागि सम्बन्धित निकाय संग समन्वय गर्ने ।
- यौनजन्य हिंसाका उच्च जोखिम हुने व्यक्ति वा समूहको पहिचान गर्ने र यी व्यक्तिहरु संगै परामर्श गरेर उनीहरुको संरक्षण र सहायता चाहनालाई सम्बोधन गर्ने ।
- गोपनीय रिपोर्ट पढ्नलाई सुनिश्चित गर्ने ।

९. पूनस्थापना र पूननिर्माण क्षेत्र

पूनस्थापना तथा पूननिर्माण क्षेत्रको सम्पर्क व्यक्ति तथा संस्थाको विवरण :

क्र.सं.	नाम	संस्था	टेलिफोन नं.	मोबाईल नं.
१	जगत प्रसाद साह	जिल्ला समन्वय समिति, रौतहट	०५५५२०१४४	९८५५०४०४५३
२	रामनरेस साह	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, रौतहट	०५५५२०३६९	९८४९९७९४६०
३	प्रमुख सेनानी श्री राजन दहाल	बीरदल गण रौतहट	०५५ ५२०९३०	९८५९९५९९२८
४	प्र.उ. बिर बहादुर बुढामगर	जिल्ला प्रहरी कार्यालय, रौतहट	०५५५२००९९	९८५५०४०६०७
५	सशस्त्र.प्र. उ. श्री ध्रुव बहादुर कार्की	सशस्त्र प्रहरी बल ११ नं. गण, रौतहट		९८५९२७२९०९
६	उप.अनु.नि. मुकुन्द बहादुर खड्का	रा अ. जि का	०५५ ५२००७७	९८५९०९२७०४
७	धर्मेन्द्र प्रसाद सिंह	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, जिल्ला शाखा रौतहट	०५५५२०१४१	९८५५०४०९४१
८	सुनिल कुमार कर्ण	डिभिजन वन कार्यालय, रौतहट	०५५५४०२९०	९८५५०४९८२३
९	पारस हुसैन	आर डि सी नेपाल		९८५५०४३८८६
१०	अन्जु भ्ना	माण्डवी		९८५९२३६३७८
११	धर्मेन्द्र पासवान	ECDC		९८४५९९८४९९

सबै स्थानीय तहका प्राविधिक फाँट प्रमुख तथा यस जिल्लाका सबै स्थानीय तहका प्रमुखहरु सम्पर्क न. देहाय अनुसुचि नं. १ मा राखिएको छ ।

आपत्कालीन परिस्थितिको पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि

पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	लागत (रु)	कहिले सम्म
जिल्ला तथा स्थानीय सरोकारवालाहरुको क्षमता तथा स्रोत नक्सांकन गर्ने	कार्यदल		बैशाख भित्र
पून:स्थापना तथा पून निर्माणको लागि स्थानको पहिचान गर्ने	कार्यदल		बैशाख भित्र
संकटाभिमुख गापा र नपाको समाजिक नक्सा बनाउने	महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक सेवा केन्द्र, NGOs, Oxfam GB, Community		बैशाख
विपद् जोखिम न्यूनिकरणलाई स्थानीय तह देखि विकासको योजनामा लागु गर्ने	गापा/नपा		मंसिर

ड) निकायगत स्रोत साधनको आंकलन

जिल्ला स्थित निकायगत स्रोत साधन निम्न बमोजिम तल प्रस्तुत गरिएको छ । साथै नेपाली सेना/ नेपाल प्रहरी/सशस्त्र प्रहरी युनिटको सम्पर्क सहितको विवरण अनुसुची ३ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

१. उद्धार सामग्री विवरण

१.१ जिल्ला आपतकालिन कार्य संचालन केन्द्र (DEOC) मा रहेको उद्धार सामग्री

सि.नं.	विवरण	संख्या	सि.नं.	विवरण	संख्या
१	बाल्टिन (फलाम)	१४ थान	१४	रबर ट्युब	४ थान
२	स्टेचर	८ थान	१५	रेस्क्यु भेस्ट	१५ थान
३	बेल्या	६ थान	१६	गम बुट	५ जोड
४	कैची	१० थान	१७	पन्जा	५ जोर
५	त्रिपाल	२० थान	१८	ब्लायन्केट	२५ थान
६	म्याट्रेस	२० थान	१९	मेगाफोन	२ थान
७	मेटल ट्रंक	२ थान	२०	फर्सट एड किट	५ थान
८	हेल्मेट सेफ्टी	१५ थान	२१	रेन कोट	८ थान
९	श्रोव ब्याक	८ थान	२२	हेड लाईट	११ थान
१०	क्याप टोपी	१४ थान	२३	इमर्जेन्सी टर्च	८ थान
११	फायर इस्टिगुसर	२ थान	२४	टर्च लाईट	४ थान
१२	बोल्ड कटर	३ थान	२५	फलामको चैनल	४ थान
१३	सावेल	६ थान	२६	हम्बर	३ थान

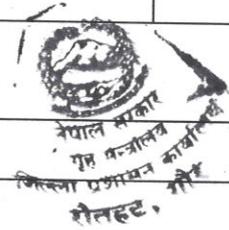
१.२ नेपाली सेनासंग रहेको उद्धार सामग्री

क्र.सं.	विवरण	इकाई	परिमाण	क्र.सं.	विवरण	इकाई	परिमाण
१	४ के.जि. फायर एस्टिङ्ग गुईसर	गोटा	५	२४	फिगर एट क्याराविना	गोटा	२२
२	इद्यः	गोटा	२	२५	फित्ता (टेप)	गोटा	२
३	आगो निभाउने टायर पाता	गोटा	२	२६	फुट पम्प	गोटा	७
४	ईलेक्ट्रिक पम्प	गोटा	१	२७	बाल्टिन	गोटा	६
५	कोरेसो	गोटा	२	२८	बोलेन रोप	गोटा	२००
६	क्याराविना	गोटा	५३	२९	मेघा फोन	गोटा	६
७	क्लाइमिङ्ग रोप	गोटा	४	३०	मेघा फोन व्याट्री	गोटा	८
८	छाला लेदर पञ्जा	गोटा	५	३१	रबर बोट	गोटा	५
९	ट्युब	गोटा	२	३२	रबर बोट फुट पम्प	गोटा	१
१०	टर्च लाईट (ठुलो)	गोटा	६	३३	रबर बोट फ्युल ट्याक्की	गोटा	१
११	टेप सिलिङ्ग	गोटा	७	३४	रबर बोट फ्लोर	गोटा	१०

१२	ठुलो बोट	गोटा	१	३५	रबर बोट ब्याटन	गोटा	४
१३	पानी पम्प	गोटा	१	३६	रबर ट्युब	गोटा	१२
१४	पुल्ली	गोटा	२	३७	रबर बोट कि	गोटा	१
१५	प्याटन (बहना)	गोटा	१३	३८	रिफ्लेक्टर भेष्ट	गोटा	२
१६	प्याटन(बहना)	गोटा	१०	३९	रेन कोट	गोटा	१
१७	प्रोसिक कर्ड	गोटा	४	४०	न्यापिङ्ग रोप	गोटा	१
१८	प्लाष्टिक हेलमेट	गोटा	४९	४१	लाइभ ज्याकेट	गोटा	६६
१९	फष्ट एड किट ब्याग	गोटा	५	४२	वाटर बुट	गोटा	४
२०	फष्ट एड किट ब्याग (सानो)	गोटा	५	४३	सेफ्टी भेष्ट	गोटा	११
२१	फायर एक्विपमेन्ट	गोटा	२	४४	स्केप लेडर	गोटा	२
२२	फायर ज्याकेट	गोटा	४	४५	स्ट्र्याप वेल्ड	गोटा	२
२३	फायर बल्याडकेट	गोटा	२				

१.३ सशस्त्र प्रहरी वल नेपाल ११ नं. गण रौतहटसंग रहेको उद्धार सामग्री

सि.नं.	विवरण	परिमाण
१	लाईफ ज्याकेट	२६६ थान
२	वाटर हेलमेट	६३ थान
३	गल	९ थान
४	हुक	२ थान
५	डोरी	१०० रोल
६	रबर बोट	३ थान
७	टुचन	१ थान
८	स्ट्रेचर	२ थान
९	क्याराविना	२४ थान
१०	थ्रो-ब्याग	१५ थान
११	पन्जा	६३ थान
१२	मेघाफोन	१५ थान
१३	पिक	१३ थान
१४	साबेल	३६ थान
१५	ट्युब	२० थान
१६	करौती	८ थान

१७	ह्याक्सो ब्लेड	२ थान
१८	रिङ्ग	२ थान

१.४ नेपाल प्रहरी रौतहटसंग रहेको उद्धार सामग्री

सि.नं.	कार्यालयको नाम	लाईफ ज्याकेट	टि यू व	हेड लाई ट	कट न डोरी	रेस्क यू बेल्ट	कोदालो	साबेल	बन्चरो	हेल्मेट	फुड पम्प	मेघा फोन	स्टेचर	टेन्ट पाल
१	जि. प्र. का. रौतहट	४५	२ ५	१०	१० थान	२०	१०	१०	५	२०	१ बेसाबुत	२	६	२
२	सि. प्र. चौ बन्जर हा	१०	-	-	-	-	-	-	-	१०				
कुल जम्मा		५५	२ ५	१०	१० थान	२०	१०	१०	५	३०	१ बेसाबुत	२	६	२

१.५ नेपाल रेडक्रस सोसाइटीसंग रहेको उद्धार सामग्री

सि.नं.	सामग्रीको विवरण	संख्या
१	लाईफ ज्याकेट	८ थान
२	कोदालो	५ थान
३	खन्ती	३ थान

सामान्य प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्य

भूकम्पको क्षति न्यूनीकरण गर्न सिफारिश गरिएको पूर्वतयारी कार्यहरू

१. विद्यालयमा विषयगत शिक्षकहरूबाट कक्षा संचालन ।
२. भवन निर्माण आचारसंहिताको कडाइका साथ पालना/मिस्त्री तालिम (गा.पा /न.पा.)
३. भूकम्पको क्षति कम गर्ने विषयमा चेतनामूलक गतिविधिहरू संचालन - समुदायमा
४. घटना अभ्यास/सडक नाटक/पूर्व चेतावनी सूचना प्रणालीको विकास/ सिटी अभियान
५. खोज तथा उद्धार/प्राथमिक उपचार प्रशिक्षणहरू संचालन
६. उद्धार सामग्रीहरूको व्यवस्था
७. आपत्कालीन आवास गृहहरूको व्यवस्थापन/पहिचान
८. लास व्यवस्थापन सम्बन्धी दक्ष जनशक्ति उत्पादन
९. स्वास्थ्य सेवाको पहुँचमा बृद्धि
१०. आपत्कालीन योजना निर्माण
११. आपत्कालीन कोषको व्यवस्थापन
१२. सर्वेक्षण टोली गठन (TEAM FORMATION)

आवश्यकताको लेखाजोखा तथा खाडल पहिचान

तत्कालका लागि सम्बन्धित निकायहरुले प्रभावकारी प्रतिकार्यका लागि निम्न कुराहरुमा ध्यान दिनु पर्दछ

- आवश्यक मात्रामा खोज तथा उद्धार सामग्री व्यवस्थापन ।
- आवश्यक मात्रामा आपत्कालीन आवासको भण्डारण ।
- समुदाय देखि जिल्लासम्म सूचना संचारको व्यवस्थापन ।
- भुकम्पलाई समावेश गरेर बहु क्षेत्रीय प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (MIRA) अध्यावधिक गर्नु पर्ने ।
- विधालय स्तरमा भुकम्पीय तथा विपद् जोखिम न्यूनिकरण शिक्षा समावेश गर्नु पर्ने ।
- विपद् सूचना केन्द्रको व्यवस्था ।

च. क्षेत्रगत विपद्को प्रकृतिमा आधारित प्रतिकार्य योजना

१. विषयक्षेत्रको परिचय

जिल्ला तहमा क्षेत्रगत रूपमा नेतृत्व प्रदान गर्ने सम्बन्धित निकायहरू (CLUSTER LEADS) सँग मिली मानवीय गतिविधि सञ्चालन गर्नका लागि निम्नलिखित क्षेत्रहरू (CLUSTERS) गठन गरिएका छ र ती क्षेत्रसँग सम्बन्धित सहयोगी निकायहरूको विवरण निम्न अनुसार रहेको छ ।

क्र.सं.	क्षेत्र	क्षेत्र प्रमुख	क्षेत्र सदस्यहरु
१	समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन (COORDINATION AND INFORMATION MANAGEMENT)	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	जिल्ला समन्वय समिति, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, नागरीक समाज, NCDMC, स्थानीय तहहरु, नेपाल पत्राकार महासंघ, जिल्ला प्रहरी कार्यालय, सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं. ११ गण र नेपाली सेना, राष्ट्रिय अनुसन्धान विभाग जिल्ला कार्यलय र HYDROLOGY AND METEOROLOGICAL DEPARTMENT, ECDC, RDC NEPAL, DEOC
२	खोजतलास तथा उद्धार (SEARCH AND RESCUE)	नेपाली सेना	नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाली सेना, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी,
३	खाद्य सुरक्षा -FOOD SECURITY-	कृषि ज्ञान केन्द्र कार्यालय	जिल्ला समन्वय समिति, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा रौतहट, उद्योग वाणिज्य संघ, DNCDMC, OXFAM IN NEPAL, ग्रामीण विकास केन्द्र नेपाल, नाप तौल गुणस्तर विभाग, ECDC, आसमान नेपाल, माण्डवी
४	आपतकालिन आवास तथा गैर खाद्य सामग्री (SHELTER/NFI)	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय, भु तथा जलाधार कार्यालय, उद्योग वाणिज्य संघ, नागरिक समाज, स्थानीय तहहरु, निर्माण व्यवसायी संघ, NCDMC, यातायात व्यावसायी संघ, डिभिजन वन कार्यालय, भू तथा जलाधार कार्यालय, RDC Nepal, माण्डवी, आसमान नेपाल
५	खानेपानी, सरसफाइ र स्वास्थ्य प्रवर्धन -WASH-	खा.पा. तथा स.स.इकाई कार्यालय	स्वास्थ्य कार्यालय, प्राविधिक विकास कार्यालय, इम्प्याक्ट नेपाल, आसमान नेपाल, माण्डवी, आभियान नेपाल, समुदायिक शक्ति, ECDC, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, NCDMC, UNHABITAT, UNICEF AND OXFAM IN NEPAL
६	स्वास्थ्य तथा पोषण (HEALTH AND NUTRITION)	स्वास्थ्य कार्यालय	स्वास्थ्य कार्यालय, औषधी व्यवसायी संघ, जिल्ला आर्युबेदिक स्वास्थ्य केन्द्र, इम्प्याक्ट नेपाल, NEPAL ANTI TUBERCULOSIS ASSOCIATION (NATA), UNFPA,

			DNCDMC, ADRA NEPAL, ECDC, MANDWI, AASAMAN NEPAL
७	शिक्षा -EDUCATION_	सबै स्थानीय तहहरु	एफ.एम रेडियो, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, नागरिक समाज, NCDMC, UNICEF, WORLD EDUCATION, PIN, AASAMAN NEPAL, SODCC, RTI, ECDC
८	संरक्षण	महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक सेवा केन्द्र	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, जिल्ला शाखा रौतहट, ग्रामिण विकास केन्द्र नेपाल, महिला सुरक्षा दवाव समूह, यू.एन.एफ. पि.ए., नारी आवाज केन्द्र, आसमान नेपाल र मान्दवी
९	पुनःस्थापना र पुनःनिर्माण	जिल्ला समन्वय समिति	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, भु तथा जलाधार कार्यालय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, नेपाल प्रहरी, नेपाली सेना, सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल, डिभिजन बन कार्यालय, डिभिजन सडक कार्यालय, शहरी तथा भवन डिभिजन कार्यालय, UNDP,

३. प्रतिकार्य योजनाहरु

३.१. समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन क्षेत्र

(COORDINATION AND INFORMATION MANAGEMENT CLUSTER)

मानवीय सहयोगका मापदण्ड:

- समन्वय बैठक बाढी आएको पहिलो हप्तामा १ दिन बिराएर र दोस्रो हप्ताबाट हप्तामा एक दिन बैठक बस्ने ।
- समन्वय बैठक र प्रतिवेदनका बारेमा जानकारी गराउने
- जोखिममा परेका समुह तथा जनसंख्यालाई न्यायोचित रूपमा उद्धार सामग्रीको वितरण तथा सहयोग गर्ने
- अवस्था तथा आवश्यकताको आधारमा रहेर-मिरा (MIRA) टीम परिचालन गर्ने ।
- पहिलो हप्तामा परिस्थितिका बारेमा दिनदिनै प्रतिवेदन तयार गर्ने । क्रमशः आवश्यकता अनुसार हरेक २ दिन तथा साप्ताहिक रूपमा निरन्तरता दिने ।
- २४ घण्टाभित्र समाचार माध्यममा समाचार पठाउने र पहिलो हप्तामा हरेक दिन समाचार पठाउने ।
- क्षेत्रीय दैवी प्रकोप उद्धार समिति समन्वय गर्दै कार्य गर्ने ।
- समन्वय तथा शिविर व्यवस्थापनको अनुगमन गर्ने, प्रतिवेदन तयार गरी सबैलाई जानकारी गराउने ।

मुख्य विपद्को किसिम : बाढी, आगलागी, , महामारी, भूकम्प, शीतलहर र चटयाङ्ग

क्षेत्रगत उद्देश्य:

सूचना प्रवाहका वैकल्पिक उपायहरु पहिचान गर्ने तथा सूचनाहरुलाई विश्लेषण गरी सम्वन्धित क्षेत्रहरुमा उपलब्ध गराई सहयोग सुनिश्चित गर्ने ।

योजनाको समष्टिगत उद्देश्यहरु :

- जिल्ला र पालिका तथा वडा तहमा सूचना तथा समन्वय समिति गठन गर्ने ।
- तीन देखि पाँच दिन भित्र बहु क्षेत्रीय प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (Multi-Cluster Initial Rapid Assessment, MIRA) गरी क्षति र पीडितहरुको विवरण तयार गर्ने ।
- सूचना प्रवाहको वैकल्पिक उपायहरु पहिचान गरी सूचना प्रवाह सुनिश्चित गर्ने ।
- प्राप्त सूचनालाई विश्लेषण गरी सम्वन्धित क्षेत्रहरुलाई उपलब्ध गराउने ।

- समन्वय बैठक बाढी आएको बेला २४ घण्टा भित्र, पहिलो हप्तामा १ दिन बिराएर र दोस्रो हप्ताबाट हप्तामा एक दिन बैठक बस्ने ।
- नियमित रुपमा अनुगमन गरी क्षेत्रहरुलाई पृष्ठपोषण गर्ने ।

समन्वय तथा सूचना व्यावस्थापन क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद्को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरीने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालीन अवस्था संवोधन गर्न गरीने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य संवोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जम्मेवार निकाय	प्रत्येक पूर्वतयारी कार्यका लागि अनुमानित लागत
पहिलो दिन (आकस्मीक बैठक	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको आकस्मिक बैठक आयोजना गर्ने १. जानकारीको सङ्कलन र परिस्थितिको अद्यावधिक गर्ने २. सबै क्षेत्र (Cluster) लाई सकृय पार्ने ३. सबै क्षेत्र -Cluster) लाई कार्य जिम्मेवारी सुम्पने ४. नियमित बैठकको समय तोक्ने ५. आवश्यकता अनुसार आपत्कालीन सहयोगको घोषणा गर्ने	आपत्कालीन योजना अद्यावधिक गर्ने		जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
	सर्वेक्षण टोली परिचालन	नेपाल रेडकससँग समन्वय गरी सर्वेक्षण टोलीको सम्पर्क विवरण अद्यावधिक		जिल्ला प्रशासन कार्यालय	
	सूचना डेक्स निर्माण गर्ने	प्रवक्ता तोक्ने स्थानीय स्तरका सम्पर्क व्यक्तिको विवरण अद्यावधिक	स्थानीय स्तरबाट सूचना संकलनमा अवरोध	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	
दोस्रो दिन	स्थानीय श्रोत र साधनको समिक्षा गर्ने	प्रत्येक क्षेत्रसँग उपलब्ध स्थानीय श्रोत र साधनको नक्साङ्कन		जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
	आगलागी पीडितको हकमा ४०० परिवारको लागि न्यूनतम रु २००० राहत स्वरुप घटना स्थलमा गइ वितरण गर्ने		वास्तविक पिडितको पहिचान	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
पहिलो हप्ता	MIRA सर्वेक्षण टोली परिचालन	अन्य क्षेत्रसँग संम्वनवय गरेर MIRA तालिम आयोजना गर्ने	भुकम्पको सन्दर्भमा MIRA निर्माण भइनसकेको	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
	सर्वेक्षणका आधारमा कार्य योजना तयार गरी कार्यन्वयन गर्ने	सुरक्षित स्थानको नक्शाङ्कनगोदामको नक्शाङ्कन		नेपाल रेडकस	

	क्षेत्रका सबै सदस्यहरु तथा अन्य सरोकारहरुलाई निष्कर्ष उपलब्ध गराई जानकारी गराउने			जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
	राहत वितरणलाई निर्विवाद बनाउन राजनैतिक दलहरुको अनिवार्य सहभागिता गराई सहयोग उपलब्ध गराउने	राजनैतिक दलहरुको सहभागितामा योजना निर्माण	विपद् पूर्व तयारीले राजनैतिक प्राथमिकता नपाउनु	जि.स.स	
पहिलो महिना	विपद्बाट विस्थापित र घाइतेहरुलाई परिचय पत्र वितरण	परिचय पत्रको छपाई		जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
दोस्रो महिना	सङ्कलित तथ्याङ्क विश्लेषण र सम्प्रेषण गर्ने	तथ्याङ्क विश्लेषण तालिम	श्रोत व्यक्ति		
तेस्रो महिना	प्रभावितहरुको सुरक्षित पूर्णस्थापनाको लागि कार्य योजना तयार गरी कार्यन्वयन गर्ने	सुरक्षित स्थानको नक्शाङ्कन	पूर्णस्थापना तथा पूर्णनिर्माण रणनीति	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	

३.२. खोजतलास तथा उद्धार क्षेत्र

(SEARCH AND RESCUE)

मानवीय सहयोगका मापदण्ड

- प्रकोपको लगत्तै उपकरणसहित खोज तथा उद्धार (SAR) टोली खटाउने
- जोखिममा परेका समुह तथा जनसंख्यालाई न्यायोचित रूपमा यथासक्य चाँडो खोज तथा उद्धार गरी सहयोग गर्ने
- जनधनको सुरक्षा गरी सुरक्षित जीवनको प्रत्याभूत गराउने ।
- अन्य क्षेत्रसँग समन्वय गरी राहत सामग्री वितरणमा सहयोग गर्ने ।
- घाईते, अशक्त, अशहाय, बालबालिका, महिला तथा बृद्धबृद्धालाई प्राथमिकताका साथ सुरक्षित स्थानान्तरण गर्ने ।

मुख्य विपद्को किसिम : बाढी, आगलागी, , महामारी, भूकम्प, शीतलहर र चटयाङ्ग

क्षेत्रगत उद्देश्य:

विपद् प्रभावितहरुको जनधनको खोज तथा उद्धार गरी सहज तरिकाले सुरक्षित स्थानसम्म पुर्याउने ।

योजनाको समष्टिगत उद्देश्य :

- विना भेदभाव विपद् प्रभावितहरुलाई उद्धार गरी सुरक्षित तवरले राख्नु ।
- विपद्मा परेकाहरुलाई उद्धारका लागि खोजी गर्नु ।
- प्रभावितहरुको तत्काल जीवन बचाउनु ।
- सम्भावित मानवीय क्षती कम गर्नु ।
- सुरक्षित स्थानको खोजी गर्नु ।

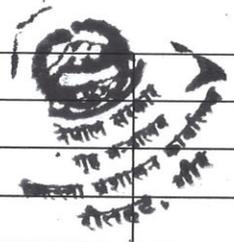
खोजतलास तथा उद्धार क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद्को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरीने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालीन अवस्था संबोधन गर्न गरीने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य संबोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	प्रत्येक पूर्वतयारी कार्यका लागि अनुमानित लागत
पहिलो दिन	<p>खोजतलास तथा उद्धार क्षेत्रको आपतकालीन समन्वय बैठक आयोजना गर्ने</p> <ul style="list-style-type: none"> विपद्जन्य स्थल तर्फ खोजतलास तथा उद्धार टोली परिचालन गर्ने प्रभावित स्थलको पहिचान र प्राथमिकता निर्धारण गर्ने स्थानीय तहसँग समन्वय गरी खोज तथा उद्धार गर्ने सम्बन्धीत अन्य निकायसँग समन्वय गर्ने 	<p>आपतकालीन नं (१११४) बारे प्रचारप्रसार, पैसा नलाग्ने</p> <p>खोजतलास तथा उद्धार सामग्रीको पूर्व भण्डारण</p> <p>स्थानीय स्तरमा खोजतलास तथा उपलब्ध उद्धार सामग्रीको विवरण राख्ने</p>	<p>आवश्यक मात्रामा खोजतलास तथा उद्धार सामग्री नहुनु सूचना प्रवाहमा ढिलाई</p>	<p>जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति</p> <p>खोज तलास तथा उद्धार क्षेत्र तथा मानवीय सहयोगी संस्थाहरु</p>	
	कमाण्ड पोस्ट खडा गर्ने	आवश्यक सामग्रीको पूर्व भण्डारण		खोज तलास तथा उद्धार क्षेत्र	
	तत्काल प्रकोप न्यूनीकरण गर्ने उपाय अवलम्बन गर्ने	तालिम प्राप्त जनशक्ति तयार पार्ने (तालिम तथा पूर्व अभ्यास)		खोज तलास तथा उद्धार क्षेत्र	
दोस्रो दिन	महत्वपूर्ण आवश्यक स्रोत/साधानको उपलब्धता यकिन गर्ने र आवश्यक सहयोगको माग गर्ने	आवश्यक सामग्रीको पूर्व भण्डारण		जिल्ला प्रहरी कार्यालय	
पहिलो हप्ता	राहत सामग्री वितरण कार्यमा सहयोग गर्ने			जिल्ला प्रहरी कार्यालय	
पहिलो महिना	विस्थापित शिविरमा शान्ति सुरक्षा कायम गर्ने			जिल्ला प्रहरी कार्यालय	

खोजतलास तथा उद्धार क्षेत्रको लागि अनुमानित बजेट

क्र.सं.	विवरण	परिणाम	दर	जम्मा
१	समन्वय बैठक (कलस्टर)	२५ जना		
२	कमाण्ड पोस्टको स्थापना	१ वटा		

३	प्राथमिक उपचार टोली एवं कीट सामाग्रीको व्यवस्थापन	५ स्थान	
४	सवारी इन्धन		
५	उद्धार उपकरणहरु (पूर्व प्रस्तुत सूची अनुसार)		
६	प्रशिक्षण तथा सचेतना कार्यक्रम	४०० जना	
७	पूर्वाभ्यास	२५० जना	
जम्मा रु.			

३.३. खाद्य सुरक्षा क्षेत्र

(Food Security Cluster)

मानवीय सहयोगका मापदण्ड

प्रभावित व्यक्तिहरूको पहुँच निम्न वस्तुमा हुनेछ :

- (१) प्रतिव्यक्ति प्रति दिन न्यूनतम २१०० क्यालोरी प्राप्त हुने गरी सामान्य खाद्यान्नको व्यवस्था
- (२) प्रभावित मानिसहरूका लागि हाल विद्यमान तथा उपलब्ध भएका र पहुँचयोग्य खाद्य पदार्थमा परिपूरक (complementary) को रूपमा एक अथवा दुई खाद्य पदार्थहरू पूरक रासनको रूपमा उपलब्ध गराउने र
- (३) निश्चित समूहका व्यक्तिहरूका (साना केटाकेटी, एच्आईभी भएका व्यक्ति, कुपोषित व्यक्तिहरू आदि) आवश्यकतालाई पूरा गर्नका लागि सामान्य रासनका अतिरिक्त परिपूरक रासनको व्यवस्था ।

स्फेयरमा मापदण्ड बमोजिम उपलब्ध खाद्य सामग्री

चामल - प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ४२० ग्राम, दाल - प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ६० ग्राम

वनस्पती तेल - प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ३० मि.लि., नुन - प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ५ ग्राम

स्थानीय परिस्थितिबमोजिम खाद्यान्न वितरणको आकार निर्धारित गरिनुपर्दछ तर पनि शुरुमा घरायसी स्तरमा गरिने वितरण र अन्तिम लेखाजोखाबाट प्राप्त तथ्याङ्कको आधारमा व्यक्तिका आधारमा वितरण गरिनुपर्दछ ।

मुख्य विपद्को किसिम : बाढी, आगलागी, महामारी, भूकम्प र चटयाङ्ग

क्षेत्रगत उद्देश्य:

जीवन रक्षासम्बन्धी रणनीतिहरू (survival strategies) का लागि आवश्यकताको पूर्ति गर्नका निमित्त खाद्यसम्बन्धी पर्याप्त स्रोतहरू उपलब्ध गराउने ।

योजनाको समष्टिगत उद्देश्य :

प्रभावित व्यक्तिहरूका लागि समयमा नै खाद्यान्नको उपलब्धता तथा खाद्यान्नमा पहुँच सुनिश्चित गराएर जीवन बचाउने एवं जीवनलाई निरन्तरता प्रदान गर्ने ।

खाद्य सुरक्षाक्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद्को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरीने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालीन अवस्था संबोधन गर्न गरीने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य संबोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	प्रत्येक पूर्वतयारी कार्यका लागि अनुमानित लागत
पहिलो दिन	खाद्य क्षेत्रको समन्वय बैठकको आयोजना <ul style="list-style-type: none"> ■ जानकारी संकलन गर्ने ■ परिस्थिति विश्लेषण ■ तयारी खाना वितरणका लागि कार्ययोजना तयार गर्ने 	आपतकालीन योजना अद्यावधिक गर्ने		कृषि ज्ञान केन्द्र	

	सम्बन्धित सेवा केन्द्रबाट क्षतिबारे जानकारी लिने स्थलगत सर्वेक्षण टोली खटाउने (MIRA and others if any)	सेवा केन्द्रहरुको सम्पर्क विवरण अद्यावधिक गर्ने तथा विपद् परेका सेवा केन्द्रमा कृषि प्रसारका कार्यक्रमलाई समन्वय गरी संचालन गर्ने		कृषि ज्ञान केन्द्र, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
	विस्थापितहरुको लागि पहिलो ७ दिनसम्मको लागि तयारी खाना वितरण गर्ने (चाउचाउ, चिउरा, भुजा, विस्कट, भेली, नुन)	आवश्यक तयारी खाद्य सामग्रीको पूर्व भण्डारण खाद्य सामग्री बिक्रिकर्ताको नक्साङ्कन	उपयुक्त गोदाम नहुनु	कृषि ज्ञान केन्द्र	
दोस्रो दिन	स्थानीय श्रोत र साधनको समिक्षा गर्ने	प्रत्येक क्षेत्रसँग उपलब्ध स्थानीय श्रोत र साधनको नक्साङ्कन		जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
पहिलो हप्ता	आवश्यक पर्ने खाद्य सामग्रीको व्यवस्था र भण्डारण गर्ने	गोदाम तथा वितरण केन्द्रहरुको नक्साङ्कन		कृषि ज्ञान केन्द्र	
पहिलो महिना	मापदण्डमा उल्लेख भए अनुसार खाद्य सामग्री वितरण गर्ने (चामल, दाल, तेल, नुन, मसला)	परिचय पत्रको छपाई दुवानी तथा वितरण व्यवस्था मिलाउने	भुकम्पको सन्दर्भमा बाटोहरु अवरोध हुने	कृषि ज्ञान केन्द्र	
	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रसँग समन्वय गरी ६ महिनादेखि ५ वर्ष मुनिका बालबालिका, वृद्धवृद्धा, गर्भवती, र सुत्केरी महिलालाई पौष्टिक आहार वितरण गर्ने	आवश्यक सामग्री जुटाउने		कृषि ज्ञान केन्द्र	
दोस्रो महिना	सर्वेक्षणको आधारमा कामकोलागि खाद्यान्न सुरु गर्ने			कृषि ज्ञान केन्द्र	
तेस्रो महिना	सर्वेक्षणको आधारमा कामकोलागि खाद्यान्न सुरु गर्ने			कृषि ज्ञान केन्द्र	

खाद्य क्षेत्रका लागि चाहिने अनुमानित वजेट निम्न अनुसार छुट्याइएको छ ।

क्र.सं.	गतिविधि	इकाई	परिमाण	दर रु	जम्मा रु
१	समन्वय बैठकको आयोजना (सहभागीता २५ जना)	पटक	२		
२	तयारी तथा खाद्य सामग्रीको उपलब्ध गराउन सक्ने व्यक्ति तथा व्यवसायी सँग इच्छापत्र साथ दरभाउ पत्रको माँग	पटक	१		

३	खाद्य सामग्री भण्डारणका लागि गोदाम घरको व्यवस्था	महिना	३	५०००१-	
४	खाद्य सामग्री ढुवानीका लागि गाडीको व्यवस्थापन ।	पटक	४	२५०००१-	
५	भुकम्प बाट प्रभावित भएर विस्थापितहरुको लागि रासन कार्ड छपाई	संख्या	४९९३	१०	
६	मानवीय सहयोगका लागि आवश्यक पर्ने तयारी खानाको व्यवस्था -विस्थापित ४९९३ जनाको लागि १ हप्ता सम्म ।				
६.१	चाउ चाउ -प्रतिदिन प्रति व्यक्ति २ प्याकेटका दरले	प्याकेट			
६.२	चिउरा -प्रतिदिन प्रति व्यक्ति ३०० ग्रामका दरले	कि.ग्रा.			
६.३	भुजा प्रतिदिन प्रति व्यक्ति १०० ग्रामका दरले	कि.ग्रा.			
६.४	बिस्कट(प्रतिदिन प्रति व्यक्ति २ प्याकेटका दरले)	प्याकेट			
६.५	गुड(प्रतिदिन प्रति व्यक्ति ५०० ग्रामकादरले)	कि.ग्रा.			
६.६	नुन(प्रतिदिन प्रति व्यक्ति ५ ग्रामकादरले)	कि.ग्रा.			
७	मानवीय सहयोगका लागि आवश्यक पर्ने खाद्य सामग्रीको व्यवस्थापन -विस्थापित ४९९३ जनाको लागि ३ हप्तासम्म				
७.१	चामल(प्रतिदिन प्रति व्यक्ति ४२० ग्राम)	क्वीन्टल	३६९.८२	४०००	१४७९२८०
७.२	दाल -प्रति दिन प्रति व्यक्ति ६० ग्राम	क्वीन्टल			
७.३	तेल -प्रति दिन प्रति व्यक्ति ३० एम एल)	लिट्र			
७.४	नुन -प्रति दिन प्रति व्यक्ति ५ ग्राम)	कि.ग्रा.			
७.५	मसाला प्रति दिन प्रति व्यक्ति ५ ग्राम	कि.ग्रा.			
८	बितरकको लागि पारिश्रमिक (१ मबहिना)	जना			
९	अनुगमन फारम तयारी	पटक			
१०	अनुगमन टोली लाई अभिमूखिकरण	पटक			
जम्मा					

३.४. गैह्रखाद्य सामग्री तथा आपतकालीन आवास

(NFI AND SHELTER CLUSTER)

मानवीय सहयोगका मापदण्ड

१. औसतमा एक व्यक्तिका लागि ३.५-४.५ वर्ग मिटरको छाना भएको क्षेत्र उपलब्ध छ, औसतमा ५ सदस्यहरूको एक परिवारका लागि कम्तीमा पनि ४X५ मिटरको डोरीसहितको प्लास्टिक सिट र सहायता सामग्री उपलब्ध हुनेछ ।
२. कम्बलमा मानिसहरूको पर्याप्त पहुँच हुनेछ ।
३. दुई वर्षसम्मका केटाकेटीहरूका लागि कम्तीमा पनि एक पूरा सेट कपडा हुनेछ ।
४. महिला, केटी, पुरुष तथा केटाहरूको लागि कम्तीमा पनि एक पूरा सेट कपडा छ । यसका अतिरिक्त, महिला तथा केटीहरूका लागि नियमित सरसफाइसम्बन्धी सामग्रीको आपूर्ति भएको हुनेछ ।
५. मानिसहरूसँग उपयुक्त घरायसी सामग्री छ; एक सेट भाँडा ।
६. शिविर खडा गर्नका लागि अग्रिम रूपमा जमिनको पहिचान गर्नुपर्दछ जुन जमिन सुरक्षित तथा SPHERE को मापदण्डअनुसार हुनुपर्छ ।
७. विद्यालय तथा सार्वजनिक स्थलहरूसँग अग्रिम रूपमा नै समझदारी पत्र (MoU) मा दस्तखत भएको हुनुपर्दछ ।
८. शिविरका लागि योजना तर्जुमा गर्दा नै सांस्कृतिक तथा सामाजिक मूल्यहरू एवं परिस्थितिलाई ध्यानमा राख्नुपर्दछ ।
९. शिविर खडा गर्नका लागि विगतमा प्रयोग गरिएका ठाउँहरूको रेकर्ड ।
१०. नागरिक समाज, सरकार तथा सान्दर्भिक समूहसँगको परामर्शमा शिविरको स्थापना ।

मुख्य विपद्को किसिम : बाढी, आगलागी, महामारी, भूकम्प, शीतलहर र चट्याङ्ग क्षेत्रगत उद्देश्य:

- जल-वायुका प्रतिकूल असरहरूबाट संरक्षण प्रदान गर्नका लागि मानिसहरूसँग छाना-भस्का पर्याप्त ठाउँ हुनेछन
- जल-वायुबाट संरक्षण प्रदान गर्नका लागि र तिनको मर्यादा, सुरक्षा तथा कल्याण सुनिश्चित गर्नका लागि प्रभावित व्यक्तिहरूसँग पर्याप्त कम्बल एवं लुगा हुनेछ ।
- घरायसी भाँडा-कुँडा तथा व्यक्तिगत स्वास्थ्यका लागि साबुन एवं तिनको मर्यादा तथा कल्याणका लागि औजारहरूमा परिवारहरूको पहुँच पुग्नेछ ।

योजनाको समष्टिगत उद्देश्य :

- आवास : सुरक्षित तथा आरामदायी बस्ने ठाउँको प्राप्तिका लागि भौतिक एवं प्राथमिक सामाजिक आवश्यकताहरूमा व्यक्ति तथा परिवारहरूको पहुँच सुनिश्चित गर्ने । यथासम्भव यस प्रक्रियामा बढीभन्दा बढी आत्म-निर्भरता तथा स्व व्यवस्थापन (self-management)मा जोड दिईनेछ ।
- शिविर समन्वय तथा शिविर व्यवस्थापन (CCCM) प्राकृतिक विपद्का कारणले घरवारविहीन बनेका मानिसहरूका निमित्त स्थायी समाधानको खोजीका लागि प्रयत्न गर्नुका साथै विस्थापित व्यक्तिहरूलाई मानव अधिकारको उपभोग गर्न सक्षम पार्नका निमित्त जीवनस्तर उठाई शिविरहरूमा सरोकारवालहरूको जीवन स्तरमा सुधार ल्याउने ।

गैह्रखाद्य सामग्री तथा आपतकालीन आवास क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद्को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरीने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालीन अवस्था संवोधन गर्न गरीने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य संवोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	प्रत्येक पूर्वतयारी कार्यका लागि अनुमानित लागत
पहिलो दिन	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठकमा सहभागी अगिकतभच बैठक (समय तोक्ने) केन्द्रिय कार्यालयलाई जानकारी	Focal Person तोकने सदस्यहरूको सम्पर्क सुची तयारी गर्ने	सम्पर्क विच्छेद हुन सक्ने	रेडक्रस	
	प्रभावित क्षेत्रको निरिक्षण	सर्वेक्षण टोली खटाई विवरण अध्यावधीक गर्ने		सम्बन्धित कार्यालय	
दोश्रो दिन	DDRT परिचालन (खोज तथा उद्धार NFR) व्यवस्थापन प्राथमिक उपचार, आवास)	आवश्यक सामग्रीको व्यवस्था	खोज तथा उद्धार सामग्री, व्यक्तिगत सुरक्षाका सामग्री	रेडक्रस	
दोश्रो दिन	Cluster बैठक आपतकालीन आवासको लागि तोकिएको स्थानको अवलोकन राहत सामग्री वितरण	आपतकालीन आश्रय स्थल नक्साङ्कन पूर्व भण्डारण तथा संस्थाहरूको श्रोत साधन आकलन	खानेपानी तथा चर्पीको व्यवस्था ५० परिवारका लागि मात्र पूर्वभण्डार	जि.स.स.	

पहिलो हप्ता	आपत्कालीन आवास निर्माण तथा थप सामग्री व्यवस्थापन	पूर्व भण्डारण दक्ष जनशक्ति व्यवस्थापन		नेपाल रेडक्रस सोसाईटी	
	विस्थापित परिवारहरूको दर्ता	जनशक्तिको विवरण व्यवस्थापन		"	
	क्षेत्रगत विवरण तथा आवश्यकता पहिचान	दक्ष जनशक्ति अध्यावधीक गर्ने		क्षेत्रगत सदस्यहरू	
	आपत्कालीन आवासमा रहेका विस्थापित परिवारहरूलाई NFRI वितरण	पूर्व भण्डारण	५० परिवारका लागि मात्रै पूर्व भण्डारण	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी	
पहिलो महिना	पहिलो हप्ता गरिएको कार्यलाई निरन्तरता	माथि लेखिए अनुसार	माथि लेखिएको अनुसार	माथि लेखिए अनुसार	
	फर्केका विस्थापित परिवारहरूको विवरण संकलन (वाढीको हकमा)	विवरण संकलन फारम छपाई ।	विवरण संकलन नभएको फारम निमाण नभएको	राष्ट्रिय क्षेत्रगत अगुवा संस्था	
दोश्रो महिना भुक्तम्पको हकमा	पुन स्थापना र पुन निर्माण क्षेत्र सँग समन्वय गरि विस्थापितहरूलाई फरकाउन पहल गर्ने	पुन स्थापना र पुन निर्माण क्षेत्र सँग समन्वय गर्ने	विपद् पूर्व पुन स्थापना र पुन निर्माण क्षेत्रको निस्कियता	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी	
	निरीक्षण तथा अनुगमन वाट प्राप्त खाडल परिपुर्ति गर्न सम्बन्धीत क्षेत्र सँग समन्वय गर्ने	विवरण संकलन तथा विशलेषण तालिम	विवरण संकलन विधिमा एकरूपता	राष्ट्रिय क्षेत्रगत अगुवा	

आवास तथा गैर खाद्य सामग्री क्षेत्रको लागि अनुमानित बजेट (२०० परिवारका लागि)

क्र.सं.	गतिविधि	इकाई	परिमाण	दर	जम्मा	कैफियत
१	समन्वय बैठक	पटक				तत्कालीन वजार अनुसार दर लागू हुनेछ ।
२	गोदाम	२ महिना				
३	कर्मचारी व्यवस्थापन	महिना				
४	एनएफआई सेट खरीद	सेट				
५	त्रिपाल १२X१८	थान				
६	बाँस	थान				
७	डोरी, किला	प्रतिघर				
८	घर निर्माण मजदुर	जना				
९	मैनवत्ती (प्रति परिवार २ वटा)	घर				
१०	सलाई	घर				
११	लालटेन	वटा				
१२	मट्टितेल (४०० घर)	लिटर				
१३	सामग्री ढुवानी					

३.५. खानेपानी, सरसफाई तथा स्वास्थ्य प्रवर्द्धन क्षेत्र

(Water, Sanitation and Hygiene Promotion Cluster)

मानवीय सहयोगका मापदण्ड

१. पहाडी जिल्लाहरूमा विपद्पछि पहिलो हप्तासम्म पाइपद्वारा अथवा जिल्ला सदरमुकामको खानेपानी संस्थान वा कार्यालय संग सम्बन्ध कायम गरी खाने पानी भण्डारण गरिने ट्याङ्कीद्वारा र तराईका जिल्लाहरूमा प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति न्यूनतम ५ लिटर पानी उपलब्ध गराउने र पहिलो ४ हप्ताभित्र प्रतिव्यक्ति प्रतिदिन उपलब्ध गराइने पानीको परिमाणलाई १५ लिटर पुर्याउने ।
२. शिविरमा बस्ने विस्थापित तथा घर तथा व्यक्तिगत सम्पत्ति नष्ट भएकाहरूका लागि पानी सङ्कलन गर्ने बाल्टीन र ३० दिनसम्मका निम्ती खानेपानी शुद्ध गर्ने चक्की (tablets) अथवा वाटर गार्ड (water guard) उपलब्ध गराउने ।
३. शिविरमा बसोबास गर्ने विस्थापितका लागि उपयुक्त सरसफाइ एवं महिलाहरूका लागि नुहाउने सुविधाका निमित्त अस्थायी चर्पी (हरेक ५० पुरुष व्यक्तिका लागि एक चर्पी, हरेक २० महिलाका लागि एक चर्पी, हरेक २० बालबालिकाका लागि एक चर्पी) को निर्माण गर्ने ।
४. शिविरमा बसोबास गर्ने प्रभावित मानिसहरूलाई जिल्ला स्वास्थ्य तथा खानेपानी कार्यालयका कर्मचारी, साभेदार गैर-सरकारी सङ्गठन, महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेवक एवं रेडक्रसका स्वयंसेवकहरूसँग मिली स्वास्थ्य सम्बन्धी किट (kits) वितरण गर्ने र स्वास्थ्य प्रवर्द्धनसम्बन्धी गतिविधिहरू (पानी शुद्ध पार्ने उचित तरिका र साबुनद्वारा हात धुने) सञ्चालन गर्ने ।
५. एकरूपताका लागि जिल्ला आपत्कालीन योजनालाई राष्ट्रिय आपत्कालीन योजनासँग मेल खाने गरी तयार पार्ने ।
६. प्रति १० परिवार १ फोहर फाल्ने भाडो (१०० लिटर) (विस्थापितहरूको वसोवास अनुसार फोहरहरू फाल्ने भाँडाको व्यवस्था गर्ने)
७. पानी जम्मा गर्ने भाँडाहरू १० देखि २० लिटरको २ वटा भाँडाहरू प्रति परिवार उपलब्ध गराउने
८. विस्थापित क्षेत्रमा प्रति २०० परिवारमा स्वयंसेवकहरू १ जनाका दरले परिचालन गर्ने ।

मुख्य विपद्को किसिम : बाढी, आगलागी, , महामारी र भूकम्प

क्षेत्रगत उद्देश्य:

स्वास्थ्य, सफा र सुरक्षित खानेपानी उपलब्ध गराई खानेपानी तथा सर-सफाईसँग सम्बन्धित रोगहरू फैलन नदिई पानीजन्य रोगबाट प्रभावित परिवारलाई बचाउने ।

योजनाको समष्टिगत उद्देश्य :

- विस्थापित समुदायका लागि, (खास गरी शिविरमा बस्ने मानिसहरूका लागि) सुरक्षित खानेपानी, स्वास्थ्य शिक्षा तथा अस्थायी रूपमा सरसफाई एवं नुहाउने सुविधाहरूमा पहुँच उपलब्ध छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।
- विस्थापित मानिसहरूलाई आधारभूत स्वास्थ्यसम्बन्धी सामग्री उपलब्ध गराइएको छ र खानेपानी, सरसफाई तथा स्वास्थ्यसँग सम्बन्धित व्यावहारिक प्रचलनहरूका बारेमा उचित रूपमा जानकारी उपलब्ध गराइएको छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।
- सम्पूर्ण उपकरण तथा सुविधा उपलब्ध गराइएका छन् र विस्थापित मानिसहरू बस्ने शिविरहरूमा सफा-सुगंध (cleanliness) कायम गर्न तिनको सशक्तीकरण गरिएको छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।

खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वास्थ्य प्रवर्द्धन क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद्को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरीने आपत्कालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपत्कालीन अवस्था संवोधन गर्न गरीने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य संवोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	प्रत्येक पूर्वतयारी कार्यका लागि अनुमानित लागत

पहिलो दिन	WASH CLUSTER को बैठकको आयोजना गर्ने <ul style="list-style-type: none"> सरोकारवालाहरूसँग समन्वय गर्ने सूचना सञ्चालन तथा परिस्थितिलाई अद्यावधिक गर्ने 	क्षेत्रगत सदस्यहरुको सम्पर्क विवरण अद्यावधिक गर्ने		खा.पा. तथा स.स.डि.का 	
	स्वयंमसेवक परिचालन (५ जना, ७ महिलाहरु सहित) गर्ने	FM RADIOS, कर्मचारी तथा स्वयंमसेवकहरुको सूची तयार गर्ने (खा.पा. तथा स.स.डि.का - ३ जना, प्लान नेपाल- २ जना, NCDMC- २ जना, रेडक्रस - २ जना, Impact- २ जना, HO - २ जना गरी जम्मा १५ जना		खा.पा. तथा स.स.डि.का	
दोश्रो दिन	स्वयंमसेवक परिचालन (१५ जना, ७ महिलाहरु सहित) गर्ने	कर्मचारी तथा स्वयंमसेवकहरुको सूची तयार गर्ने (खा.पा. तथा स.स.डि.का - ३ जना, इसीडिसी- २ जना, प्लान नेपाल- २ जना, NDAC- २ जना, रेडक्रस - २ जना, Impact- २ जना, HO - २ जना गरी जम्मा १५ जना		खा.पा. तथा स.स.डि.का	
पहिलो हप्ता	विस्थापितहरुलाई स्वास्थ्य सरसफाई किट वितरण	पूर्व भण्डारण तथा श्रोत नक्साङ्कन	आवश्यक पर्ने सामग्रीको पूर्व भण्डारण नभएको	खानेपानी, सरसफाई तथा स्वास्थ्य प्रवर्द्धन क्षेत्र	
	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति संग समन्वय गरी सर्वेक्षणकोटोली परिचालन	भुकम्पको स्थलगत सन्दर्भमा सर्वेक्षण फारमनिर्माण	भुकम्पको सन्दर्भमास्थलगत सर्वेक्षण फारमनिर्माण भइनसकेको	खानेपानी, सरसफाई तथा स्वास्थ्य प्रवर्द्धन क्षेत्र	
	विस्थापितहरुको शिविरमा अस्थायी चर्पी, फोहर फाल्नको लागि ड्रमको तथा खानेपानी व्यवस्था गर्ने	पूर्व भण्डारण तथा श्रोत नक्साङ्कन	आवश्यक पर्ने सामग्रीको पूर्व भण्डारण नभएका	खानेपानी, सरसफाई तथा स्वास्थ्य प्रवर्द्धन क्षेत्र	
	विस्थापित शिविरमा फोहर व्यवस्थापन समिति गठन गरी कार्यान्वयन गर्ने गराउन	जनशक्ति व्यवस्थापन		खानेपानी, सरसफाई तथा स्वास्थ्य प्रवर्द्धन क्षेत्र	
	पहिलो महिना	प्रभावित विद्यालय, मदरसा, स्वास्थ्य केन्द्रमा चर्पी र पानीका कलहरुको मर्मत गरि सन्चालनमा ल्याउने	WWASHCC संग समन्वय	खा.पा. तथा स.स.डि.का	
	स्वास्थ्य र सरसफाई बारे सचेतना कार्यक्रम हेल्थ क्लस्टरसँग समन्वय गरी गर्ने			सरसफाई तथा स्वास्थ्य प्रवर्द्धन क्षेत्र	

दोश्रो महिना	HYGIENE PROMOTION को लागि माईकिंग, FM, सडक नाटक आदीबाट प्रचार प्रसार गर्ने ।			सरसफाई तथा स्वास्थ्य प्रवर्द्धन क्षेत्र	
➤ COVID-19 संक्रमण न्यूनीकरण गर्न स्वास्थ्य तथा सरसफाई स्वच्छता प्रवर्द्धन सम्बन्धि मापदण्ड/प्रोटोकलको पालना गराउने					

खानेपानी, सरसफाई तथा स्वास्थ्य प्रवर्द्धन क्षेत्रको लागि अनुमानित बजेट प्रथम चरण (तत्काल उपलब्ध गराइने राहत सामग्री) :

जम्मा प्रभावित जनसख्या २६,५९८(उच्च जोखिममा रहेका पालिकाहरु)

सामग्री (प्रति ७ जना)

क्र.सं.	सामग्री	परिमाण	दर (रु)	जम्मा रकम (रु)	कैफियत
१	प्लास्टिक जर्किन (२० लि.)	३८००			तत्कालीन बजारको दर अनुसार हुनेछ ।
२	प्लास्टिक वालटिन १५ लि.को विक्रो समेत	३८००			
३	प्लास्टिक मग	३८००			
४	लुगाधुने सावुन	७६००			
५	नुहाउने सावुन	७६००			
६	पिउस वाटर गार्ड	३८००			
७	तौलिया-१, सुकुल-१	३८००			
८	स्यानटरी प्याड सेट	२७००			
९	साधारण खाल्टे चर्पी	५००			
१०	स्यानिटाइजर, मास्क				
११	ब्लिचिङ पाउडर				
१२	कन्ट्याक्टलेस ह्यावास स्टेसन				
१३	टयूबेल मरम्मत	५००			
जम्मा					

दोश्रो चरण (सेवा सुविधा विस्तार) :

क्र.सं.	सामग्री	परिमाण	दर (रु)	जम्मा रकम (रु)	कैफियत
१	HDPE पानी टंकी १००० लिटरका आवश्यक सामग्री सहित	८			तत्कालीन बजारको दर अनुसार हुनेछ ।
२	स्यालो टूबेल	१६०			
३	साधारण खाल्टे चर्पी (वाटर सिल प्यान) यसको निर्माण पछि प्रथम चरणको चर्पी पुराने छ ।	५००			
४	पिउस (वाटर गार्ड)	३८००			
५	स्यानीटरी प्याड सेट	२७००			

६	सरसफाई सम्बन्धी जनचेतना कार्यक्रम	८			
कुल जम्मा					

३.६. स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र

(Health and Nutrition)

मानवीय सहयोगका मापदण्ड

- प्रारम्भिक लेखाजोखा सञ्चालन गरिएकै समयमा स्वास्थ्यसम्बन्धी निगरानी (HEALTH SURVEILLANCE) शुरु हुन्छ ।
- RRT संचालनमा ल्याइनेछ ।
- समुदायको तहमा रोग तथा चोट-पटकको उपचार विद्यमान प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रको प्रणालीको माध्यमबाट, स्वास्थ्य संस्थाहरूमा केही उपचार एवं थोरै संख्यामा गम्भिर बिरामीहरूलाई सिफारिश गरी अन्य केन्द्रहरू (REFERRAL CENTRES) मा पठाई आपत्कालीन स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रमको कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- सिफारिश गरी पठाइने अन्य केन्द्रहरू (REFERRAL CENTRES) मा केन्द्रहरूमा पुग्नका निमित्त बिरामीहरूका लागि उपयुक्त यातायातको प्रवन्ध गरिनेछ ।

मुख्य विपद्को किसिम: बाढी, आगलागी, महामारी, भूकम्प, शीतलहर र चट्याङ्ग

क्षेत्रगत उद्देश्य:

जस्तोसुकै आपत्कालीन अवस्था परेतापनि मानव जीवन सुरक्षा तथा कल्याण, खास गरी एकदमै जोखिममा रहेका समूहको स्वास्थ्य एवं पोषण सम्बन्धी आवश्यकताहरू पूरा भएका छन् भनी सुनिश्चित गर्ने ।

स्वास्थ्य, सफा र सुरक्षित खानेपानी उपलब्ध गराई खानेपानी तथा सर-सफाईसँग सम्बन्धित रोगहरू फैलन नदिई पानीजन्य रोगबाट प्रभावित परिवारलाई बचाउने ।

योजनाको समष्टिगत उद्देश्य :

स्वास्थ्य :

- भाडापखाला, हैजा, औलो तथा अन्य पानीजन्य एवं कीटजन्य रोगहरूको पर्याप्त रोकथाम तथा उपचार क्षमता सुनिश्चित गर्नका निमित्त स्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग गर्ने ।
- अरू द्रुत लेखाजोखा (RAPID ASSESSMENT) सँग एकीकृत गरि स्वास्थ्य तथा पोषण (अवस्था तथा सेवाहरू) को द्रुत सर्वेक्षण क्षमतालाई सुदृढ पार्ने
- रोग फैलन गएका खण्डमा प्रतिकार्य तथा लेखाजोखाका लागि क्षमता अभिवृद्धि गर्ने
- आधारभूत स्वास्थ्य सेवाहरूमा निरन्तर पहुँच सुनिश्चित गर्न र स्वास्थ्य शिविरको सञ्चालन गर्न र अर्को निकायमा पठाउने संयन्त्र (REFERRAL MECHANISM) को विकास गर्न स्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग पुर्याउने
- पर्याप्त आपत्कालीन आपूर्ति र मानव स्रोतलगायतका विषयमा शीघ्र क्षमता अभिवृद्धिका लागि जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय/जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग गर्ने ।

पोषण :

- विस्थापित मानिसहरूका लागि पूरक खाना खुवाउने कार्यक्रम (SUPPLEMENTARY FEEDING PROGRAMME - SFP) मा पहुँचको माध्यमबाट गर्भवती तथा दूध खुवाउने महिला एवं पाँच वर्षमुनिका केटाकेटीहरूमा गम्भीर कुपोषणको वृद्धिलाई रोकथाम गर्न स्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग गर्ने
- गम्भीर कुपोषण (SEVERE ACUTE MALNUTRITION - SAM) को उपचार तथा सेवामा निरन्तर पहुँच सुनिश्चित गर्न जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग गर्ने

- निरन्तर स्तनपान सुनिश्चित गर्न र अवाञ्छित स्तनपानका विकल्पहरूको वितरणमा रोक लगाउन स्वास्थ्य कार्यालयलाई मद्दत गर्ने
- भिटामिन ए को वितरण/जुका मार्ने औषधि तथा प्रभावित केटाकेटीहरूका लागि खोपसम्बन्धी गतिविधिहरू सुनिश्चित गर्नका निमित्त जिल्ला कार्यालयलाई सहयोग गर्ने ।

स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद्को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरीने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालीन अवस्था संबोधन गर्न गरीने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य संबोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	प्रत्येक पूर्वतयारी कार्यका लागि अनुमानित लागत
पहिलो दिन	<p>क्षेत्रको समन्वय बैठक:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ परिस्थितिको विश्लेषण गर्ने ■ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिलाई प्रतिकार्य योजनाको जानकारी गराउने । ■ RRT (HO) लाई प्रतिकार्य योजनाको जानकारी दिने, भूमिका र जिम्मेवारी बाँडफाँड गर्ने, कार्य क्षेत्रको निर्धारण गर्ने 	क्षेत्रगत सदस्यहरूको सम्पर्क विवरण अद्यावधिक गर्ने	RRT लाई भुकम्प उद्धार कार्यको कम अनुभव	स्वा.का	
दोश्रो दिन	स्वयंमसेवक तथा RRT परिचालन	स्वयंम सेवकहरूको सूची तयार गर्ने	RRT लाई भुकम्प उद्धार कार्यको कम अनुभव	स्वा.का	
	अस्थाई शिविरमा स्वास्थ्य शिविर संचालन	आवश्यक सामग्री पूर्व भण्डारण		स्वा.का	
पहिलो हप्ता	मलेरिया नियन्त्रणका लागि विषाधि छर्कने र विस्थापित परिवारलाई भुल वितरण	पोखरी तथा तलाउ नक्साङ्कन		स्वा.का	
	कुपोषित बालबालिका, गर्भवति तथा सुत्केरी महिलाको पहिचान गरि SUPPLEMENTARY FEEDING को व्यवस्था गर्ने	बालबालिका, गर्भवति तथा सुत्केरी महिलाको तथ्याङ्क संकलन		पालिका	
	जि.वि.व्यव.समितिसँग समन्वय गरी स्थलगतसर्वेक्षण टोली परिचालन	भुकम्पको सन्दर्भमा MIRA निर्माण	भुकम्पको सन्दर्भमा MIRA निर्माण भई नसकेको		
पहिलो महिना	संरक्षण क्षेत्रसँग समन्वय गरि मनोसामाजिक परामर्श सेवा उपलब्ध गराउने			स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र	

	सुरक्षित प्रसूती सेवाको व्यवस्था गर्ने, परिवार नियोजन, EOC SERVICES, REFERRAL SERVICES, NUTRITIOUS FEEDING को व्यवस्था गर्ने			स्वा.का	
	डायरिया, ARI जस्ता रोगहरुको नियन्त्रणका लागि कार्यक्रम संचालन गर्ने			स्वा.का	
	नियमित खोप (IMMUNIZATION) सेवा कार्यक्रम संचालन गर्ने	खोप लगाएका बालबालिका को तथ्याङ्क संकलन		स्वा.का	
दोश्रो महिना	स्वास्थ्य शिक्षा कार्यक्रम संचालन गरि चेतना अभिवृद्धि गर्ने	IEC सामग्रीको छपाई तथा व्यवस्थापन गर्ने		स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र	
<p>➤ COVID-19 संक्रमण न्यूनीकरण गर्न स्वास्थ्य तथा सुरक्षा सम्बन्धि मापदण्ड/प्रोटोकलको पालना गर्ने गराउने</p> <p>जिल्ला भित्रका स्वास्थ्य संस्थाहरुको विवरण अनुसूची ६ मा उल्लेख गरिएको छ ।</p>					

३.७. शिक्षा क्षेत्र

(EDUCATION CLUSTER)

मानवीय सहयोगका मापदण्ड

- विपद् परेको पहिलो हप्ताभित्र शिक्षासम्बन्धी सुविधा र शिक्षामा संलग्न व्यक्तिहरुका बारेमा द्रुत लेखाजोखा (RAPID ASSESSMENT) सञ्चालन गर्ने,
- शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाई र स्थानीय क्षेत्रगत सदस्यहरु (CLUSTER MEMBERS) सँगको समन्वयमा तथा प्रभावित समुदायहरूसँगको परामर्शमा प्रभावित/आन्तरिक रूपमा विस्थापित बाल-बालिकाहरुको शिक्षालाई जारी राख्नका निमित्त तिनका निमित्त अस्थायी रूपमा सिकने ठाउँ पत्ता लगाउने
- सम्भव भएसम्म यथाशक्य चाँडो अर्थात् सिद्धान्ततः पहिलो दुई हप्ताभित्र, न्यूनतम मापदण्डबमोजिम ६ देखि ८ हप्ताभित्र न्यूनतम पूर्वाधारसहित विद्यालय जाने बाल-बालिकाहरुका निमित्त अस्थायी रूपमा सिकने ठाउँ तथा स-साना बाल-बालिकाहरुका लागि सुरक्षित ठाउँ खडा गर्ने
- विद्यालयहरु पुनः खुला गराएर र शिक्षण-सिकाइका सामग्री उपलब्ध गराएर र अर्ध-संरचनागत (SEMI-STRUCTURED) मनोरञ्जनका सामग्रीको व्यवस्था मिलाएर पढाइ जारी राख्ने र शिक्षक तथा विद्यार्थीहरुको पुनः एकीकरण प्रारम्भ गर्ने
- विद्यालयबाहिर रहेका बाल-बालिकाहरु अस्थायी रूपमा खडा गरिएका सिकने ठाउँमा भर्ना गरिएका छन् अथवा तिनको शिक्षाका लागि वैकल्पिक व्यवस्था गरिएको छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने
- पीडित बाल-बालिकाहरुका निमित्त नियमित शिक्षा प्रणालीमा सबलीकरण पाउँदै लैजाने

मुख्य विपद्को किसिम : बाढी, आगलागी, महामारी, भूकम्प, शीतलहर र चट्याङ्ग क्षेत्रगत उद्देश्य:

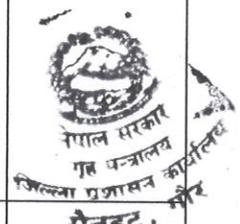
- विकास गर्न, संरक्षण प्राप्त गर्न र सामान्य अवस्था एवं स्थायित्वमा फर्काउने कार्यको सहजीकरण गर्नका निमित्त विद्यालय जाने उमेरका तथा प्रभावित सम्पूर्ण केटाकेटीहरुको गुणस्तरीय शिक्षामा निरन्तर तथा तत्काल पहुँच सुनिश्चित गर्ने

- सुरक्षित सिक्ने वातावरण उपलब्ध गराएर विपद्बाट परेको मनोवैज्ञानिक असरको सामना गर्ने कार्यमा केटाकेटीहरू र शिक्षकहरूलाई मद्दत गर्न योगदान पुर्याउने ।

योजनाको समष्टिगत उद्देश्य :

- प्राकृतिक विपद्बाट प्रभावित विद्यालय जाने उमेरका केटाकेटी तथा शिक्षकहरूलाई गुणस्तरीय शिक्षाको निरन्तरता सुनिश्चित गर्नका लागि र उनीहरूलाई सुरक्षित रूपमा सिकाउने एवं सिक्ने वातावरण उपलब्ध गराउन नेपाल सरकार तथा स्थानीय सरोकारवालाहरूले सहयोग उपलब्ध गराउने ।
- प्रभावकारी आपत्कालीन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यलाई सहजीकरण गर्नका निमित्त क्षेत्रगत समूहका सदस्यहरू (CLUSTER MEMBERS) का बीचमा प्रभावकारी समन्वय, अनुगमन तथा सूचनाको आदान- प्रदान सुनिश्चित गर्ने
- आपत्कालीन परिस्थितिमा पहिलो प्रतिकार्य उपलब्ध गराउने व्यक्तिका रूपमा (FOCAL PERSON) सरोकारवालाहरूको क्षमता बढाउने
- द्रुत तथा चालू (RAPID AND ON-GOING) शिक्षाका लागि लेखाजोखा सञ्चालन गरिन्छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने र आपत्कालीन परिस्थितिमा रहेका केटाकेटीहरूको शिक्षाका निमित्त राष्ट्रिय तथा अन्तरराष्ट्रिय प्रमुख प्रतिवद्धताहरू र न्यूनतम मापदण्डबाट निर्देशित भएर उपयुक्त सहयोग कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
- आपत्कालीन परिस्थितिमा प्रतिकार्य उपलब्ध गराउनका लागि रणनीतिक साभेदारी तथा अन्य साभेदार/क्षेत्रहरू (CLUSTERS) सँग सम्बन्ध स्थापना गरी त्यसलाई सुदृढ पार्ने ।

शिक्षा क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद्को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरीने आपत्कालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपत्कालीन अवस्था संबोधन गर्न गरीने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य संबोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	प्रत्येक पूर्वतयारी कार्यका लागि अनुमानित लागत
पहिलो दिन	क्षेत्रको समन्वय बैठक: जिम्मेवारी वाडफाँड, सूचना तथा जानकारी संकलन, प्रतिवेदन तयारी जस्ता विषयमा निर्णय गर्ने	क्षेत्रगत सदस्यहरूको सम्पर्क विवरण अद्यावधिक गर्ने		शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाई	
दोश्रो दिन	विस्थापितहरूलाई विद्यालयमा नभई अन्य सुरक्षित स्थानमा व्यवस्थापन गर्न SHELTER CLUSTER सँग समन्वय गर्ने ।	प्रभावित क्षेत्रको अनुगमन गर्ने शिक्षकहरूको सम्पर्क विवरण अद्यावधिक गर्ने		शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाई	रौतहट
पहिलो हप्ता	विस्थापितहरूलाई विद्यालयमा नभई अन्य सुरक्षित स्थानमा व्यवस्थापन गर्न SHELTER CLUSTER सँग समन्वय गर्ने ।	प्रभावित क्षेत्रको अनुगमन शिक्षकहरूको सम्पर्क विवरण अद्यावधिक गर्ने		शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाई	
	जि. वि. ब्यव. समितिसँग समन्वय गरी स्थलगत सर्वेक्षणको टोली परिचालन	भुकम्पको सन्दर्भमा MIRA निर्माण	भुकम्पको सन्दर्भमा MIRA निर्माण गर्न नसकेको	IASC	

पहिलो महिना	अस्थायी अध्यायन केन्द्र संचालन			शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाई	
	बालबालिकाको लागि बाल विकास केन्द्र (ECED) स्थापना र संचालन गर्ने			शिक्षा क्षेत्रका सदस्यहरु	
दोश्रो महिना	अस्थायी अध्ययन केन्द्रमा खेलकुद सामग्री तथा खाजाको व्यवस्थापन गर्ने	IEC सामाग्रीको छपाई तथा व्यवस्थापन गर्ने		शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाई, स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र	

३.८. संरक्षण क्षेत्र

(PROTECTION)

मानवीय सहयोगका मापदण्ड

- प्रभावित जनसमुदायको कुनैपनि अधिकारको उल्लङ्घन, दुर्व्यवहार तथा शोषण अथवा भेदभावको अनुगमन गर्ने र प्रतिवेदन पेश गर्ने संयन्त्रको स्थापना गर्ने अथवा स्थापित संयन्त्रलाई प्रयोगमा ल्याउने ।
- विभिन्न समुदायका सदस्यहरुबाट, विशेषतः अति गरिब तथा पछाडी पारिएका समुहबाट मानविय सहयोग तथा आधारभूत सेवा सुबिधामा समान पहुँच प्रतिकार्य पाए नपाएको अनुगमन गर्ने
- साभेदारहरुका बीचमा अभिलेख राख्ने तथा विपद्मा परेका व्यक्तिहरुको दर्ता गर्ने प्रणालीमा एकरूपता सुनिश्चित गर्ने
- बाल-मैत्री ठाउँलगायत बाल-बालिका तथा महिलाहरुका लागि सुरक्षित वातावरणको सिर्जना गर्ने
- शिक्षा तथा संरक्षणसम्बन्धी प्रतिकार्य कार्यक्रममा मनो-सामाजिक सहयोगलाई एकीकरण गर्ने
- हेरचाह गर्ने व्यक्तिहरुबाट बाल-बालिकाहरु बिछोडिने कार्यको रोकथाममा सहयोग गर्ने
- बिछोडिएका तथा परिवार साथ नभएका बाल-बालिकाहरु, खास गरी पाँच वर्षको उमेरभन्दा मुनिका बाल-बालिका तथा किशोरीहरुको पहिचान, दर्ता तथा स्वास्थ्य जाँचको सहजीकरण गर्ने र खोजी तथा पुनर्मिलनमा संलग्न साभेदारहरुलाई सहयोग उपलब्ध गराउने
- परिवारबाट बिछोडिएका तथा साथ नभएका बाल-बालिकाहरु र अन्य जोखिममा परेका समुह जस्तै: परिवार नभएका, बृद्ध, अपांग तथा दिर्घ रोगबाट पिडीत समुहका मानिसहरुलाई हेरचाह तथा संरक्षण प्रदान गर्ने (आवास तथा अन्य सेवाको व्यवस्था)
- मानविय सहयोग तथा स्थायी समाधानका बारेमा आन्तरिक रूपमा विस्थापित मानिसहरुलाई नियमित रूपमा सूचनाको प्रवाह भइरहेको छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने
- फिर्ता हुने कार्यक्रम तथा स्थायी समाधानको तर्जुमा गर्ने कार्यमा आन्तरिक रूपमा विस्थापित व्यक्तिहरुलाई संलग्न बनाउन प्रयास गर्ने
- शिविर तथा पुनर्वासका क्षेत्रहरुमा पर्याप्त सुरक्षाका लागि पैरवी (ADVOCACY) गर्ने

मुख्य विपद्को किसिम : बाढी, आगलागी, , महामारी, भूकम्प, शीतलहर र चटयाङ्ग

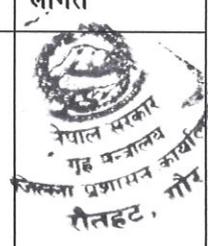
क्षेत्रगत उद्देश्य: बाल-बालिकालगायत जोखिममा रहेका समूहहरुले आपत्कालीन परिस्थितिको कारणबाट उत्पन्न हिंसा, शोषण, दुर्व्यवहार तथा हेलाबाट संरक्षण प्राप्त गर्दछन् ।

योजनाको समष्टिगत उद्देश्य :

१. प्राकृतिक विपद् तथा अन्य आपत्कालीन परिस्थितिहरुमा उपलब्ध गराइने प्रतिकार्य कार्यक्रमहरुमा जोखिममा रहेका समूहहरुका लागि मानव अधिकारसम्बन्धी कानुन, अन्तर्राष्ट्रिय मानवीय कानुन तथा राष्ट्रिय कानुनले प्रत्याभूत गरेका (GUARANTEED) मौलिक अधिकारहरुको संरक्षण गर्दछन् भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने

२. जोखिममा रहेका समूहहरूको संरक्षण सुनिश्चित गरी आपत्कालीन प्रतिकार्यको न्यायोचित वितरणमा सहयोग उपलब्ध गराउने
३. आपत्कालीन परिस्थितिबाट उत्पन्न हिंसा, शोषण, दुर्व्यवहार तथा हेलाका जोखिमहरूलाई सम्बोधन गरी प्रकोपबाट प्रभावित मानिसहरूको संरक्षण गर्ने र त्यस्ता दुर्व्यवहारबाट प्रभावित भई जीवित व्यक्तिहरूका लागि सेवासम्बन्धी प्रावधानहरूमा सहयोग उपलब्ध गराउने
४. बाल-मैत्री ठाउँ तथा मनो-सामाजिक परामर्शसम्बन्धी सहयोगको स्थापना गरी सुरक्षित वातावरणमा बाल-बालिका तथा महिला समाउँदछन् भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने
५. बिछोड भएका बाल-बालिका, खास गरी पाँच वर्षको उमेरभन्दा मुनिका केटाकेटी तथा किशोरीहरूले पहिचान, दर्ता तथा स्वास्थ्यसम्बन्धी जाँचका बारेमा सहयोग र त्यस्तो सहयोग पछि उपयुक्त सेवा तथा संरक्षणका सुविधासहित परिवारको खोजी गर्ने कार्यमा सहयोग प्राप्त गर्दछन् भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने
६. यौन दुर्व्यवहार तथा हिंसाका विरुद्ध तिनको अनुगमन, प्रतिवेदन तथा पैरवी (ADVOCACY) गर्ने प्रणालीको स्थापना गरी बाल-बालिका तथा महिलाहरूको यौन दुर्व्यवहार तथा शोषणको रोकथाम गर्ने ।

संरक्षण क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपदको घटना पश्चातको अवधि	विपदको अवस्थामा गरीने आपत्कालीन कार्य (विपदको प्रकृतिमा आधारित)	आपत्कालीन अवस्था संबोधन गर्न गरीने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य संबोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	प्रत्येक पूर्वतयारी कार्यका लागि अनुमानित लागत
पहिलो दिन	क्षेत्रको समन्वय बैठक: जिम्मेवारी वाँडफाँड, सूचना तथा जानकारी संकलन, प्रतिवेदन तयारी जस्ता विषयमा निर्णय गर्ने	क्षेत्रगत सदस्यहरूको सम्पर्क विवरण अद्यावधिक गर्ने		स्थानीय तह	
दोश्रो दिन	परिस्थिति अनुसार DDMC र सम्बन्धीत निकायमा जानकारी गर्ने	प्रभावित क्षेत्रको अनुगमन		संरक्षण क्षेत्र	
पहिलो हप्ता	प्रारम्भिक जानकारीको आधारमा आपत्कालीन मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउने	आपत्कालीन कोषको व्यवस्था		स्थानीय तह	
	जि.वि.ब्यव.समितिसँग समन्वय गरी MIRA सर्वेक्षणको टोली परिचालन	भुकम्पको सन्दर्भमा MIRA निर्माण	भुकम्पको सन्दर्भमा MIRA निर्माण भइनसकेको	IASC	
	हराएका, तनावग्रस्त, घाइते, अशक्त आदिको खोजी गर्ने र भेटिएकालाई पारिवारिक पुनर्भिलन गराउने	सम्पर्क डेस्क संचालन	संचार अवरुद्ध हुने	संरक्षण क्षेत्र	
पहिलो महिना	CHILD PROTECTION/ WOMEN VIOLENCE, CONFLICT जस्ता कार्यको नियमित अनुगमन गरी आवश्यक प्रतिकार्य गर्ने			संरक्षण क्षेत्र	
पहिलो महिना	स्वयंमसेवकहरूको परिचालन गरी आवश्यकता अनुसार			संरक्षण क्षेत्र	

	PSYCHOSOCIAL COUNSELING गर्ने				
दोश्रो महिना	आवश्यकता अनुसार सचेतना कार्यक्रम संचालन गर्ने	IEC सामाग्रीको छपाई तथा व्यवस्थापन गर्ने		संरक्षण क्षेत्र	नेपाल सरकार गृह मन्त्रालय चित्तौली प्रशासन कार्यालय सुनसरी, धौलागढ

यौन जन्य हिंसाबाट बाचेको (पीडित) लाई उपयुक्त ढंगबाट सम्बोधन गर्न देहाय बमोजिमका कार्य गर्ने;

- यौन हिंसाका पीडित लाई स्तरिय चिकित्सा सुनिश्चित गर्ने ।
- पीडितको निजीपन र गोपनीयतालाई सुनिश्चित गर्ने ।
- यौन हिंसाका घटना हुनासाथ तात्कालै पीडितको शारीरिक सुरक्षा लाई सुनिश्चित गर्ने ।
- सांस्कृतिक रूपमा उपयुक्त मनो सामाजिक सहायता उपलब्ध गराउने ।
- कुनै प्रकारको चिकित्सा जाच का लागि स्त्री साथी वा परिवारका सदस्यलाई पीडितले चाहेमा प्रस्तुत गर्ने ।
- यौन हिंसाका घटना भएमा त्यस्ता स्थानको पहिचान र दस्तावेजीकरण गर्ने ।

**३.९. पुनस्थापना र पुननिर्माण क्षेत्र
(REHABILITATION AND RECONSTRUCTION)**

मुख्य विपद्को किसिम : बाढी, आगलागी, महामारी, भूकम्प, शीतलहर र चटयाङ्ग क्षेत्रगत उद्देश्य:विस्थापित परिवारको सुरक्षित स्थानमा पुनर्वासको व्यवस्था मिलाउने ।

योजनाको समष्टिगत उद्देश्य :

- मानवीय सहयोग तथा स्थायी समाधानका बारेमा आन्तरिक रूपमा विस्थापित मानिसहरूलाई नियमित रूपमा सूचनाको प्रवाह भइरहेको छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने
- फिर्ता हुने कार्यक्रम तथा स्थायी समाधानको तर्जुमा गर्ने कार्यमा आन्तरिक रूपमा विस्थापित व्यक्तिहरूलाई संलग्न बनाउन प्रयास गर्ने
- शिविर तथा पुनर्वासका क्षेत्रहरूमा पर्याप्त सुरक्षा व्यवस्था गर्ने

पुनस्थापना र पुननिर्माण क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद्को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरीने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालीन अवस्था संबोधन गर्न गरीने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य संबोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	प्रत्येक पूर्वतयारी कार्यका लागि अनुमानित लागत
पहिलो दिन	क्षेत्रको समन्वय बैठक: • जिम्मेवारी वाँडफाँड, सूचना तथा जानकारी संकलन, प्रतिवेदन तयारी जस्ता विषयमा निर्णय गर्ने • पुनस्थापना र पुननिर्माणका लागि कार्यदल गठन	क्षेत्रगत सदस्यहरूको सम्पर्क विवरण अद्यावधिक गर्ने		जि.स.स/सबै पालिकाहरु	

 विष्णु बहादुर शाही
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

पहिलो हप्ता	महत्वपूर्ण स्थानसम्मका मार्ग खोल्न प्रयास गर्ने			जि.स.स/सबै पालिकाहरु	 नेपाल सरकार गृह मन्त्रालय जिल्ला प्रशासन कार्यालय रौतहट, ताप्लेजुङ
	आगलागी भएका बस्तीमा पुर्ननिर्माण कार्य संचालन गर्ने	आपत्कालीन कोषको व्यवस्था		जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
	जिल्ला तथा स्थानीय सरोकारवालाहरुको क्षमता तथा श्रोत नक्सांकन गर्ने			जि.स.स/सबै पालिकाहरु	
पहिलो महिना पहिलो महिना	पुनस्थापना तथा पुर्न निर्माणको लागि स्थानको पहिचान गर्ने			जि.स.स/सबै पालिकाहरु	
	पुननिर्माणको लागि लाग्ने श्रोतको मापन गरी सो पुर्तिका लागि सरोकारवाला सँग समन्वय गरी व्यवस्थापन गर्ने			जि.स.स/सबै पालिकाहरु	
दोश्रो महिना	सुरक्षित आवासको पहिचान गरी पुर्ननिर्माण गर्ने			पुर्नस्थापना र पुर्ननिर्माण क्षेत्र	
	पुर्ननिर्माण स्थलको सुरक्षा खानेपानी तथा विजुली व्यवस्थापन गर्ने			पुर्नस्थापना र पुर्ननिर्माण क्षेत्र	
तेश्रो महिना	पुनःनिर्माण कार्य सम्पन्न भए पश्चात पुनः स्थापित घरपरिवारहरुलाई हस्तान्तरण गर्ने कार्य			जि.स.स/सबै पालिकाहरु	

छ. कार्यान्वयन तथा पुनरावलोकन रणनीति

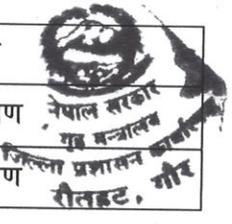
१. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना क्रियाशील हुने

मुख्य विपद्को समयमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको प्रमुखको हैसियतले प्रमुख जिल्ला अधिकारीले मानवीय उद्धारको कार्यमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको पूर्णतः कार्यान्वयन गराउनका लागि मुख्य भूमिका निर्वाह गर्नुहुनेछ। जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले विपद्को समयमा जिल्ला स्थित सबै विकास तथा मानवीय सहायतामा संलग्न निकायहरुलाई उनीहरुको नियमित कार्यलाई मानवीय सहायताको कार्यतर्फ लगाउन निर्देशन दिनसक्दछ।

२. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको कार्यान्वयन योजना

सामान्य अवस्थामा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाका कार्यान्वयन निम्न बमोजिम गरिनेछ।

क्र.सं	कार्यक्रम	मिति
१.	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको मस्यौदा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिमा प्रस्तुत	२०७९ श्रावण
२.	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना पारीत तथा अनुमोदन गराउने	२०७९ श्रावण
३.	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना गृह मन्त्रालयमा बुझाउने	२०७९ श्रावण
४.	खोज तथा उद्धार तालिम	२०७९ भाद्र

५.	प्राथमिक उपचार तालिम	२०७९ भाद्र	
७.	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको समीक्षा	२०७९ श्रावण	
८.	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना	२०७९ श्रावण	

यस विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०६५ को कार्यान्वयन गर्न आवश्यक श्रोत, साधन र बजेट सबै विषयगत निकायसँग उपलब्ध नभएको हुँदा योजनामा छुट्ट्याइएको आवश्यक बजेट तथा श्रोत साधन उपलब्ध गराउनका लागि सम्बन्धित विषयगत कार्यालयका केन्द्रीय निकाय र जिल्ला समन्वय समिति रौतहट र संघसंस्थाहरु समक्ष पहल गर्ने ।

ज. प्रतिवेदन तथा अभिलेखन

यो विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति तथा अन्य मानवीय सहायतामा संलग्न निकायहरुबाट स्वामित्व ग्रहण गरीएको आधिकारिक दस्तावेज हो । प्रायः जसो साभेदार संस्थाको स्थानीयस्तरमा विकास तथा मानवीय सहायता दुवै क्षेत्रमा काम गर्ने अधिकार हुन्छ । तसर्थ जिल्ला स्तरमा विकास तथा मानवीय सहायता सम्बन्धी कार्यलाई अलग गरेर हेरिनु हुँदैन । यसका लागि यो विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनालाई जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिबाट पारित गराउन प्रोत्साहन गरिन्छ । यसबाट विपद् व्यवस्थापनलाई जिल्लाको विकास प्रकृत्यामा मूलप्रवाहीकरण गर्न र सबै निकायलाई विपद् पूर्वतयारीमा केही बजेट विनियोजन गर्न मद्दत पुग्दछ । तथापि तत्काल जिल्ला परिषद्बाट पारित हुन नसकेता पनि यो योजनाको कार्यान्वयनमा कुनै बाधा भने पर्ने छैन ।

 कृष्ण बहादुर शाही
 प्रमुख जिल्ला अधिकारी

अनुसूची १:

जिल्लाका सबै स्थानीय तहका प्रमुखहरुको सम्पर्क नम्बर

क्र.सं.	गा.पा./न.पा.को नाम	पद	पदाधिकारीको नामथर	सम्पर्क नं.
१	गौर नगरपालिका	नगर प्रमुख	शम्भु साह	९८४५०४००७२
		नगर उप प्रमुख	शैल कुमारी साह	९८५५०४६७८५
		प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	श्री सुभाष कुमार ठाकुर	९८५५०८६९९९
		सम्पर्क व्यक्ति	श्री रोशनी श्रेष्ठ	९८५५०४९८९७
२	गरुडा नगरपालिका	नगर प्रमुख	कन्धमनी प्रसाद कलवार	९८५५०४२२०७
		नगर उप प्रमुख	पुनम कुमारी चौधरी	९८४५६६०८८८
		प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	श्री रामबाबु राय यादव	९८५५०८९९९९
		सम्पर्क व्यक्ति	श्री राज बहादुर ठाकुर	९८५५०४२०४३
३	चन्द्रपुर नगरपालिका	नगर प्रमुख	संजय कुमार काफ्ले	९८४५२२२९८०
		नगर उप प्रमुख	जयमाला कुमारी चौधरी	९८३४६०८७८७
		प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	श्री कृष्ण प्रसाद सिग्देल	९८५५०४९९९५
		सम्पर्क व्यक्ति	श्री	
४	वौधीमाई नगरपालिका	नगर प्रमुख	प्रदीप कुमार यादव	९८५५०८९२९९
		नगर उप प्रमुख	प्रमीला देवी	९८५५०४४७९४
		प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	श्री रामेश्वर राय यादव	९८५५०४००९६
		सूचना अधिकारी	श्री	
५	वृन्दावन नगरपालिका	नगर प्रमुख	विनोद प्रसाद कुर्मी	९८५५०४०९७०
		नगर उप प्रमुख	संगिता कुमारी राम	९८४९६२८९४०
		प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	श्री खिम बहादुर भुजेल	
		सम्पर्क व्यक्ति	श्री शिवजी साह	९८५५०४४६४८
६	देवाही गोनाही नगरपालिका	नगर प्रमुख	प्रेमलाल साह कानु	९८४५२२९८७९
		नगर उप प्रमुख	परनिया देवी	९८५५०४०९६३
		प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	श्री सिकेन्द्र साह	९८५५०४३८९५
		सम्पर्क व्यक्ति	श्याम हजरा	९८५५०४०९४५
७	गढीमाई नगरपालिका	नगर प्रमुख	श्याम प्रसाद यादव	९८५५०४०७४५
		नगर उप प्रमुख	सुस्मिता कुमारी यादव	९८६५९३९२५२
		प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	श्री नागेन्द्र यादव	९८५५०४९९६९
		सम्पर्क व्यक्ति		
८	गुजरा नगरपालिका	नगर प्रमुख	सन्तलाल प्रसाद चौधरी	९८४५०२९९००
		नगर उप प्रमुख	रत्ना लामा	९८५५०२९९९०
		प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	श्री विनोद जयसवाल	९८५५०४२९३५
		सम्पर्क व्यक्ति	श्री नेक महमद मंसुरी	९८४५१०९७२९

९	कटहरिया नगरपालिका	नगर प्रमुख	अजय प्रकाश जयसवाल	९८५५०४९६२७
		नगर उप प्रमुख	रिता देवी यादव	९८५५०४९६२७
		प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	श्री किरण निधि तिवारी	९८५५०४३४०३
		सम्पर्क व्यक्ति	श्री चन्दन कुशवाहा	९८०२९३८२५५
१०	माधवनारायण नगरपालिका	नगर प्रमुख	वैजनाथ यादव	९८४५०३५०३७
		नगर उप प्रमुख	निर्मला देवी रमण	९७४४३६०७५०
		प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	श्री किरण निधि तिवारी	९८५५०४४०२५
		सम्पर्क व्यक्ति		
११	मौलापुर नगरपालिका	नगर प्रमुख	रिना कुमारी साह	९८४३०५९३७३
		नगर उप प्रमुख	नागेन्द्र प्रसाद यादव	९८४५९३५२९५
		प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	श्री रामबाबु साह	९८५५०४०३०७
		सम्पर्क व्यक्ति	श्री राधेकृष्ण मिश्र	९८५५०४०७३२
१२	परोहा नगरपालिका	नगर प्रमुख	शेख वकिल	९८५५०४०२०३
		नगर उप प्रमुख	सुगान्धी गिरी	९८५५०४४६०२
		प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	श्री महफुज आलम	९८५५०४४०२३
		सूचना अधिकारी		
		सम्पर्क व्यक्ति		
१३	राजदेवी नगरपालिका	नगर प्रमुख	भिखारी प्रसाद यादव	९८५५०४७२५९ ९८४५९२२०२८
		नगर उप प्रमुख	राज कुमारी देवी	९८५५०४७२५२ ९८५५०४४३५७
		प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	श्री प्रलव कायस्थ	९८५५०४७२५३ ९८६९०९५०९५
		सूचना अधिकारी		
		सम्पर्क व्यक्ति	श्री शम्भु बैठा	९८४५५५९२९७५
१४	राजपुर नगरपालिका	नगर प्रमुख	मो.राजीक आलम	९८६९४९४७६६
		नगर उप प्रमुख	जमिला असगरी	९८४५२९६२५०
		प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	श्री बैजू ठाकुर	९८५५०४४०२४
		सूचना अधिकारी	श्री मो. कहफुल वारा	९८४९३९४४६२
		सम्पर्क व्यक्ति		
१५	फतुवा विजयपुर नगरपालिका	नगर प्रमुख	गोपाल राय यादव	९८५५०४४७५७
		नगर उप प्रमुख	अमवेया खातुन	९८९९८३८५४३
		प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	श्री शम्भु कुमार यादव	९८४५९३५२३३
		सम्पर्क व्यक्ति	अरविन्द राय यादव	९८६८५७८०८
१६	इशानाथ नगरपालिका	नगर प्रमुख	कौशल्या देवी	९८६५०९५७९०
		नगर उप प्रमुख	मो. प्रवेज	९८६५४९६९५५
		प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	श्री भुदेव भा	९८५५०४०६५४

		सम्पर्क व्यक्ति		
१७	यमुनामाई गाउँपालिका	अध्यक्ष	महमद साउद	९८५५०४३२०१
		उपाध्यक्ष	अनुराधा कुमारी	९८५५०४३३१२
		प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	श्री रामश्रेष्ठ यादव	९८५५०४०१५८
		सम्पर्क व्यक्ति	श्री नारायण भा	९८५५०४०७७९
१८	दुर्गा भगवती गाउँपालिका	अध्यक्ष	शम्भु कुमार सिंह	९८५११४५२६२
		उपाध्यक्ष	शिला देवी	९८४५८५९४३१
		प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	श्री ओम प्रकाश यादव	९८५५०४४१२८
		सम्पर्क व्यक्ति	श्री राजेश ठाकुर	९८५११२०६१४

कृष्ण बहादुर शाही
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

अनुसूची २:

रौतहट जिल्लामा रहेका सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल युनिट विवरण

क्र. सं.	युनिटको नाम	युनिट रहेको स्थान	कार्यालयको सम्पर्क नं.	कैफियत
१	स.प्र.बल नं. ११ गण हे. क्वा. रौतहट	राजदेवी न.पा.०२ हजमनिया	९८५१२७२१३०	
२	स.प्र.बल नेपाल बि.ओ. पि. बेलबिछवा	राजदेवी न.पा. ०८ लक्ष्मपुर, बेलबिछवा	९८५१२७२४१६	
३	स.प्र.बल नेपाल बि.ओ. पि. गौर	गौर न.पा. ०२ भन्सार टोल	९८५१२७२४१८	
४	स.प्र.बल नेपाल बि.ओ. पि. औरैया, ईशनाथ न.पा. ०२	औरैया, ईशनाथ न.पा. ०२	९८५१२७२४१७	
५	स.प्र.बल नेपाल बि.ओ. पि. सरमुजवा	बौधीमाई न.पा. ०७ सरमुजवा	९८५१२७२४१५	
६	स.प्र.बल नेपाल बि.ओ. पि. रामपुर खाव रौतहट	रौतहट परोहा न.पा. ०९, रामपुर खाव	९८५१२७२४१९	
७	स.प्र.बल नेपाल सुरक्षा बेस भलोहिया	मधवनारायण न.पा. ०६, पिपरा रजबडा	९८६५१६९२१०	
८	स.प्र.बल नेपाल सरुक्षा बेस फतुवा	राजपुर न.पा. ०२, फतुवा महेशपुर	९८५५०४३१६८	
९	स.प्र.बल नेपाल सुरक्षा बेस देवाही	देवाहीगोनाई न.पा. ०३	९८६५०४४९९९	
१०	स.प्र.बल नेपाल सुरक्षा बेस दुदियाभार	कटहरिया न.पा. ०६, दुदियाभार	९८६४८४५९९९	
११	स.प्र.बल नेपाल सुरक्षा बेस समनपुर	गडिमाई न.पा. ०२ समनपुर	९८६५४१७५४८	
१२	स.प्र.बल नेपाल सुरक्षा बेस लक्ष्मनिया	फतुवा विजयपुर न.पा.३ विजयपुर	९८६५८८८६६१	
१३	स.प्र.बल नेपाल सुरक्षा बेस सन्तपुर	चन्द्रपुर न.पा. ०८ सन्तपुर	९८४५३१७७००	
१४	स.प्र.बल नेपाल फरवाड सुरक्षा बेस, जंगलसैया	गुजरा न. पा. ०४ पोखरभिण्डा	९०८६५४१०५० ४	

कृष्ण बहादुर शाही
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

अनुसूची ३: जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति तथा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको काम कतर्ब्य र अधिकार

(स्रोत: विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कानूनलाई संशोधन र एकीकरण गर्न बनेको ऐन प्रमाणीकरण मिति २०७४/०७/०५)

परिच्छेद - ७

जिल्ला तथा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति सम्बन्धी व्यवस्था

१६. जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति : (१) जिल्लास्तरमा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यको लागि देहाय बमोजिमको जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति रहनेछ :-

(क)	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	-अध्यक्ष
(ख)	जिल्ला समन्वय समितिको प्रतिनिधि	-सदस्य
(ग)	जिल्ला भित्रका स्थानीय तहका अध्यक्ष तथा प्रमुख	-सदस्य
(घ)	स्वास्थ्य सम्बन्धी विषय हेर्ने जिल्लास्थित कार्यालयको प्रमुख	-सदस्य

१९

कृष्ण बन्धु शही
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

- (ड) जिल्लास्थित सुरक्षा निकायका प्रमुखहरू -सदस्य
- (च) जिल्लास्थित पूर्वाधार तथा सामाजिक विकाससँग सम्बन्धित कार्यालयका प्रमुखहरू -सदस्य
- (छ) राष्ट्रिय मान्यता प्राप्त दलका जिल्लास्थित प्रमुख वा प्रतिनिधि -सदस्य
- (ज) नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको जिल्लास्थित प्रमुख -सदस्य
- (झ) गैरसरकारी महासङ्घको जिल्लास्थित प्रमुख -सदस्य
- (ञ) नेपाल पत्रकार महासङ्घको जिल्लास्थित प्रमुख -सदस्य
- (ट) उद्योग वाणिज्य महासङ्घको जिल्लास्थित प्रमुख -सदस्य
- (ठ) प्रमुख जिल्ला अधिकारीले तोकेको अधिकृत -सदस्य सचिव

(२) जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :-

- (क) परिषद्, कार्यकारी समिति तथा प्रदेश समितिबाट स्वीकृत नीति, योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न सहयोग गर्ने, गराउने,
- (ख) जिल्लाको विपद् प्रतिकार्य योजना तयार गरी लागू गर्ने, गराउने,
- (ग) जिल्लास्तरमा रहेका आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रको सञ्चालन गर्ने,
- (घ) उपलब्ध स्रोतको उच्चतम प्रयोग तथा प्रवाह गरी विपद् प्रभावित क्षेत्रमा खोजी तथा उद्धार गर्ने,

कृष्ण बहादुर शाही
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

- (ड) नेपाल सरकारबाट स्वीकृत मापदण्ड अनुसार राहत वितरण गर्ने, गराउने तथा जिल्लास्थित सरकारी तथा गैरसरकारी कार्यालयलाई सोही अनुसार राहत वितरण गर्न लगाउने,
- (च) विपद् प्रभावित क्षेत्रमा आवश्यकता अनुसार यातायात तथा मानिसको आवत जावतमा नियन्त्रण गर्ने,
- (छ) विपद्का कारण सिर्जित फोहोर तथा अन्य अनावश्यक वस्तु हटाउने वा हटाउन लगाउने,
- (ज) विपद्को समयमा मृत्यु भएका मानिसको शव तथा जनावरको व्यवस्थापन गर्ने, गराउने,
- (झ) आपत्कालीन अवस्थामा विपद् प्रभावित व्यक्तिहरूको लागि आश्रय गृहको व्यवस्था गर्ने,
- (ञ) विपद्को समयमा तत्काल परिचालन हुन सक्ने गरी सुरक्षा निकायलाई दुरुस्त राख्न लगाउने,
- (ट) विपद् प्रभावित क्षेत्रमा खानेपानी, खाद्यान्न, लत्ताकपडा तथा औषधि उपचार जस्ता अत्यावश्यक वस्तुको प्रबन्ध गर्ने,
- (ठ) विपद् प्रभावित क्षेत्रमा तत्काल आवश्यक पर्ने अस्थायी भौतिक संरचनाहरूको निर्माण गर्न लगाउने,
- (ड) विपद्को अवस्थामा स्थानीयस्तरमा उपलब्ध सरकारी, गैरसरकारी एवं निजी यातायातका साधन, यन्त्र, सरसामान, खाद्य सामान आदि कानून बमोजिम नियन्त्रणमा लिई प्रयोग गर्ने वा गर्न लगाउने,
- (ढ) विपद्को जोखिममा रहेका वा विपद् प्रभावित क्षेत्रमा रहेका असुरक्षित भवनहरू भत्काउन लगाउने,
- (ण) असुरक्षित भवन तथा स्थानमा रहेका विपद् प्रभावित व्यक्तिहरूलाई सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गर्ने,

कृष्ण बहादुर शाही
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

- (त) विपद् प्रभावित क्षेत्रमा स्वयंसेवक, विशेषज्ञ तथा परामर्शदातालाई परिचालन गर्ने र सोको सुपरिवेक्षण गर्ने,
- (थ) राष्ट्रिय वा अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाहरूबाट गरिने उद्धार तथा राहत एवं सहयोग आदि क्रियाकलापको समन्वय गर्ने,
- (द) विपद्को समयमा खोज, उद्धार तथा राहत र पुनर्लाभ सम्बन्धी कार्यको लागि स्थानीय तह लगायत सम्बन्धित निकायहरूसँग समन्वय गर्ने,
- (ध) विपद् पश्चात आउन सक्ने सहायक प्रकोपहरूको न्यूनीकरणका लागि आवश्यक कार्यहरू गर्ने,
- (न) विपद् प्रभावित क्षेत्रमा सङ्कटग्रस्त क्षेत्र घोषणा गर्नु पर्ने अवस्था रहेमा नेपाल सरकार समक्ष सिफारिस गर्ने,
- (प) विपद् सम्बन्धी सूचना प्रवाह गर्ने,
- (फ) उद्धार तथा राहत कार्यक्रमको प्रगति विवरण प्राधिकरणमा पठाउने,
- (ब) विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धमा तोकिए बमोजिमका अन्य काम गर्ने, गराउने ।

(३) जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको सचिवालय, बैठक सम्बन्धी कार्यविधि र अन्य व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

१७. **स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति** : (१) गाउँ कार्यपालिकाको अध्यक्ष वा नगर कार्यपालिकाको प्रमुखको अध्यक्षतामा प्रत्येक गाउँपालिका तथा नगरपालिकामा तोकिए बमोजिमको स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति रहनेछ ।

(२) स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :-

- (क) परिषद्बाट स्वीकृत राष्ट्रिय नीति तथा योजना एवम् कार्यकारी समिति र प्रदेश विपद् व्यवस्थापन

२२

५०

कृष्ण बहादुर शाही
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

- समितिबाट स्वीकृत एकीकृत तथा क्षेत्रगत नीति योजना र कार्यक्रम अनुरूप हुने गरी स्थानीय विपद् व्यवस्थापन योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने,
- (ख) स्थानीय तहलाई विपद् व्यवस्थापनका लागि बजेट विनियोजन गर्न लगाउने,
- (ग) सरकारी, निजी एवम् गैरसरकारी संस्था, स्थानीय स्वयंसेवक, सामाजिक परिचालक लगायत सम्बन्धित सबै पक्षको समन्वय र संलग्नतामा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्ने, गराउने,
- (घ) स्थानीय तहका पदाधिकारी, कर्मचारी, स्वयंसेवक, सामाजिक परिचालक तथा समुदायलाई विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धमा प्रशिक्षण दिने व्यवस्था मिलाउने,
- (ङ) भौतिक संरचना निर्माण गर्दा भवनसंहिता लगायत अन्य स्वीकृत निर्देशिका वा मापदण्डको पालना गराउने,
- (च) स्थानीय समुदायलाई विपद्प्रति जागरुक बनाउन, विपद्सँग सम्बन्धित योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्न तथा विपद्को घटना हुनासाथ प्रतिकार्यका लागि परिचालित हुन वडा वा समुदायस्तरमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य समिति गठन गर्ने,
- (छ) विपद् प्रतिकार्यका लागि आपत्कालीन नमूना अभ्यास गर्ने, गराउने,
- (ज) विपद् प्रभावित क्षेत्रमा उद्धार तथा राहतको व्यवस्था गर्ने,
- (झ) विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धमा सार्वजनिक संस्था तथा व्यावसायिक प्रतिष्ठानले यस ऐन बमोजिम कार्य गरे नगरेको अनुगमन गर्ने,

- (अ) स्थानीय तहमा विपद् व्यवस्थापन सूचना प्रणाली तथा पूर्वचेतावनी प्रणालीको विकास र सञ्चालन गर्ने, गराउने,
- (ट) स्थानीय स्तरमा आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रको स्थापना र सञ्चालन गर्ने,
- (ठ) विपद्मा परी हराएका, बिग्रेका वा नष्ट भएका कागजातको यकिन तथ्याङ्क अद्यावधिक गरी राख्न लगाउने,
- (ड) विपद्बाट प्रभावित घरपरिवारको पहिचान, स्तर निर्धारण तथा परिचयपत्र वितरण गर्ने, गराउने,
- (ढ) विपद्को समयमा प्रयोग गर्न सकिने गरी वारुणयन्त्र लगायतका अन्य उपकरणहरू तयारी हालतमा राख्न लगाउने,
- (ण) कार्यकारी समिति, प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समिति तथा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको निर्णय अनुसार विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी अन्य कार्य गर्ने, गराउने,
- (त) विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धमा तोकिए बमोजिमका अन्य कार्य गर्ने, गराउने ।

(३) स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको सचिवालय, बैठक सम्बन्धी कार्यविधि र अन्य व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

कर्ण बहादुर शाही
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

जिल्ला विषयगत अगुवा संस्था (District cluster lead agency) को कार्यशर्त

जिल्ला विषयगत अगुवा संस्था भन्नाले :

कुनै क्षेत्रमा परेको समस्या समाधानमा समन्वय गर्न जिल्लामा तोकिएको प्राविधिक क्षमता भएको तथा अधिकारप्राप्त व्यक्ति संस्था वा निकायलाई जिल्ला विषयगत अगुवा संस्था भनिन्छ ।

अनूसूची ३: जिल्ला अगुवा सहयोगी संस्था (DLSA) को कार्यशर्त निर्देश

जिल्ला अगुवा सहयोगी संस्थाको मुख्य भूमिका जिल्लामा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलाप गर्न जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्ने सिलसिलामा जिल्लामा कार्यरत सबै निकायका बीच छलफल गर्न साझा मञ्च प्रदान गरी आवश्यक सहजकर्ताको कार्य गरी तत्कालीन कार्यमा जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समितिलाई सहयोग प्रदान गर्नु हो ।

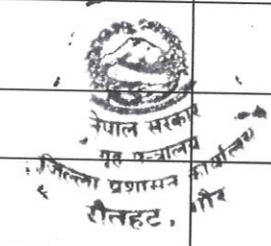
मुख्य भूमिका यसप्रकार हुनेछ :

- सबै निकायहरुको सहकार्यमा जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमामा सहयोग गर्ने ।
- तत्कालीन जिल्ला दैवी प्रकोप उद्धार समितिसंग समन्वय गरी अन्तिम कार्यशाला गर्नु अघि बैठकहरु संचालन गर्ने ।
- प्राविधिक तथा वित्तिय, द्वितिय स्रोतबाट विपद् सम्बन्धी तथ्याङ्क संकलन, प्रकोप जोखिम विश्लेषण आदि कार्यमा समन्वय गर्ने वा सहयोग प्रदान गर्ने ।
- प्रभावकारी प्रतिकार्य पूर्वतयारीको लागि मुख्य सिद्धान्त वा न्यूनतम मापदण्डका वारेमा समन्वय गर्ने ।
- गतवर्षमा अनुभवको आधारमा सफलता, चुनौती तथा खाडल पहिचान गर्ने ।
- विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा प्रकृत्यामा सबै विषयगत क्षेत्रका अगुवा तथा सदस्य संस्थाहरु लगायत अन्य सरोकारवालाहरुको सहभागिता सुनिश्चित गर्ने ।
- अन्तिम कार्यशालाको नतिजा तयार गर्ने र जिल्लामा कार्यरत मानवीय सहायतामा संलग्न निकायहरु माझ प्रवाह गर्ने । क्षेत्रीय तथा केन्द्रिय तहमा प्रतिवेदन दिने साथै नपा/गा.पा. स्तरसम्म जानकारी गराउने आदि ।

कृष्ण बहादुर शाही
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

अनूसूची ४: एम्बुलेन्स सेवा सम्बन्धी जानकारी विवरण

SN	Name of the Organization	Address (including phone, fax & email)	त्युभक या बदगबलअभ खजषुअभक ९भाना त्यथयतब, त्वव	कभचखषुअभ कतबचतभम धभवच
1	Gaur Hospital	९८४५१३५४४३ ०५५ ५२०३२८		
2	" " - 2	९८४५१७११४५		
3	Rural Development Centre (RDC) Nepal Gaur, Rautahat	९८४५६०६५७५		
4	Nepal Health Development Club, Gaur -1	९८४५२८०४५८		
5	Jingadwa Community	९८४५०५९२१४		
6	Katahariya PHC	९८०७२१६२७२		
7	Garuda SHP	९७४५०४४४४५		
8	Garuda Bazaar -1	९८४५०९४५३७		
9	Garuda Bazaar - 2	९८४५०३७६४४		
10	Sampark Nepal, Chapur	९८४५२६८६२५		
11	Cha.pur	०५५ ५४०१४७		
12	Judibela HP	९८४५२३८७८२		
13	Samaj Bikas Abhiyan, Chapur	०५५ ५४०७८०		
14	Safal Nepal, Chapur	९८४५०९२९९२		
15	Samaj Swasthya Abhiyan, Chapur	०५५ ५४०३६०		
16	Sahara Nepal	९८४५०३७३४७		
17	Lions Club, Chapur	०५५ ५४०३४५		
18	Laxmipur, Arun Jayaswal	९८४५०३७६६४		
19	Setnath Chaudhary, Sibanagar	९८५५०४०१८५		
20	Samanpur	९८४५३८०६९०		
21	Jan Kalyan Seba, Gaur (Na 2 cha 3284)	९८४५२१६५३६		
22	Jan Kalyan Seba, Gaur (Na 1 cha 8768)	९८४५२१६५३६		

अनूसूची ५: मनसून पूर्वतयारी कार्ययोजना २०७९

मनसूनको समयमा हुन सक्ने जोखिमलाई न्यूनिकरण गर्न तयार गरिएको आपतकालीन कार्ययोजना					
क्र. स.	के गर्ने	कसरी गर्ने	कहिले गर्ने	कसले गर्ने	समन्वय गर्ने निकाय
पूर्वतयारी					
१	मनसून पूर्वतयारी कार्याशाला गोष्ठी	आर. डि. सी. नेपालसँग समन्वय गरेर	जेष्ठ-१५ सम्म	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको आयोजनामा आर. डि. सी. नेपाल/अक्सफाम नेपाल	जिल्ला प्रशासन कार्यालय
२	कार्ययोजना निर्माण	विभिन्न सरोकारवालाहरुको भेला गराएर	जेष्ठ मसान्त भित्र	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, आर. डि. सी. नेपाल र रेडक्रस सासाइटी	जिल्ला प्रशासन कार्यालय
३	उद्धार सामाग्रीको अवस्था विश्लेषण	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, रेडक्रस सोसाइटी तथा सुरक्षा निकायहरूसँग समन्वय गरी	जेष्ठ मसान्त भित्र	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति तथा सुरक्षा निकाय	जिल्ला प्रशासन कार्यालय
४	उद्धारमा संलग्नहुने जनशक्तिको विवरण संकलन गरी अधावधिक गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, रेडक्रस सोसाइटी तथा सुरक्षा निकायहरूसँग समन्वय गरी	जेष्ठ मसान्त भित्र	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, आर. डि. सी. नेपाल र रेडक्रस सासाइटी	जिल्ला प्रशासन कार्यालय
५	खुला आश्रय स्थलको अधावधिक गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, रेडक्रस सोसाइटी तथा सुरक्षा निकायहरूसँग समन्वय गरी	जेष्ठ मसान्त भित्र	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, आर. डि. सी. नेपाल र रेडक्रस सासाइटी	जिल्ला प्रशासन कार्यालय
६	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बसी पूर्वतयारी गर्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारीहरूसँग छलफल गरी	जेष्ठ मसान्त भित्र	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	जिल्ला प्रशासन कार्यालय
७	राहत कोषमा राहत रकमको व्यवस्था मिलाउने ।	गृह मन्त्रालय, सरकारी, गैर सरकारी तथा दातृ निकायहरूसँग समन्वय गरेर	जेष्ठ मसान्त भित्र	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	केन्द्रीय विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह
८	पूर्व सूचना प्रणालीको व्यवस्था गर्ने ।	स्थानीय तह तथा आर. डि. सी. नेपालसँग समन्वय गरी	जेष्ठ मसान्त भित्र	आर. डि. सी. नेपाल	जिल्ला प्रशासन कार्यालय
९	सुचना तथा संदेश संप्रेषण ।	विभिन्न एफ. एमहरूसँग समन्वय गरेर	असार -१, भाद्र मसान्त सम्म	एफ. एम, मेडिया तथा सामाजिक सञ्जाल	नेपाल पत्रकार महासंघ, रौतहट

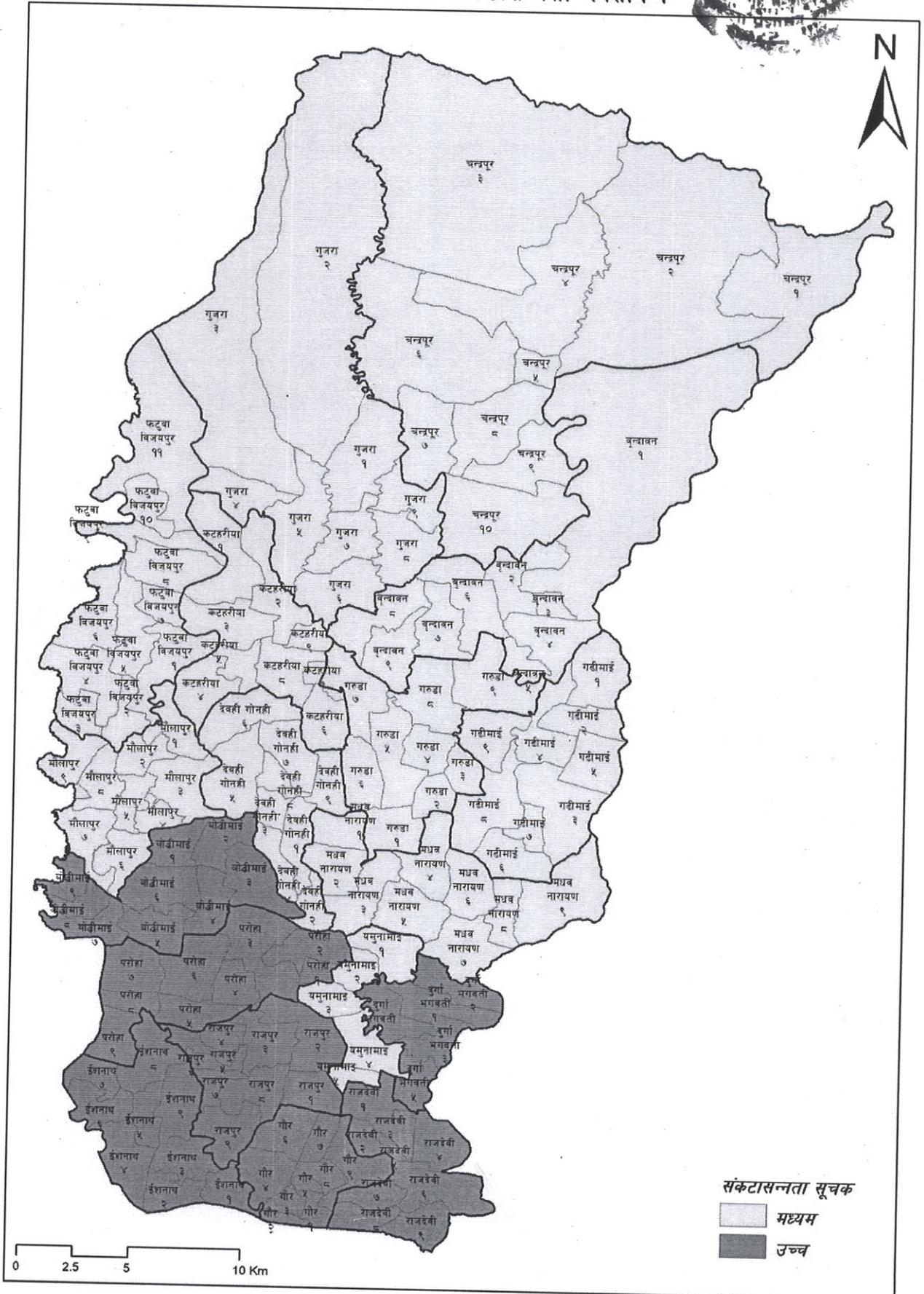

कृष्ण बहादुर शाही
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

१०	भत्किएको तटबन्धहरूको पूननिर्माण गर्ने	जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण डिभिजनसँग निरन्तर समन्वय गरेर	असार -२० गते सम्म	जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण डिभिजन, बारा	स्थानीय तहहरू
२	खोज तथा उद्धार				
२.१	जनशक्ति परिचालन	नेपाली सेना, सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल प्रहरी, आर डि सी नेपाल तथा रेडक्रस सोसाइटीसँग समन्वय गरी	विपद्को समयमा वा आवश्यकता अनुसार	नेपाली सेना, सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल प्रहरी, आर डि सी नेपाल, आर आर एन तथा रेडक्रस सोसाइटी	जिल्ला प्रशासन कार्यालय
२.२	सुरक्षित आश्रय स्थलको पहिचान	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, स्थानीय तह, नेपाली सेना, शसस्त्र प्रहरी बल, नेपाल प्रहरी तथा रेडक्रस सोसाइटीका प्रतिनिधिहरूसँग अवलोकल, अनुगमन गरेर	जेष्ठ १५ गतेसम्म	आर. डि. सी. नेपाल, रेडक्रस सोसाइटी	जिल्ला प्रशासन कार्यालय
२.३	सुरक्षित आश्रयमा स्थलमा लैजान	नेपाली सेना, सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल प्रहरी, आर डि सी नेपाल तथा रेडक्रस सोसाइटीसँग रहेको जनशक्ति परिचालन गरेर	विपद्को समयमा वा आवश्यकता अनुसार	स्थानीय तह, नेपाली सेना, सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल प्रहरी तथा रेडक्रस सोसाइटी	जिल्ला प्रशासन कार्यालय
२.४	अस्थायी वास स्थान निर्माण	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, स्थानीय तह, नेपाली सेना, सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल प्रहरी तथा रेडक्रस सोसाइटीका जनशक्ति परिचालन गरेर	विपद्को समयमा वा आवश्यकता अनुसार	नेपाली सेना, सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल प्रहरी तथा रेडक्रस सोसाइटी	जिल्ला प्रशासन कार्यालय
२.५	पिडितको तथ्यांक संकलन	स्थानीय तह तथा रेडक्रस सोसाइटीका जनशक्ति परिचालन गरेर	विपद्को समयमा वा आवश्यकता अनुसार	स्थानीय तह तथा रेडक्रस सोसाइटी	जिल्ला प्रशासन कार्यालय
२.६	तत्काल राहत वितरण	विभिन्न सरकारी, गैर सरकारी तथा दातृ निकायहरूसँग समन्वय गरेर तुरुन्त आवश्यक राहत वितरण गर्ने	विपद्को समयमा वा आवश्यकता अनुसार	स्थानीय तह, आर. डि. सी., अक्सफाम, यूनिसेफ, यूएनएफपीए, रेडक्रस सोसाइटी तथा विभिन्न दातृ निकाय	जिल्ला प्रशासन कार्यालय
३	पिडितको पूनस्थापनाका लागि पहल गर्ने	विभिन्न सरकारी, गैर सरकारी तथा दातृ निकायहरूसँग समन्वय गरेर	विपद् भएको लगत्तै	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	जिल्ला प्रशासन कार्यालय

अनूसूची ५: रौतहट जिल्लाको संकटासन्नता नक्साकन

रौतहट जिल्लाको संकटासन्नता नक्साकन

श्रोत: जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

कृष्ण बहादुर शाही
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

अनूसूची ६ : विपद्को किसिम र श्रोतको विवरण

सि.नं	आ.व.	घटना मिति	मृतकको नाम	उमेर	लिङ्ग	ठेगाना	विपद्को किसिम	कै.
१	०७१/०७२	२०७२/११/०५	अध्या देवी	७०	महिला	गौर न.पा. - ४	आगलगी	
२	"	२०७३/०१/०५	जमिला खातुन	४५	महिला	झुनखुन्वा - ६	आगलगी	
३	"	२०७३/०३/१६	सरोज महतो	१५	पुरुष	ईनर्वा वडा नं. ४	चट्याड	
४	"	२०७३/०३/१६	रामसागर महतो	१६	पुरुष	ईनर्वा वडा नं. ४	चट्याड	
५	०७२/०७३	२०७३/०४/०६	दिनेश भगत माली	३०	पुरुष	राजपुर (फ) ७	आगोलाग ी	
६	"	२०७३/०७/०६	बसन्त यादव	२८	पुरुष	गरुडा न.पा. ३	स्यालको टोकाई	
७	"	२०७३/०७/१९	मंगल महतो	८०	पुरुष	गरुडा न.पा. ३	स्यालको टोकाई	
८	"	२०७४/०३/१८	सरोज यादव	१७	पुरुष	गढीमाई न.पा. ६	चट्याड	
९	"	२०७४/०३/१८	विश्वनाथ यादव	४५	पुरुष	गढीमाई न.पा. ६	चट्याड	
१०	"	२०७४/०४/१३	कल्पी देवी दास	४५	महिला	गुजरा न.पा. ४	आगलागी	
११	"	२०७४/०४/२९	जगिया देवी	६५	महिला	देवाहिगोनाही न.पा. २	बाढी	
१२	"	"	कोसिला देवी	४०	महिला	दुर्गाभगवती गा.पा. ६	बाढी	
१३	"	"	चन्दन किशोर यादव	३५	पुरुष	परोहा न.पा. ३	बाढी	
१४	"	"	समीला यादव	२७	महिला	परोहा न.पा. ३	बाढी	
१५	"	"	सुमिन्त्रा यादव	५४	महिला	परोहा न.पा. ३	बाढी	
१६	"	"	ललिता यादव	३८	महिला	परोहा न.पा. ३	बाढी	
१७	"	"	छोटी कुमारी यादव	३	महिला	परोहा न.पा. ३	बाढी	
१८	"	"	सरोज कुमार यादव	२५	पुरुष	परोहा न.पा. ३	बाढी	
१९	"	"	सकिल देवान	१४	पुरुष	ईशनाथ न.पा. ९	बाढी	

२०	"	"	मोहमद प्रवेज मुशर्फ साह	१६	पुरुष	गौर न.पा.३	बाढी
२१	"	"	शेख हुसेन	४५	पुरुष	राजपुर न.पा.६	बाढी
२२	०७४/०७५	२०७४/०४/३०	सरफली राय भाट	१६	पुरुष	दुर्गाभगवती गा.पा.६	बाढी
२३	"	"	अनिकेत सिंह	११	पुरुष	गौर न.पा.६	बाढी
२४	"	२०७४/०४/३१	समिम देवान	३५	पुरुष	गौर न.पा.६	बाढी
२५	"	"	सुरेश भन्ने हुसेनी साह	३०	पुरुष	गौर न.पा.६	बाढी
२६	"	"	मलाही राम भन्ने नागिन्द्र महारा	१८	पुरुष	गुजरा न.पा.७	बाढी
२७	"	२०७४/०४/३१	राम बालक साह	२२	पुरुष	परोहा न.पा.२	बाढी
२८	"	२०७४/०९/१६	महर्जन ठाकुर हजाम	५५	पुरुष	गढीमाई न.पा.४	चिसो
२९	"	२०७४/०९/१९	नेक महमद मंसुरी	५०	पुरुष	जि.सर्लाही गोडैता न.पा.५	चिसो
३०	"	२०७४/०९/२३	मरछिया देवी पटेल	६५	महिला	परोहा न.पा.९	चिसो
३१	"	२०७४/०९/२३	शेख समिम	४५	पुरुष	परोहा न.पा.२	चिसो
३२	"	२०७४/०९/२४	नसिरुल्ला खतुन	७०	महिला	परोहा न.पा.९	चिसो
३३	"	२०७४/०९/२४	अलक प्रसाद सिंह	६४	पुरुष	राजदेवी न.पा.९	चिसो
३४	"	२०७४/०९/२५	फुल कुमारी देवी	४३	महिला	गुजरा न.पा.७	चिसो
३५	"	२०७४/०९/२५	सकलि देवी	६२	महिला	दुर्गाभगवती गा.पा.५	चिसो
३६	"	२०७४/०९/२६	रामलगन प्रसाद पटेल	६०	पुरुष	परोहा न.पा.९	चिसो
३७	"	२०७४/०९/२६	सिया देवी	७०	महिला	गौर न.पा.४	चिसो
३८	"	२०७४/०९/२६	भिछु ठाकुर हजाम	६५	पुरुष	गढीमाई न.पा.७	चिसो
३९	"	२०७४/०९/२७	रेखा कुमारी यादव	१	महिला	माधवनारायण न.पा.४	चिसो
४०	"	२०७४/०९/२८	रामबृक्ष साह	७४	पुरुष	गढीमाई न.पा.६	चिसो

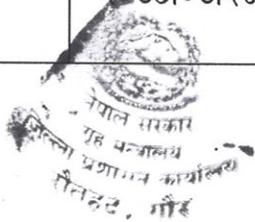
४१	”	२०७४/०९/२८	राम चन्द्र साह	५५	पुरुष	बौधीमाई न.पा.१	चिसो
४२	”	२०७४/०९/२८	धुपनी देवी साह	६५	महिला	माधवनारायण न.पा.७ हाल कटहरीया न.पा.६	चिसो
४३	”	२०७४/०९/२९	बतहा भन्ने बिश्चनार्थ पासवान	६५	पुरुष	गढीमाई न.पा.२	चिसो
४४	”	२०७४/०९/२९	शेख ईद्रिश	६५	पुरुष	कटहरिया न.पा.५	चिसो
४५	”	२०७४/०९/२९	गुगली राउत मेस्तर	७०	पुरुष	दुर्गाभगवती गा.पा.३	चिसो
४६	”	२०७४/०९/२९	असर्फी बैठा	७२	पुरुष	गढीमाई न.पा.३	चिसो
४७	”	२०७४/०९/३०	मडु हजरा	६५	पुरुष	माधवनारायण न.पा.६	चिसो
४८	”	२०७४/०९/२९	राम प्रसाद कलवार	४८	पुरुष	फतुवा बिजयपुर न.पा.८	चिसो
४९	”	२०७४/०९/३०	सरस्वती अधिकारी	५९	महिला	चन्द्रपुर न.पा.७	चिसो
५०	”	२०७४/१०/०२	रामेश्वर भन्ने अरबिन्द दुबे	४५ दिन	पुरुष	गौर न.पा.७	चिसो
५१	”	२०७४/१०/०२	तेजा ठाकुर हजाम	५१	पुरुष	गरुडा न.पा.५	चिसो
५२	”	२०७४/१०/०५	माहादेव साह कलवार	७१	पुरुष	बौधीमाई न.पा.१	चिसो
५१	”	२०७४/१०/०६	रामाश्रय राय यादव	७४	पुरुष	परोहा न.पा.४	चिसो
५२	”	२०७४/१०/०६	अन्होती बैठा	६८	पुरुष	देवाहीगोनाही न.पा.-३	चिसो
५३	”	२०७४/१०/१९	बलि दास	३१	पुरुष	दुर्गाभगवती गा.पा.५	चिसो
५४	”	२०७५/०३/१६	मनिष कुमार साह	१७	पुरुष	राजपुर न.पा. २	चट्याड
५५	०७५/०७६	२०७५/०५/०९	रुना देवी कुर्मी	४२	महिला	ईशनाथ न.पा. ४	डुगां दुर्घटना
५६	”	२०७५/०५/०९	शान्ति देवि साह	६०	महिला	ईशनाथ न.पा. ४	डुगां दुर्घटना
५७	”	२०७५/०५/१०	ओम प्रकाश चनौ	१६	पुरुष	गौर न.पा. ४	डुगां दुर्घटना

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
रौतहट, गौर

६०

कृष्ण बहादुर शाही
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

५८	„	२०७५/०५/१०	उषा कुमारी	१५	महिला	गौर न.पा. ४	डुगां दुर्घटना
५९	„	२०७५/०५/१३	ईन्दु देवि	३५	महिला	गौर न.पा. ४	डुगां दुर्घटना
६०	„	२०७५/११/०९	गान्धी देवी	६५	महिला	माधवनारायण न.पा.६	आगलागी
६१	„	२०७६/०२/१६	जयाती राउत कुर्मी	४५	पुरुष	मौलापुर न.पा.९	चट्याड
६२	„	२०७६/१२/२६	राम सखिया देवी चमार	६५	महिला	देवाही गोनाहि न.पा. ३	हावाहुरी
६३	२०७८/०७/९	२०७८/०४/०९	सुवाष साह सोनार	४	पुरुष	गरुडा न.पा.बडा न.५ शिवनगर बस्ने	डुबी
६४	„	२०७८/०४/०९	अनुस्का कुमारी	३	महिला	देवाहीगोनाही न.पा.-२ लक्ष्मिनिया	डुबी
६५	„	२०७८/०४/२१	नन्दनी कुमारी पासवान	३	महिला	देवाही गोनाही न.पा. वडा न.७ (उचिडिह) टोल	डुबी
६६	„	२०७८/०५/०४	समैया खातुन	७	महिला	परोहा न.पा.-४ पोखरिया	डुबी
६७	„	२०७८/०५/०५	कृति राम	२	महिला	गुजरा न.पा.९ सिमराभवानीपुर	डुबी
६८	„	२०७८/०५/१९	रविराज जयसवाल	१८	पुरुष	बौधीमाई न.पा.-०९ सरमुजवा	डुबी
६९	„	२०७८/०५/३१	निशु कुशवाहा	१०	महिला	कटहरिया न.पा.६ बस्ने	डुबी
७०	„	२०७८/०५/३१	मुस्कान कुमारी	१४	महिला	वृन्दाबन न.पा.१	डुबी
७१	„	२०७८/०६/०१	ज्योती कुमारी साह	२	महिला	देवाही गोनाही न.पा. ६ कर्कच	डुबी
७२	„	२०७८/०६/०८	सुखल दास	५०	पुरुष	चन्द्रपुर न.पा.७ नयाँबस्ति	डुबी
७३	„	२०७८/०७/०८	शिवत सवान	७	पुरुष	माधवनारायण नं. - ०१ दिपही	डुबी
७४	„	२०७८/०७/१३	.....	८ महि ना	महिला	गरुडा न.पा. १ जयनगर	डुबी
७५	„	२०७८/०७/२४	नवराज लामा	१८	पुरुष	रौतहट चन्द्रपुर न.पा.१ नुनथर	डुबी

७६	"	२०७८/०८/०१	कुश हजरा	३	पुरुष	देवाहीगोनाही न.पा. वडा न.-७ (उचिडिह)	डुबी
७७	"	२०७८/०८/०२	सन्ध्या कुमारी साह	१८ महि ना	महिला	ईशनाथ न.पा.-१ बन्जरहा टोल	डुबी
७८	"	२०७८/०८/२६	दिपिका कुमारी महतो	१	पुरुष	गरुडा न.पा.-५ शिवनगर	डुबी
७९	"	२०७८/०८/२८	शेख एकवाल खान	३५	पुरुष	गौर न.पा.१ स्थित शिवालय	डुबी
८०	"	२०७८/०९/०७	नागेन्द्र महतो	६०	पुरुष	कटहरिया न.पा.वडा न.४ बहादुरपुर	डुबी
८१	"	२०७८/०९/१५	निराहसन अन्सारीको	४०	पुरुष	फतुवा बिजयपुर न.पा.वडा नं.-६	डुबी
८२	"	२०७८/१०/०१	अमन मल्लिक	३१	पुरुष	चन्द्रपुर न.पा.-१ नुनथर	डुबी
८३	"	२०७८/१०/२१	दिबया कुमारी दास	२	महिला	कटहरिया न.पा.वडा न.-५ कटहरिया	डुबी
८४	"	२०७८/११/२१	उज्वल राई	४	पुरुष	गुजरा न.पा.२ मैरा	डुबी
८५	"	२०७८/१२/३	कमल उपाध्याय	३०	पुरुष	चन्द्रपुर न.पा.२	डुबी
८६	"	२०७८/१२/१९	शेख हफिज	८०	पुरुष	राजपुर न.पा.-२ फतुवा टोल	डुबी
८७	"	२०७८/१२/२७	कंचन गोले	५	महिला	चन्द्रपुर न.पा.१ बजारटोल	डुबी
८८	"	२०७९/०१/०८	निरज लोप्चन	१८ महि ला	पुरुष	चन्द्रपुर न.पा.२ फुलबारि	डुबी
८९	"	०७८/०४/२७	उपेन्द्र नाथ	५०	पुरुष	यमुनामाई गा.पा. ३ भाजखोला	बगाई
९०	"	२०७८/०६/१०	चिन्दु पासवान	११	पुरुष	राजदेवी न.पा.वडा नं.०९ ब्रह्मपुरी	बगाइ
९१	"	२०७८/०६/१६	सुकराज थोकर	१४	पुरुष	चन्द्रपुर न.पा.३ गैडाटार	बगाइ
९२	"	२०७८/०४/०४	हरी महतो कोइरी	४५	पुरुष	रौतहट बौधिमाई न.पा.-९ सरमुजवा	करेनट लगेर मृत्यु
९३	"	२०७८/०४/०८	कुल बहादुर राउत	२७	पुरुष	चन्द्रपुर न.पा.८ बस्तिपुर	करेनट लगेर मृत्यु
९४	"	२०७८/०४/१३	फुलादेवी राम	३५	महिला	गौर न.पा.३ पोखरियाटोल	करेनट लगेर मृत्यु

६२

कृष्ण बहादुर शाही
मुख्य जिल्ला अधिकारी

९५	"	२०७८।०४।२०	नेहा कुमारी यादव	१३	महिला	बौधिमाई न.पा.७	करेनट लगेर मृत्यु
९६	"	२०७८।०४।२६	नेमतुलाह शेख	१६	पुरुष	परोहा न.पा.-३ तैजापाकड	करेनट लगेर मृत्यु
९७	"	२०७८।०४।३२	यासमिन खातुन	१५	महिला	गौर न.पा.-५	करेनट लगेर मृत्यु
९८	"	२०७८।०५।११	कदिर मिया	४०	पुरुष	गुजरा न.पा.८ जयराजपुर	करेनट लगेर मृत्यु
९९	"	२०७८।०५।१२	लालबाबु सहनी	२५	पुरुष	राजदेवी न.पा.-०७ मुडवलवा	करेनट लगेर मृत्यु
१००	"	२०७८।०५।२२	शेख कमरुल्लाद	३५	पुरुष	फतुवा बिजयपुर न.पा.१	करेनट लगेर मृत्यु
१०१	"	२०७८।०५।३०	हरि मण्डल	४५	पुरुष	माधव नारायान न.पा. ८	करेनट लगेर मृत्यु
१०२	"	२०७८।०७।०६	अफजल ओसता	८	पुरुष	ईशनाथ वडा नं.-०८	करेनट लगेर मृत्यु
१०३	"	२०७८।०७।१८	सहारा खातुन	३५	महिला	राजपुर न.पा.-१ बहुअर्वा	करेनट लगेर मृत्यु
१०४	"	२०७८।०७।२४	राम विलास ठाकुर	४५	पुरुष	कटहरीया न.पा.-३	करेनट लगेर मृत्यु
१०५	"	२०७८।०८।०६	आशा देवि	१८	महिला	चन्द्रपुर न.पा.५	करेनट लगेर मृत्यु
१०६	"	२०७८।११।०३	प्रेम राय यादव	६०	पुरुष	गौर न.पा.-४ टिकुलीया	करेनट लगेर मृत्यु
१०७	"	२०७८।११।१०	राम बहादुर मल्ल	२८	पुरुष	चन्द्रपुर न.पा.१	करेनट लगेर मृत्यु
१०८	"	२०७८।११।१९	रामपुकार चौधरी	४०	पुरुष	चन्द्रपुर न.पा.-६ तल्लोबजार	करेनट लगेर मृत्यु
१०९	"	२०७८।१२।०४	पुनम कुमारी यादव	७	महिला	इशनाथ न.पा. ९ लौतना	करेनट लगेर मृत्यु
११०	"	२०७८।१२।१३	उर्मिला देवी तिवारी	४५	महिला	गौर न.पा.८ पुरेनवा	करेनट लगेर मृत्यु
१११	"	२०७९।०२।१२	कमलेश कुमार राम	९	महिला	देवाही गोनाही न.पा. वडा न.६	करेनट लगेर मृत्यु
११२	"	२०७९।०३।०९	पुजा कुमारी	१४	महिला	गढीमाई न.पा.वडा न.९ ईर्नवा	करेनट लगेर मृत्यु
११३	"	२०७९।०३।११	शोभा कुमारी यादव	३०	महिला	बौधीमाई न.पा. ५	करेनट लगेर मृत्यु
११४	"	२०७९।०३।२४	जयमंगल अधिकारी चौधरी	४१	पुरुष	चन्द्रपुर न.पा.७ सार्कि	करेनट लगेर मृत्यु
११५	"	२०७९।०१।०९	प्रदिप चौधरी	३०	पुरुष	फतुवा विजयपुर न.पा.११	चट्याङ्ग बाट मृत्यु
११६	"	२०७९।१२।०८	रमिता कुमारी	१२	महिला	यमुनामाई गा.पा.३ राजपुर तुल्सी	चट्याङ्ग बाट मृत्यु

११७	"	२०७८/१०/०३	यूवराज गिरी	५७	पुरुष	चन्द्रपुर न.पा. ०८ मर्दर टोल	चिसोको कारण मृत्यु	
११८	"	२०७८।०६।१६	आकाश झा	७	पुरुष	दुर्गाभगवती गा.पा.- ०२ भलोहिया टोल	सर्पको डसाईको कारण मृत्यु	
११९	"	२०७९।२।३१	सुमित यादव	९	पुरुष	वृन्दावन न.पा.३ विश्रामपुर	सर्पको डसाईको कारण मृत्यु	
१२०	"	२०७८/१०/२१	फुलमतिया देवी	४५	महिला	बौधिमाई न.पा.१ अजगैबी	वर्षाको कारण घर भत्कीउर मृत्यु	

कृष्ण बहादुर शाही
सुदूरपश्चिम जिल्ला अधिकारी

अनूसूची ७: शीतलहर तथा जाडो आपतकालीन कार्य योजना

नेपालको सात प्रदेश मध्ये प्रदेश नं. २ अन्तर्गत रहेको आठ जिल्लाहरु मध्ये रौतहट जिल्ला पश्चिमबाट तेस्रो जिल्लाको रूपमा अवस्थित तराईको एक जिल्ला हो । यसको पश्चिममा बारा, उत्तरमा मकवानपुर र सिन्धुली, पूर्वमा सर्लाही र दक्षिणमा भारतको विहार राज्यको सितामढी र पूर्वी चम्पारण जिल्ला पर्दछ । यसको उचाई समुन्द्र सतहबाट १२२ मिटर देखि २४४ मिटर सम्म रहेको छ । यहाँ गर्मी महिनामा अति नै गर्मी र जाडो महिनामा अति जाडो हुने गर्दछ ।

जाडो याममा जाडोको कारण यस जिल्लामा प्रत्येक वर्ष ठुलो जनधनको क्षतिहुने गरेको हुँदा क्षतिलाई न्यूनीकरण गर्न विपद् व्यवस्थापनका क्षेत्रमा कार्य गर्ने जिल्ला भित्रका सबै सरकारी तथा गैर सरकारी संघसंस्थाहरुले शीतलहर तथा जाडो आपत कालिन कार्य योजना बनाई तयारी अवस्थामा रहने आवश्यकता देखिएकोमा यस अघि हुदै आएका कामलाई समेत समेटि मिति २०७७/०४/०६ गतेका दिन जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बसी शीतलहर तथा जाडो आपतकालिन कार्य योजना २०० लाई स्वीकृति गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने निर्णय गरियो । विपद् जोखिम न्यूनीकरण, खोज तथा उद्धार र राहत लगायतको कार्यहरु यसै कार्य योजना अनुसार सम्बन्धित निकायहरुले गर्ने समेत निर्णय गरियो

कार्य योजना

सि.नं.	क्रियाकलाप	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	समय
१	चिसो तथा शीतलहर पूर्व तयारी र पूर्व प्रबन्ध सम्बन्धी बैठक तुरुन्तै राख्ने ।	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति 	<ul style="list-style-type: none"> गृह मन्त्रालय आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय RDC Nepal, Mandawi, ECDC, PIN लगायतका अगैसस/गैससहरु/ जिल्लामा कार्यरत सुरक्षा निकायहरु नेपाल रेडक्रस सोसाइटी संचार सेवा प्रदाय संस्थाहरु संचार गृहहरु डिभिजन वन कार्यालय उद्योग वाणिज्य संघ पत्रकारहरु 	
२	जाडोको लागि आवश्यक पर्ने दाउरा तथा काठ समयमै उपलब्ध गराउने	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति 	<ul style="list-style-type: none"> गृह मन्त्रालय आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय RDC Nepal, Mandawi, ECDC, PIN लगायतका अगैसस/गैससहरु जिल्लामा कार्यरत सुरक्षा निकायहरु नेपाल रेडक्रस सोसाइटी संचार सेवा प्रदाय संस्थाहरु संचार गृहहरु डिभिजन वन कार्यालय 	

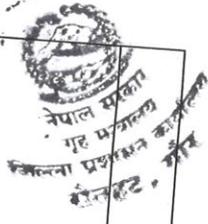
			<ul style="list-style-type: none"> • उद्योग वाणिज्य संघ • पत्रकारहरू 	
३	जाडोबाट बच्न कम्बल तथा न्यानो लुगाहरू विपन्न पीडीतहरूलाई उपलब्ध गराउने	<ul style="list-style-type: none"> • जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति • स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति 	<ul style="list-style-type: none"> • गृह मन्त्रालय • आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय • RDC Nepal, Mandawi, ECDC लगायतका अग्रेसरग्रेसहरू/ • जिल्लामा कार्यरत सुरक्षा निकायहरू • क्लोथ बैंकसंस्थाहरू/ • नेपाल रेडक्रस सोसाइटी • संचार सेवा प्रदाय संस्थाहरू • संचार गृहहरू • डिभिजन वन कार्यालय • उद्योग वाणिज्य संघ • पत्रकारहरू 	
४	स्वास्थ्य सम्बन्धी समस्यालाई रोकथाम गर्ने जनचेतना मूलक कार्यक्रम, स्वास्थ्यकर्मी, औषधीहरू र द्रुत प्रतिकार्य समुह परिचालन गर्ने ।	<ul style="list-style-type: none"> • जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति • स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति • जनस्वास्थ्य कार्यालय 	<ul style="list-style-type: none"> • गृह मन्त्रालय • स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय/जिल्ला अस्पताल/ • आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय • RDC Nepal, Mandawi, ECDC लगायतका अग्रेसरग्रेसहरू/ • जिल्लामा कार्यरत सुरक्षा निकायहरू • नेपाल रेडक्रस सोसाइटी • संचार सेवा प्रदाय संस्थाहरू • संचार गृहहरू • डिभिजन वन कार्यालय • उद्योग वाणिज्य संघ • पत्रकारहरू 	
५	आगलगी तथा निसासिने समस्याबाट बच्न सचेतना मूलक तथा सन्देश मूलक सूचना स्थानीय भाषामा	<ul style="list-style-type: none"> • जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति • स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति 	<ul style="list-style-type: none"> • गृह मन्त्रालय • आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय • RDC Nepal, Mandawi, ECDC लगायतका अग्रेसरग्रेसहरू/ 	

	समेत तयार गरी आम संचार माध्यम मार्फत प्रचार प्रसार गर्ने ।	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला स्थित अस्पतालहरु 	<ul style="list-style-type: none"> जिल्लामा कार्यरत सुरक्षा निकायहरु नेपाल रेडक्रस सोसाइटी अन्य सामाजिक संस्थाहरु संचार सेवा प्रदाय संस्थाहरु संचार गृहहरु पत्रकारहरु 	
६	कृषिबाली र पशुपंक्षीको क्षतिलाई न्यूनगर्न आवश्यक औषधोपचार तथा यसबाट बच्ने र बचाउने उपायहरुका सम्बन्धमा सन्देशमूलक सूचना प्रचार प्रसार गराउने र शीतलहरहरुको कारणबाट अन्नबाली/पशुपंक्षीको क्षतिभएमा कृषकहरुलाई मल, बीउ, पशुपंक्षी उपचार तथा प्राविधिक सहयोग जस्ता राहत तत्काल उपलब्ध गराउने ।	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति कृषि ज्ञान केन्द्र धानजोन पशुपंक्षी सम्बद्ध कार्यालयनिकाय/ 	<ul style="list-style-type: none"> गृह मन्त्रालय कृषि तथा पशु पंक्षी विकास मन्त्रालय आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय प्रदेश स्तरीय कृषि तथा पशुपंक्षी विकास जिल्लामा कार्यरत सुरक्षा निकायहरु नेपाल रेडक्रस सोसाइटी संचार सेवा प्रदाय संस्थाहरु संचार गृहहरु पत्रकारहरु 	
७	कुहिरो तथा हुस्सु लागेको समयमा संभावित सवारी दुर्घटनालाई न्यूनीकरण गर्न एक सर्वे समूह गठन त्यस्ता स्थानहरुको बउउप्लन गर्ने सोको आधारमा कुहिरो तथा हुस्सुबाट सडक दुर्घटना हुन	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति जिल्ला ट्राफिक प्रहरी कार्यालय डिभिजन सडक कार्यालय 	<ul style="list-style-type: none"> गृह मन्त्रालय आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय नेपाल प्रहरीट्राफिक कार्यालय/ जिल्लामा कार्यरत सुरक्षा निकायहरु नेपाल रेडक्रस सोसाइटी संचार सेवा प्रदाय संस्थाहरु संचार गृहहरु पत्रकारहरु 	

	सक्ने जोखिमयुक्त/सम्भावित सडकहरुमा विभिन्न सांकेतिक चिन्हहरु तथा सूचना मूलक सन्देशहरु राख्ने			
८	विद्यालयहरु चलेको अवस्थामा चिसो तथा शीतलहरबाट बच्न विद्यार्थीहरुलाई चेतनामुलक कार्यक्रमहरु	<ul style="list-style-type: none"> • जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति • स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति • शिक्षा तथा समन्वय इकाई • सम्बन्धित विद्यालय 	<ul style="list-style-type: none"> • गृह मन्त्रालय • विज्ञान प्रविधि तथा शिक्षा मन्त्रालय • आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय • सामाजिक विकास मन्त्रालय • RDC Nepal, Mandawi, ECDC लगायतका अगैससगैससहरु/ • जिल्लामा कार्यरत सुरक्षा निकायहरु • नेपाल रेडक्रस सोसाइटी • संचार सेवा प्रदाय संस्थाहरु • संचार गृहहरु 	
९	Cloth Bank को संचालन १हुनेले नहुनेको लागि नयाँ लत्ताकपडा उपलब्ध गराउने र वितरण गर्न संस्थागत संयन्त्र विकास गर्ने०	<ul style="list-style-type: none"> • स्थानीय तह • संघसंस्था 	<ul style="list-style-type: none"> • जिल्ला समन्वय समिति • जिल्ला प्रशासन कार्यालय • सहयोगी निकायहरु 	
१०	आवश्यकतानुसार दाउरा उपलब्ध गराउने	<ul style="list-style-type: none"> • जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति • स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति 	<ul style="list-style-type: none"> • जिकार्यालय .स.स. • स्थानीय तहहरु • जिल्ला प्रशासन कार्यालय • नेपाली सेना, जिल्ला प्रहरी कार्यालय, रा.का.जि.अ. • सशस्त्र प्रहरी वल नेपाल, जिल्ला ट्राफिक कार्यालय • डिभिजन वन कार्यालय • नेपाल रेडक्रस सोसाइटी 	

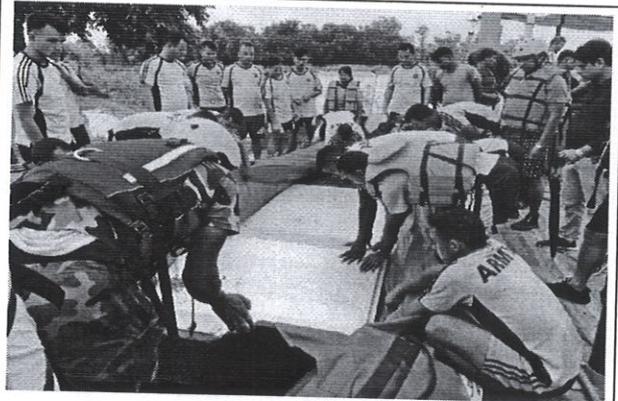
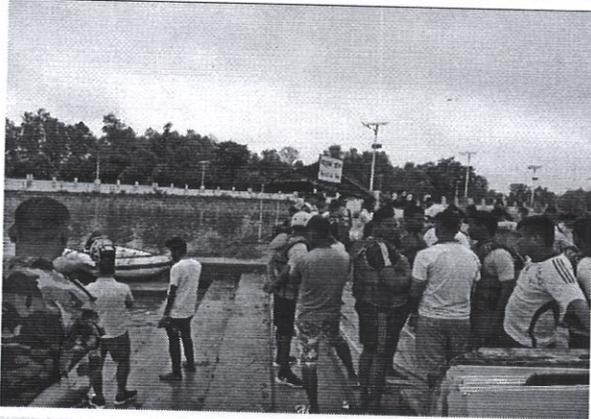
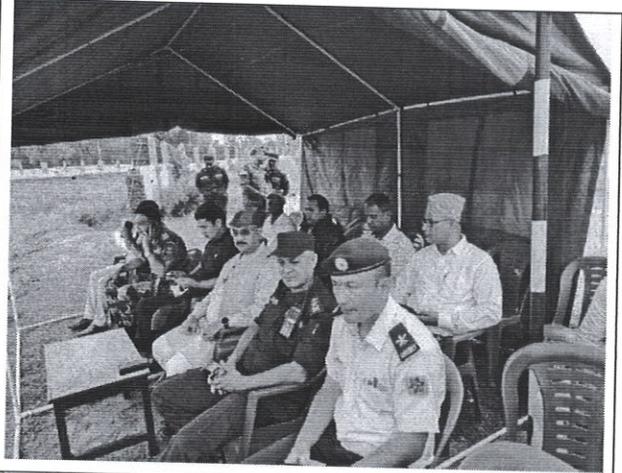

कृष्ण बहादुर शाही
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

			<ul style="list-style-type: none"> • उद्योग वाणिज्य संघ • वन उपभोक्ता समिति • संचार जगत • अगैससगैसस/	 <p>नेपाल सरकार गृह मन्त्रालय सुदूरपश्चिम प्रदेश डोटी</p>
--	--	--	---	--

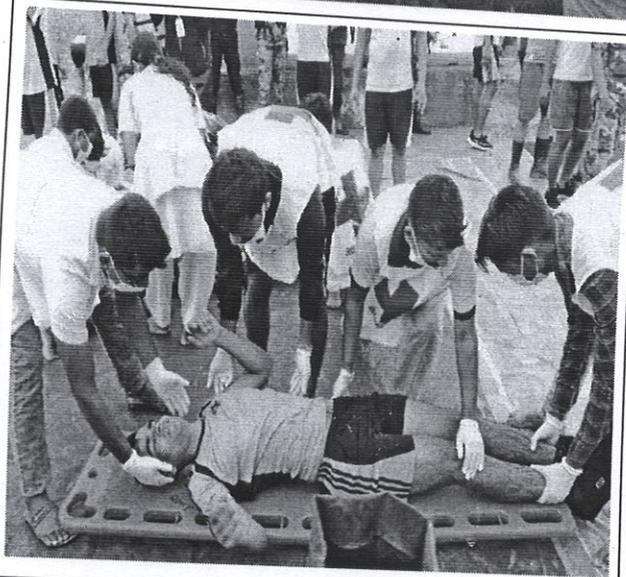
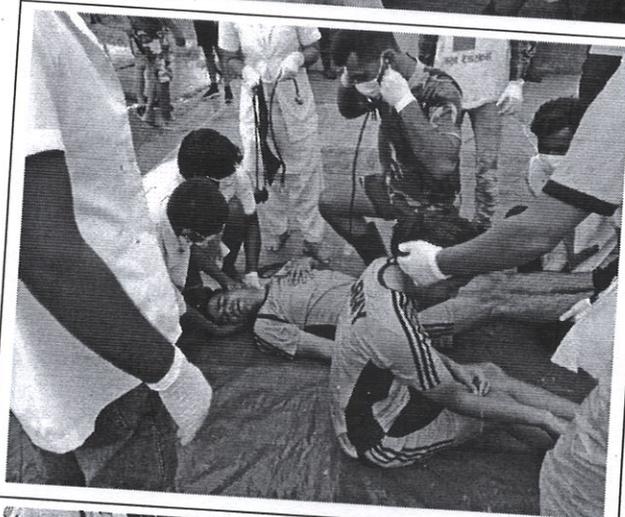
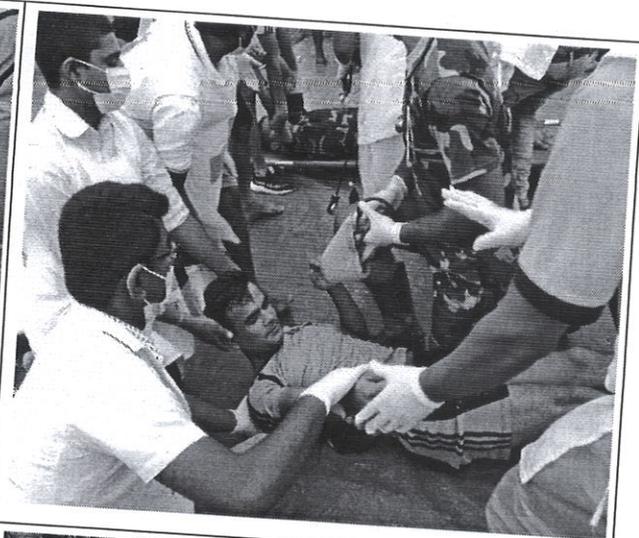
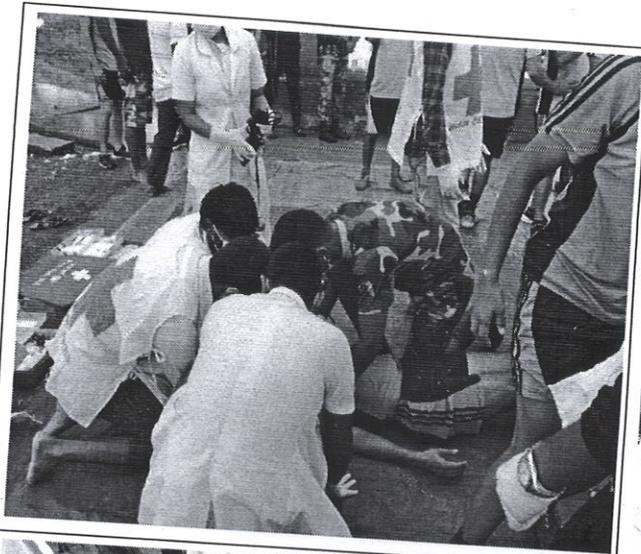

कृष्ण बहादुर शाही
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

अनूसूची ७: विपदसंग सम्बन्धित कृतिम घटना अभ्यास तथा तालिम – Simulation and Drill

मिति २०७९।०३।१३ गतेका दिन गौर नगरपालिका वडा नं. ५ स्थित रहेका बरहवा तालमा प्रमुख जिल्ला अधिकारी कृष्ण बहादुर शाही, गौर नगरपालिकाका नगर प्रमुख शम्भु साह, प्रहरी उपरिक्षक विनोद घिमिरे, सशस्त्र प्रहरी उपरिक्षक ध्रुव बहादुर कार्की, सेनानी प्रकाश कुमार गिरी, नेपाल रेडक्रस सोसाइटीका प्रतिनिधी, पत्राकार महासंघ, ग्रामीण विकास केन्द्र नेपाल र संघसंस्थाहको उपस्थितिमा विपद् संघ सम्बन्धित कृतिम घटना अभ्यास तथा तालिम सम्पन्न गरिएको। उक्त अभ्यास कार्यक्रममा नेपाली सेनाका ३२ जना, नेपाल प्रहरीका १२ जना र सशस्त्र प्रहरी वल नेपालका ३० जना सुरक्षाकर्मीले कृतिम अभ्यास गरेका थिए।

कृष्ण बहादुर शाही
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह प्रजालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
रौतहट, ताप्लेजुङ

कृष्ण बहादुर शाही
प्रमुख जिल्ला अधिकारी